

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT

---

* Eighth Day of the Second Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Thursday, the 10th August, 1978.

The House met at Half-Past Eight of the Clock

(Mr. Speaker in the Chair)

Business of the House

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నక్రెకల్):—అధ్యక్షా, నిన్నటి ఎకెండాలో మిగతా బిజినెస్ అంతా అట్లాగే ఉంచి క్వశ్చన్స్ కు మాత్రం సప్లిమెంటరీస్ కు అవకాశం లేకుండా పోయింది. మిగతా బిజినెస్ అంతా యథాతథంగా నడుస్తున్నది.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి (శ్యాంపేట):—నాలుగు నెలల క్రితం మేము క్వశ్చన్స్ మీ ఆఫీసుకు పంపిస్తే అవి అడ్మిట్ అయినాయో డిజ్ అలె అయినాయో మాకు రావడం లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:—డిస్ అలె అయితే వస్తుంది, అడ్మిట్ అయితే రాదు.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి:—వచ్చినట్లు మాదగ్గర వున్నది, మీ ఆఫీసు సంగతి మాకు తెలియదు.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య (మార్కాశూర్):—క్వశ్చన్ అయినా, కాల్ అలెన్ షన్ అయినా మీరు పంపినది అడ్మిట్ అయింది, ఫలానా తారీఖు వస్తుందని పంపిస్తారు. అలా పంపించకపోతే మాకు కూడ తెలియదు గదా? ఇదివరకు ఉన్న ప్రొసీజర్ అట్లాగే ఉన్నట్లయితే మేము తయారుగా రావడానికి వీలు ఉంటుంది. సభ్యుడికి కూడ వస్తుందని తృప్తి ఉంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:—పంపిస్తున్నామని చెబుతున్నారు.

---

* An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

Point of Information :
re ; Withdrawal of Criminal case against
President Co-operative Central Bank,
Ramchandrapuram

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య:—చాలా వాటికి రావడం లేదు.

శ్రీ సి జంగారెడ్డి:—చెద్ద చెద్ద వారి పేర్లు ఉంటే తొందరగా అడ్మిట్ అవుతుంది. ఇప్పటికి మూడు మాసాల క్రితం యిచ్చినాము. డిస్ అలో అయినట్లుగా కూడ రాలేదు. మీ కంటే ముందు ఉన్నవారి టైమ్ లో అడ్మిట్ అయినట్లు వచ్చేది.

మిస్టర్ స్పీకర్:—చూద్దాము.

Point of Information

re: Qn. No. 162 : re : withdrawal of Criminal Case against the
President Cooperative Central Bank, Ramachandrapuram.

పార్లమెంటరీ సెక్రటరీ (శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి):— అధ్యక్షా, ఈ ప్రశ్నకు సంబంధించిన కేసు వైకోర్టులో వున్నది, సబ్ జుడిస్ మాటర్. ఈ ప్రశ్నను వాయిదా వేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

Sri S. Jaipal Reddy (Kalwakurthi) :— We have only sought information. We are not discussing the merits of the case. Therefore what is subjudice of the High Court is on the merits and not the facts.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—సబ్ జుడిస్ లో ఉన్న మాటర్ గురించి మనం యిక్కడ నమాధానం చెప్పగానే వల్ల మెంటరీస్ వేసారు. వేసినప్పుడు కలర్ ఫుల్ యిస్సు అవుతుంది. అందువల్ల వాయిదా వేయడం బెటర్.

Sri S. Jaipal Reddy :—We are asking the facts. If we put any supplementary question that relates to the merits of the case, the Speaker can disallow at that moment. But we cannot be prevented from knowing the facts which are in possession of the Government.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—క్వశ్చన్ వున్నది. ఆన్సర్ వున్నది నా అభిప్రాయం ఏమంటే—దీనిని గురించి ఏదైనా వస్తే సబ్ జుడిస్ అంటారు.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న (సోంపేట) :— మనకు ఏదైనా గవర్నమెంట్ అభిప్రాయం చెప్పాల్సివచ్చినప్పుడు కోర్టులో విచారణలో వున్నది కాబట్టి సబ్ జుడిస్ అని అంటారని అంటున్నారు. నేను లా చదవకపోయినా లా చదివినవారు ఆ విధంగా చెప్పితే బాధగా ఉంటుంది. ఏ రిజన్స్ మీద ఏ యిస్యూ మీద కోర్టులో సబ్ జుడిస్ లో వున్నది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—సబ్ జుడిస్ అవుతుందేమోనని నా అనుమానం.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న:—అవుతుందేమోననే అనుమానం స్పీకర్ ఎప్పుడు ఘడకూడదు.

శ్రీ పి. సుందరయ్య(గన్నవరం): ఇక్కడ ఆన్సర్ యివ్వవచ్చు. కాని మంత్రిగారు కోర్టులో వున్నది సబ్ జుడిస్ అనే పాయింట్ రెయిజ్ చేయవచ్చు. దానిమీద చర్చ చేయడం సాంప్రదాయం కానట్లయితే మనం ఏ సమస్య యిక్కడ చర్చించుకోవడానికి వీలు ఉండదు. కోర్టులో ఉండి తర్జనభర్జనలు జరిగితే న్యాయ ప్రకారం జడస్ తీసుకువచ్చేటట్లయితే చర్చించకూడదు. ఏ రీజన్స్ మీద ముని పిఫ్ కోర్టులో ప్రాకోర్టులో వున్నది? సబ్ జుడిస్ అని మంత్రిగారు ఆ వాదన తేకూడదు అది మీరు ఒప్పుకోకూడదు.

Mr. Speaker:—All right. Give the answer. We shall see how it will lead to.

Oral Answers To Questions

Withdrawal of Criminal Case Against The President, Coop. Central Bank, Ramachandrapuram

162—

228Q.—Sri G. Latchanna:—Will the Minister for Co-operation be pleased to state:

(a) whether the criminal case filed against Sri U. Sathyanarana President, Co-operative Central Bank, Ramachandrapuram, East Godavari and others has been withdrawn;

(b) if so, the reasons therefor;

(c) the grounds in which the Criminal Case had been filed, and

(d) the stage at which the matter stands?

Parliamentary Secretary (Sri K.B. Krishna Murty):—

(a) In G.O.Rt.No.205 (Home Courts-B) Department, dated 12.1.78 orders were issued for the withdrawal of prosecution launched against Sri U. Satyanarayana Murthy and four others in C.C.No.95/76 on the file of the Munisiff Magistrate's Court Ramachandrapuram. However the court refused to give consent for the withdrawal of prosecution on the ground that no reasons were assigned. On this order of the Court, Sri U. Satyanarayana Murthy and others went in revision to the High Court, Government of Andhra Pradesh. The High Court stayed the orders of Additional Judicial First Class Magistrate, Ramachandrapuram and hence the trial is held up. The matter is now pending in High Court.

(b) The Public Prosecutor Rajahmundry opined that the material available on record is insufficient to clinchingly connect the accused with the crime in question and therefore it would be unacceptable to the well-established principles of Judicial approach.

(c) Sri U. Satyanarayana Murthy worked as President of the Co-operative Central Bank, Ramachandrapuram from 1964 to 1972. The

Criminal Case has been filed on the charge that Sri U. Satyanarayana Murthy entered into a criminal conspiracy with Bank Supervisor, the Bank's Administrative Officer and the Board of Directors of Veduru-paka Service Cooperative Society to defraud the Cooperative Central Bank, Ramachandrapuram to the tune of Rs. 3.06 lakhs by forgery of documents and falsification of accounts.

(d) As explained in the answer to the question under clause (a), the Court has not permitted the withdrawal of the Prosecution but due to the stay orders of High Court on the revision petition filed by Sri U. Satyanarayana Murthy and others, the trail of the case is held up. The matter is pending in the High Court.

శ్రీ గౌతు. అన్నం:—ఇప్పుడు వారు చెప్పిన సమాధానంలో ఒక బాగం రాజమండ్రి పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ గారు నేరారోపణ చేయడానికి తగిన ఆధారాలు లేవు అని అభిప్రాయాన్ని తెలియజేసినట్లుగా చెప్పారు, వారు తమ అభిప్రాయాన్ని కేసు దాఖలు చేయకముందు యిచ్చారా! కేసు దాఖలు చేసిన తరువాత యిచ్చారా? కేసులు దాఖలు చేసేటప్పుడు యీ విషయాల్ని కూడా సమగ్రంగా పరిశీలించడం అనేది జరుగుతుంది. సెక్రెటేరియట్ లో ల్యాబ్ పార్టు మెంటు వుంది. దయచేసి, లా సెక్రెటరీగారు దీనిపై ఏమి అన్నారో చెబుతారా?

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి:— జాయింట్ రిజిస్ట్రార్ గారు కంప్లెయింట్ వచ్చిన తరువాత యీ కేసును ఎంక్వయిరీకి పంపించారు, రూలు 51 క్రింద. వారు ఎంక్వయిరీ చేసిన తరువాత క్రైం ప్రొసెక్యూషన్ వారు కేసును తుణ్ణంగా పరిశీలించిన తరువాత కలెక్టరు గారికి, చార్జీషీట్ కొరకు, పర్మిషన్ కొరకు కోరారు. దాని తరువాత దాఖలు చేశారు, అప్పుడు కలెక్టరు గారు హోం డిపార్టుమెంటుకు పంపించారు, హోం డిపార్టుమెంటు పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ ఓపీనియన్ తీసుకుని పంపించమని ఆదేశాలు యిచ్చింది అప్పుడు రాజమండ్రి పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ ఓపీనియన్ యిస్తూ కలెక్టరు గారికి రిపోర్ట్ చేశారు. వారు హోం డిపార్టుమెంటుకు పంపించారు.

Sri S. Jaipal Reddy:— The Minister admitted in his reply that before the charge-sheet was filed the case had been enquired into in detail by the C.B , C.I.D. and they found the prima facie case because the allegations levelled against the person are very grave.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— కామెంట్ చెయ్యవద్దు, కొశ్చెన్ వెయ్యండి.

Sri S. Jaipal Reddy:— The allegations made were grave. I am not a lawyer but I have tried to imbibe certain niceties of law.

Mr. Speaker:— Apart from commenting upon the lawyers please do not make any comments.

Sri S. Jaipal Reddy:— I am not a lawyer, Sir. The allegations levelled against the concerned person . . .

న నేరారోపణలయితే చేరారో అవి చాలా తీవ్రమైనట్లుంటే, ఆ మొత్తాలూ కూడా చాలా పెద్దవి మూడు లక్షలకు పైగా వున్నది. దీనిని తుణ్ణంగా పరిశీలించిన

తరువాతనే చార్జీషీటు దాఖలు చేశామని మంత్రిగారే సెలవిస్తున్నారు. అయితే. మంత్రిగారే అక్కడ వున్న పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ యీ కేసులో ఆధారాలు లేవు అని అభిప్రాయం వెలిబుచ్చినట్లుగా కూడా చెబుతున్నారు. ఇంత తీవ్రమైన ఆగో వణలు వున్నప్పుడు, యీ యంత్రాంగాన్ని నడిపే యీ ప్రభుత్వం దీనిని ఎందుకని లా డిపార్టుమెంటుకు పంపించలేదు, విత్ డ్రా చేసే ముందు ?

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :— జై పాల్ రెడ్డిగారు చెప్పినట్లుగా వారు లా డిపార్టుమెంటుకు పంపించారు. లా డిపార్టుమెంటుకు పంపించిన తరువాతనే .. ....

శ్రీ యస్. జై పాల్ రెడ్డి :— లా డిపార్టుమెంటు ఏమీ చెప్పింది ?

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :— లా డిపార్టుమెంటుకు పంపించిన తరువాత, సర్క్యులేషన్ కు వైలు పోయిన తరువాత మునుపటి ముఖ్యమంత్రిగారు లా డిపార్టుమెంటు ఒపీనియన్, పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ ఒపీనియన్ తో అంగీకరించి విత్ డ్రా వరకు జి. ఒ జారీ చేశారు.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :— ఐ. పి. సి సెక్షన్స్ ఇన్ వాల్వ్స్ అయినప్పుడు కేసులు విత్ డ్రా చెయ్యగూడదని కేరళ హైకోర్టు తీర్పువుంది. అక్కడ నుండి మన రాష్ట్ర హైకోర్టు వరకు అటువంటి తీర్పులు వున్నాయి. ఆ విధంగా తీర్పులు వున్నప్పుడు మన గవర్న మెంటు ఎట్లా యీ కేసును విత్ డ్రా చేసినది ? తరువాత, లా డిపార్టుమెంటుకు పంపించాము అన్నారు. లా డిపార్టుమెంటుకు యీ విషయం తెలియకపోవడం చాలా విచారకరం. కాబట్టి దీనిలో ఏదో గూడుపుతాణి వున్న ద నేది స్పష్టం. దీనిని తిరిగి పూర్తిగా విచారణ చేయిస్తారా ?

Sri K. E. Krishna Murthy :— Extract of Section 321 Cr. C. withdrawal from prosecution, The Public Prosecutor or the Assistant Public Prosecutor incharge of a case may with the consent of the High Court at any time before the Judgement is pronounced withdraw?

Sri Poola Subbaiah :— That is a general provision. ఐ. పి. సి సెక్షన్స్ ఇన్ వాల్వ్స్ అయినప్పుడు విత్ డ్రా చేయకూడదు. ఇది తమకు తెలుసు, అందరికీ తెలుసు, ఇందులో ఫోర్జరీ, యింత మొత్తాలు మూడు లక్షల వరకు వున్నప్పుడు లా డిపార్టుమెంటు వారు ఎట్లా అనుమతి యిచ్చారు ? నేను అనుకుంటాను గవర్న మెంటు ప్రొసెక్యూట్ చేసిందని. అందువలన, తిరిగి దీనిపై విచారణ జరిపించి పబ్లిక్ ఫండ్సుకు డెబ్బతగలకుండా ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటుందా ?

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :— నేను యిదివరకే మనవి జేశాను, హైకోర్టులో కేసు నడుస్తున్నది కాబట్టి....

శ్రీ గౌతు. లచ్చన్న :— కేసు విచారణలో వున్నదని మనం అనుకోవడం తప్పు అవుతుందేమో, హైకోర్టు వారు విచారణ జరపకుండా స్టే ఆర్డరు యిచ్చారు కాబట్టి విచారణ స్థగించినదని అనుకోవాలి. ఇప్పుడు విచారణ నిలిచిపోయింది.

ఇక, మంత్రిగారు చెప్పిన దానిలో యింకొక భాగం పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ గాని, లా సైక్రేటేరియేట్ గాని కేసెస్ విత్ డ్రా చేయగలిగిన దానికి సంబంధించి ప్రోవిజన్ చెప్పారే తప్ప యిటువంటి కేసు విచారణ చేయవచ్చు, ఫర్వాలేదు అని చెప్పారా? ఈ కేసుకు సంబంధించి ఏమి చెప్పారు? ఒకవేళ ఆ విధంగా వారు చెప్పవుంటే అది కోర్టు వారు నిరాకరించినందువలన యీ పరిస్థితి ఏర్పడిందా? ఇప్పటికయినా ప్రభుత్వం యీ విషయం గుర్తించి విచారణకు పూనుకుంటుందా?

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :— పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్, లా డిపార్టుమెంటు రికార్డు ఇన్ సఫిషియెంట్ గా వున్నవని నిందితుడిపై వీటి ఆధారంగా కేసు మోష దానికి చాలినంత అవకాశం వుండదేమోనని ఓపీనియన్ యిచ్చారు. దీనిపై మున్సిఫ్ మాజిస్ట్రేట్ కోర్టు రాజమండ్రివారు వారి అభిప్రాయం కూడ మనవిజ్ఞానం, అందువలన జీ. ఓ యిచ్చి ఆ విధంగా కంటిన్యూ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ ఇ. అయ్యపురెడ్డి (పాణ్యం) :— ఇది సహకార శాఖ కాదు, స్వాహా కార శాఖ అనే ఆర్గం దీనికి సంబంధించి వస్తున్న ప్రతి ప్రశ్నకు సంబంధించి అని విస్తున్నది. పోయినసారి సమావేశంలో కూడ అవేక మినప్రాప్రియేషన్ కేసెస్ వచ్చినవి. ప్రతిదానిలోను యిన్వెస్టిగేషన్ జరుగుతున్నది, చార్జిషీటు పెడుతున్నాము అంటున్నారు. పోతే, ప్రతిసారి చార్జిషీటు పెట్టేముందు పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్, గవర్నమెంటు ఓపీనియన్ తీసుకుని చార్జిషీటు పెడతారు, చార్జిషీటు పెట్టిన తరువాత మినప్రాప్రియేషన్ కేసు విత్ డ్రా చేయడమంటే ఎక్స్ప్లొరినరీ సర్కమ్ స్టెన్సెస్ వున్నవ గవర్నమెంట్ తెవెల్లో నిర్ణయం చేయవలసివుంటుంది ఆ ఎక్స్ప్లొరినరీ సర్కమ్ స్టెన్సెస్ ఏమిటో జస్టిస్ పై చేయవలసి వుంటుంది. ఇప్పుడు ఏ స్టాండ్ ను అనుసరించి దీనిని విత్ డ్రా చేశారో అదే అనుసరిస్తే ఏ కేసుకు సంబంధించి అయినా చార్జిషీటు పెట్టడానికి వీలు వుంటుందా?

8.50 a. m.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— మెజిస్ట్రేట్ విత్ డ్రా చేసుకోవడానికి వర్షిషన్ ఇవ్వలేదు. దానిపై ప్రోకోర్టుకు వెళ్లారు. వారు స్టే ఇచ్చారు. ఇంకా ఏమీ కంప్లూజీవ్ కాలేదు.

శ్రీ ఇ. అయ్యపురెడ్డి :— ఇంతకు ముందు శాసన సభలో పుల్లారెడ్డిగారి కేసు వచ్చింది. అందులో చార్జి షీటు పెట్టిన తరువాత విత్ డ్రా చేసారు. విత్ డ్రా చేస్తూ ఆ ప్లికేషను మెజిస్ట్రేటు వద్ద పెడితే రిజెస్టు చేసారు. ప్రభుత్వం ప్రోకోర్టుకు అప్రీయలు చెళ్ళారు. అదంతా జుడిషియల్ ప్రాసెస్. దానిని గురించి నేను చెప్పడం లేదు. అటువంటి చర్యలు ప్రభుత్వం ఎందుకు తీసుకోవాలి? It is blowing hot and cold. It can be abused. ఎవరితోనైనా సరివడక పోతే చార్జి షీటు పెట్టవచ్చు. తరువాత అతడు వచ్చి ఇన్ ఫుయెంస్ చేస్తూ విత్ డ్రా చేస్తారన్న మాట. అటువంటి సందర్భాలలో చార్జి షీటు పెట్టి తరువాత విత్ డ్రా చేయాలనే దానిపై ఏమైనా జనరల్ పాలసీ ఉండా? ఏ ఏ పరిస్థితులలో ఏ ఏ కండిషన్సులో విత్ డ్రా చేస్తారు? లేకపోతే కావాలన్నప్పుడు చార్జి షీటు పెట్టడం, తరువాత విత్ డ్రా చేసుకోవలసి విత్ డ్రా చేసుకోవడం ఇంతేనా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ప్రశ్నకు సంబంధించిన సప్లి మెంటరీ అడగండి. జనరల్ పాలసీ విషయం వేరు.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ (నర్సంపేట):— విత్ డ్రా చేసుకోడానికి జారీ చేసిన జి. ఓ. టేబులుపై వెడతారా?

Sri E. Ayyapu Reddy (Panyam):— The Government must formulate a definite policy.

Mr. Speaker:— Formulation of principles on which cases can be withdrawn and prosecution can be launched is a separate question.

Sri Ch. Kasaiiah (Kothagudem):— If this Government is convinced it can withdraw the previous Government's G. O. What is the opinion of the present Government on this matter?

మిస్టర్ స్పీకర్ :— వేసిన ప్రశ్నలకు జవాబు రాకుండానే ప్రశ్నలు వేసుకుంటూ పోతున్నారు.

శ్రీ ఇ. అయ్యప్ప రెడ్డి :— ఇది చాలా ముఖ్యమైన ప్రశ్న. పోస్టు పోస్ట్ చేసి మంత్రిగారో ముఖ్యమంత్రి గారో జవాబు చెబితే బాగుంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— పోస్టుపోస్ట్ చేద్దాం.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :— ఎప్పటికీ పోస్టుపోస్ట్ చేస్తున్నది చెప్పాలి. మందు ప్రాసిక్యూషన్ పెట్టవచ్చును అనుకోదం, తరువాత అక్కరలేదు అనుకోదం—ఇందుకు గల కారణాలు అడిగితే వేరే ప్రశ్న ఎందుకు? ఈ ప్రశ్నకు సంబంధించినదే కదా. ఇందులో ఉండే మంచి చెడ్డలు తెలుసుకోవాలంటే జనరల్ గా కూడా తెలుసుకోవాలి. అది ప్రత్యేకమైన ప్రశ్న కానేరదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఏ ఏ ప్రిన్సిపల్స్ మీద ప్రాసిక్యూషన్ పెట్టాలి. ఏ ఏ ప్రిన్సిపల్స్ మీద విత్ డ్రా చేయాలి, దీనిపై ప్రభుత్వ పాలసీ కావాలంటే ఈ ప్రశ్నతో సంబంధం లేదన్నాను.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :— ఎందుకు సంబంధం లేదు? ముందు ఫైలు చేసారు. తరువాత విత్ డ్రా చేసాం అన్నారు. ఇందుకు ఏ ప్రిన్సిపల్స్ ఫైలో అవుతారో తెలియనిదే ఈ కేసులో మంచి చెడ్డలు ఎట్లా తెలుస్తాయి?

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ప్రాసిక్యూషన్ పెట్టి విత్ డ్రా చేసారు. ఏ కారణాల వల్ల చేసారు? అది ఏ స్టేజిలో ఉందనేది ప్రశ్న. విత్ డ్రా చేసేటప్పుడు ఏ ఏ ప్రిన్సిపల్స్ బట్టి చేస్తారనేది జనరల్ క్వశ్చన్.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :— ఫైలు చేసి విత్ డ్రా చేసినప్పుడు జనరల్ గా ఏ ఏ ప్రిన్సిపల్స్ బట్టి చేస్తారో తెలియనిదే ఇది పరిగా చేసారో లేదో ఎట్లా తెలుస్తుంది?

Mr. Speaker— It does not arise.

Sri E. Ayyappa Reddy:— This is a very important question. Kindly postpone it and we request the Chief Minister to come and answer.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :— ప్రశ్నను పోస్టుపోస్ట్ చేయవచ్చును అనుకోండి. ప్రభుత్వం అంతా విచారించి లా డిపార్టుమెంటు ముందు పెట్టి అంతా చేసి ప్రాసిక్యూషన్ కు ఫైలు చేసిన తరువాత కలెక్టరుకు రిఫర్ చేయడం ఏమిటి? ఇందులో ఇంటర్వీన్ కావడానికి కలెక్టరుకు ఉన్న అధికారం ఏమిటి? అంటే పై నుంచి హోం డిపార్టుమెంటు నుంచి ముఖ్యమంత్రిగారు ఆర్డర్లు వంపి కేసు విరమింపచేయడానికి కావలసిన కాగితాలు వేయించే ప్రయత్నం చేసారంటే They are inter-fearing with the process of judiciary. ఈ విధంగా కోర్టుపై కంట్రెప్టు చేసినందుకు మాజీ ముఖ్యమంత్రిపై చర్య తీసుకోడం విషయం అట్లా ఉండగా ఈ ప్రొసీజర్ విషయం నేను ప్రశ్నిస్తున్నాను. మూడు లక్షలు మిగిలి వేసాడని కేసు పెడితే సాక్ష్యాధారాలు లేవని చెప్పడానికి కలెక్టరుకు రిఫర్ చేసారంటే ఏదో లాభం పొంది చేసారని అనుకోవలసి ఉంటుంది. ప్రాసిక్యూషన్ కు పెట్టిన తరువాత కోర్టు నిర్ణయించాలి కదా. ఏదో లాభానికి ఆశపడి జోకర్లం చేసుకున్నట్లు స్పష్టంగా కన్పిస్తుంటే — ప్రాకోర్టుకు పోయిందంటే మీరు చెప్పిన కారణాలు వనికి మాలిన కారణాలు అని లోయర్ కోర్టు చెప్పిన తరువాత ఎవరు ప్రాకోర్టుకు వెళ్ళాను? గవర్నమెంటే వెళ్ళింది. అంటే ఏదో లాభం ఆశించి చేసినట్లుంది స్పష్టంగా. ప్రాకోర్టు దీనిపై ఏమీ తీర్పు ఇస్తారనేది వేరే విషయం. దుర్బినియోగానికి పెట్టిన ఇటువంటి కేసులలో ఇక ముందైనా ఈ విధంగా చేయడం ప్రభుత్వం విరమించుకుంటారా? ప్రాకోర్టు ముందున్న దానిపై తీర్పు వచ్చిన తరువాత మరల ప్రాసిక్యూట్ చేయడానికి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ కె.ఇ. కృష్ణమూర్తి :— ప్రాకోర్టులో కేసు నడుస్తున్నది కనుక తీర్పు అయేవరకు ప్రభుత్వం ఏ విధంగాను జోకర్లం చేసుకోదు.

Mr. Speaker : — I am postponing the question for to-morrow as the Chief Minister and the concerned Minister will be available to-morrow.

Leasing out of Govt. Building to the Owners of Ritz Hotel.

163—

*314 Q.—Sri D.K. Satya Reddy (Gadwal) :— Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state:

(a) the circumstances that lead to leasing out of Government building to present Ritz Hotel;

(b) the terms of contract entered into for leasing out the building to the owners of Ritz Hotel;

(c) the date on which it was leased out; and

(d) whether the Government are taking steps to cancel the lease or for enhancement of lease amount proportionate to the plinth area and location of the building as in the case of other buildings leased out to private entrepreneurs

Minister for Roads and Buildings (Sri M. Manik Rao) :—

(a) The erstwhile Government of Hyderabad invited the management of Ritz Hotel at Bombay to run a western type of Hotel in order to attract foreign tourists in particular to Hyderabad. The building was leased out on 1st January, 1955.

(b) A copy of the Lease Deed entered with the Ritz Hotel management is placed on the table of the House.

(c) The Building was leased out to Ritz Hotel, Bombay on 1-1-1955.

(d) The building is leased out to the Ritz Hotel Management upto 30-9-1981. It may not be possible to cancel the lease until its currency is over. After expiry of this lease period, the Government may review and take appropriate action either to cancel or to continue the lease.

PAPER LAID VIDE

answer to (b) of L.A.Q. No. 384 (Starred)

Lease Deed

This Lease Deed made this the Fifth day of July, 1967 Between The Governor of Andhra Pradesh (hereafter) called "The Government" which expression shall where the context so admits include the successors in office and assigns of the one part, and the Ritz Private Limited, a private Company registered under the Indian Companies Act, 1913, and having its registered office at 199, Churchgate Reclamation Bombay (hereafter called the "Lessee" which expression where the context so admits include its successors and assigns) of the other part.

Whereas the Government building known as "Hill Fort Palace" at Hyderabad has taken by the lessee on lease upto 31-12-1969 for running a hotel-cum-guest house as per the lease deed executed between the Government and the lessee on the 16th day of November '59.

Whereas the Government and the lessee have agreed by mutual consent to revoke subsisting lease and to enter into fresh agreement on the terms and conditions mutually agreed upon;

Now this deed witnessed as follows :—

(1) that the lease deed entered on the 16th of November, 1959 between the lessee and the Government is cancelled to the extent of

the unexpired period of the said lease deed, and this present lease deed shall be deemed to have come into force on and from the 1st October, 1966.

(2) that in consideration of a sum of Rs. 38,900/- (Rupees thirty eight thousand and nine hundred only) to be deposited in the shape of cash or fixed deposit or "Government Securities" with the Executive Engineer, P.W.D. (R & B) Hyderabad Building Division No. 1, Hyderabad (hereinafter called the Executive Engineer) as per details given below and of the rent hereby reserved and of the covenants by the lessee herein contained, the Government hereby demises to the lessee for the purpose of running a hotel-cum-guest house, all that piece or parcel of land known as 'Hill Fort Palace' situated at Saifabad, Hyderabad, together with all the existing buildings and other appurtenances thereof, (and for greater clarity delineated on the plan annexed hereto), (hereinafter called the demised buildings and premises) for a term of fifteen years from the first day of October, 1966.

DETAILS OF THE DEPOSIT OF Rs. 38, 900/—

Advance rent for 3 months and deposit towards Municipal taxes for the demised buildings and premises Rs. 38,900/—

(3) The Lessee hereby covenants with the Government as follows :—

(i) that the lessee shall, during the terms hereby granted, pay to the Government the rent as fixed below regularly every month from the First day of October, 1966.

Period.	Rent Payable per month.
1-10-1966 to 30-9-1971	Rs. 8,800/—(Rupees eight thousand and eight hundred only)
1-10-1971 to 30-9-1976	Rs. 10,000/—(Rupees ten thousand only)
1-10-1976 to 30-9-1981	Rs. 12,000/—(Rupees twelve thousand only)

(ii) that the lessee shall pay the monthly rent for the demised buildings and premises in advance on the First day of Calendar month in addition to all charges in respect of consumption of Electricity, Water-supply etc., which shall be Paid by the 10th of every month by the Lessee.

(4) that the lessee shall :

(a) bear, pay and discharge all existing and future taxes including Municipal Taxes, assessments and outgoings payable in respect of the demised buildings and premises by the 10th of the month following a demand by the concerned authorities;

(b) Keep the exterior and interior of the demised premises and all additions there to and the boundary wall and fences thereof and the

drains, soil and other pipes and sanitary and water apparatus and electrical fittings and fixtures thereof in good and tenable repair and condition.

(c) not make or permit to be made under any circumstances any alterations and additions to the demised buildings and premises without the previous consent in writing of the Government or by the Executive Engineer. Provided always that if the lessee is permitted to make any alterations by the Government or the Executive Engineer, the lessee shall not claim any thing towards it nor shall the lessee claim any set-off or diminution of the reserved rent therefor and the lessee shall not be entitled to any compensation therefor nor shall the Government or the Executive Engineer similarly claim from the lessee enhanced rent on account of such alterations and additions.

(d) Permit the Government and their authorised officers or agents, with or without workmen or others at all reasonable times on giving one day previous notice to enter upon the demised buildings and premises and to view the condition thereof and upon notice being given by the Government or their authorised officers to repair within one month from the notice in accordance therewith:

(e) Use the demised buildings and premises only as a hotel-cum-guest house and not for any other purposes of trade.

(f) not assign, underlet or part with the possession of the demised buildings and premises or any part thereof without first obtaining the written consent of the Government or their authorised officer, or agents. Provided that the lessee may assign reasonable space of the demised buildings and premises, to hair dressers, book-stall keepers, tourists, travel agents, jewellers and curio dealers and for advertisement of Cinemas and other entertainments.

(g) On determination of the tenancy, deliver possession of the demised buildings and premises with all fixtures and additions thereto in as good a condition as they were where the lessee obtained possession thereof subject only to the changes caused by reasonable wear and tear or unforeseen circumstances or for reasons beyond the control of the lessee.

(5) That the lessee shall, at the lessee's own cost, maintain the demised buildings and premises including sanitary and Electrical installations in good repair and habitable condition and carry out periodically minor repairs under the instructions or advice of the Executive Engineer.

(6) That the lessee shall permit such officers of the Government as they may nominate in this behalf at all reasonable times, during the said term to enter upon the demised buildings and premises for

supervision and inspection with a view to enforcing proper standard of cleanliness, service, catering, proper facilities and other arrangements generally and carry out any instructions given by the said officers.

(7) that the lessee shall, in the matter of giving accommodation, give preference to such guests as the Government may recommend and charge them at such rates as may be fixed by the lessee in consultation with the Government.

(8) That the lessee shall run and maintain the hotel in such a way as to encourage and attract tourist traffic.

(9) The Government covenants with the lessee as follows: ..

(a) to carry all repairs to main walls, roof and foundations due to fair reasonable wear and tear and the decision of the Executive Engineer as to the necessity for such repairs shall be final.

(b) that the lessee paying the rent hereby reserved and observing and performing the several covenants and stipulations herein on his part contained shall peaceably hold and enjoy the demised buildings and premises during the said term without any interruption by the Government or any person rightfully claiming under or in trust for them

(10) Provided always and it is hereby expressly agreed by and between the parties hereto, as follows:—

(a) that if the rent hereby reserved or any part thereof shall be unpaid for fourteen days after becoming payable, whether formally demanded or not, or if any covenant on the lessee's part therein contained shall not be performed or observed, or if the lessee or other person in whom for the time being the term hereby created shall be vested, shall be adjudicated insolvent, then and in any of the said cases, it shall be lawful for the Government or their authorised officers at any time thereafter to render upon the demised buildings and premises or any part thereof and thereupon this lease shall absolutely cease and determine but without prejudice to the right of action against the lessee in respect of action against the lessee in respect of breach of any of the covenants herein contained.

(b) that on 1-10-1981 it shall be open to both the Government and lessee to enter into fresh agreement for extension of lease, should any of them so desire:

(c) that without prejudice to the other rights and remedies of the Government, the Government shall be entitled to recover any sum that may, from time to time become due and payable by the Lessee, as if it were an arrear of land revenue.

It witness whereof Sri Krishnaswami, Special Secretary, P.W.D Government of A.P. acting for and on behalf of and by the order and direction of the Governor of Andhra Pradesh, Sri Ramanatha Kapur, Director, Ritz Private Limited, in pursuance of the resolution dated 11th February, 1967 of the directors, acting for and on behalf of the lessee have hereunto set their hands on the date first above written.

signed and delivered by the above named in the presence of.

For&on behalf of and by the order Direction of the Governor of A.P.

Sd/- A. Krishnaswami.

Witnessess :

1. Sd/-
Executive Engineer, P.W.D. (R&B)
Special Division No. 1.
Hyderabad (A.P).

2. Sd/-
Assistant Engineer, P.W.D..
Special Construction
Sub-Division. Hyderabad.

For&on behalf of the Ritz (P) Ltd., in pursuance of the resolution dt: 11th February, 1967 of the Board of Directors, acting for and on behalf of the lessee.

Sd/— Ramanatha Kapur.

Witnesses :—

1. Sd /—
Manager, Ritz Hotel, Hyderabad.A

2. Sd/—
Accountant, Ritz Hotel, Hyderabad.

Schedule :—

The Land and building including out-houses together with the fittings and fixtures (Plans of buildings and list of fittings and fixtures are enclosed) known as 'Hill Fort Palace'.

శ్రీ డి. కె. సత్యారెడ్డి :—మంత్రిగారిచ్చిన రిపోర్టు ప్రకారం 1956లో 9, 00, a.m. ఒకసారి, 1971 లో ఒకసారి, 1976లో యిదొక్కసారి రెన్యూ అయినది. ఇది కోటిరూపాయల విలువగల ఆస్తి. ఇంత చిన్న మొత్తానికి రెంట్ కి యిస్తున్నారంటే దీని వెనుక ఏదో గూడుపుటాపీ వున్నట్లు కన్పిస్తున్నది, రోజుకు రిఫిల్లీ రూపాయలు ఆదాయము చూసుకున్నా నెలకు లక్షా 80 వేల రూపాయలు

వస్తుంది. కాని ఒకసారి రు. 800/లకు తరువాత రు. 10,000లకు తరువాత రు. 12,000లకు లీజుకు యిచ్చారు. దీనికి కారణము ఏమిటి?

శ్రీ యం. మాణిక్ రావు :—1955 నుంచి 59 వరకు రు. 1000 ల లీజుకు యిచ్చారు. అదే మేనేజ్ మెంటువారు 10 సంవత్సరాల లీజుకు కావాలని కోరుటవల్ల ఆ విధంగా యివ్వడం జరిగింది. 1966లో మరల 15 సంవత్సరాల లీజుకు కావాలని కోరుటవల్ల మరల యివ్వడం ఆ విధంగా జరిగింది. ఈరోజున వారు చెప్పినట్లు రెంట్ తక్కువే. ఆ లీజున ఈ రోజున మార్చే పరిస్థితి లేదు

శ్రీ డి. కె. సత్యారెడ్డి :— 12,000 రూపాయల రెంట్ తక్కువే అని మంత్రిగారు కూడ ఒప్పుకుంటున్నారు. ఆ లీజును కాన్సిల్ చేసి ఏ శాసన సభ్యుల హాల్ కోసమో ఎందుకు ఉపయోగించుకొనకూడదు? ఏదైనా ఆఫీసులు ఎందుకు పెట్టకూడదు?

శ్రీ యం. మాణిక్ రావు :—ఇది చాల మంచి సలహా. అది ఇప్పుడు ఆలోచన చేయడమువల్ల లాభము లేదు. 1981 తరువాత చేస్తే మంచిది.

శ్రీ యస్. జయపాల్ రెడ్డి :— 1956లో నిర్ణయమైనదని అంటున్నారు. తరువాత ఈ మధ్య 1976లో రెన్యూ చేశారు. అంటే సంవత్సరం ఆరు నెలల క్రితము రెన్యూ చేశారన్నమాట. సత్యారెడ్డిగారు చెప్పినట్లు నెలకు లక్ష 80 వేల ఆదాయము వస్తుంది. అంటే దీని వెనుక ఏదో కుంభకోణము వున్నట్లు కన్పిస్తున్నది. దీనికి బాధ్యులు ఎవరో విచారిస్తారా? ఈ లీజును కాన్సిల్ చేయడానికి తరుణోపాయం ఆలోచిస్తారా? దీనిని గవర్న మెంటు గెస్ట్ హౌస్ గా ఎందుకు ఉపయోగించ కూడదు?

శ్రీ యం. మాణిక్ రావు :—1966-69 మధ్య ఏ ప్రభుత్వము వున్నదో జయపాల్ రెడ్డిగారికి తెలుసు. 1966లో 15 సంవత్సరాల లీజుకు యిచ్చారు. అది తక్కువ అని సేను మునిసిపల్ ఆడ్మినిస్ట్రేషన్ మంత్రిగారు వున్నప్పుడు దీనిని కాన్సిల్ చేయాలని కూడా చెప్పాను. 15 రోజుల లోపల రెంట్ కట్టకపోతే ఆ అగ్రిమెంటును రద్దు చేయవచ్చును. వారు రెంట్ చే చేస్తారు.

శ్రీ పి. వెంకటరావు :—మరల 1981 తో రెన్యూ చేయవలసివుంటుంది. తక్కువ రెంట్ కి లీజుకు యివ్వడం అన్యాయము అంటున్నారు కనుక అట్లా ఇవ్వము అని ఇప్పుడే ఇక్కడ కమిట్ అయితే మంచిది భవిష్యత్తులో ఇట్లా యివ్వడానికి వీలులేదని కమిట్ అయితే ఆఫీసర్ యిచ్చే పరిస్థితి వుండదు. ఆ విధంగా చేస్తారా?

శ్రీ యం. మాణిక్ రావు :—మంచి సలహా. ప్రభుత్వమాలోచిస్తుంది.

శ్రీ జి. అచ్చన :—ఇప్పుడు ఆలోచిస్తానుంటే 1981లో వీరు వుండరేమో అని అనుకుంటున్నారేమో తెలియదు. లేకెట్టు రెన్యూవల్ ఎప్పుడు జరిగిందని. జయపాల్ రెడ్డిగారు అడిగారు. దానికి జవాబు రాలేదు. ఈ లీజును కాన్సిల్ చేయవచ్చునా? లేదా అనేది లా డిపార్టుమెంటును కాని అడ్వకేట్ జనరల్ ని గావి అడిగారా, లేకపోతే అడుగుతారా?

Sri M. Manik Rao :—I am prapered to take the opinion of the Law Department. లాప్సు రెన్యూవల్ 1966 లో జరిగింది.

శ్రీ ఇ. ఆయ్యపురెడ్డి :—రెంట్ కంట్రాట్ ఆక్టు క్రింద గవర్నమెంట్ ఏ బిల్డింగ్ ని అయినా రెక్విజిషన్ చేసుకొనే అధికారమును కలిగివుంది. This building belongs to the Government, It has merely leased it out, Is the Government helpiess to requion the building for its own purposes యం. యచ్. ఏ అనుగాని, మంత్రులకు గాని ఏదైనా బిల్డింగ్ కావాలని తీసుకుంటే రు. 2000లు పే చేస్తున్నాము. రెంట్ కంట్రాట్ ఆక్టు క్రింద రిక్విజిషన్ అధికారం గవర్నమెంటుకు వుంది. లేకపోతే దానికి తగిన సవరణ తీసుకురండి. మేము సపోర్టు చేస్తాము. You bring an amendment and we are prepared to accept it.

Sri M. Manikrao —As suggested by the Member, I have already assured the House that I will be consulting the Law Department. I will ask the law Department to exmine this aspect also.

Sri S. Jaipal Reddy — Let him refer to the Advocate—General

Sri M. Manikrao —I will refer to the Advocate-Genral only after consulting the Law Department.

శ్రీ సి.పావ్. పరశురామనాయుడు :—1969లో క్రితపు లీజు ఎక్స్ ప్రైజ్ కావలసివుండగా మధ్యలోనే ఎందుకు రెన్యూ చేయవలసివచ్చింది? దానికి తోడు 15 సంవత్సరాలకు 12,000 రూపాయలకు లీజుకు యిచ్చారు అంటే ఏదో దీని వెనుక వున్నట్లు కన్పిస్తున్నది. బిల్డింగ్స్ అవసరం మనకు చాలా వుంది కదా. ఆ లీజును రద్దు చేసి ఎందుకు వెనుకకు తీసుకొనకూడదు? అట్లా పవరు లేదనుకొంటే సవరణ తీసుకవస్తే మేము సపోర్టు చేస్తాము. అట్లా సవరణ తీసుకువస్తారా? Will the Government come forward for cancellation of the lease by a piece of legislation.

శ్రీ డి. కె. సత్యారెడ్డి:—అప్పటి ప్రభుత్వము ఏమి చేసినప్పటికీ ఈ ప్రభుత్వము ఆ అగ్రిమెంటును రద్దు చేయడానికి ఎందుకు చర్య తీసుకొనకూడదు? అవసరమైతే అయ్యపురెడ్డిగారు చెప్పిట్లు రెంట్ కంట్రాట్ ఆక్టుకు ఎందుకు సవరణ చేయకూడదు? రెంట్ తక్కువే అని మంత్రులు కూడా ఒప్పుకుంటున్నారు. మన బిల్డింగ్స్ ని మనము తీసుకొనడానికి ఎందుకు భయపడుతున్నారో తెలియడం లేదు.

శ్రీ యం. మానిక్ రావు :—ఇది ఎప్పుడో 1966 లో జరిగింది. లా 9. 10. 2.m. డిపార్టుమెంటుతో సంప్రదిస్తున్నాము. The Government is not going back to take the interest of the people.

Mr. Speaker :—You explore all possibilities in consulting the Law Department including amending the bill, if necessary.

Sri E. Ayyapu Reddy :—Everybody knows when the owner of a building wanted that building for his own occupation, he is entitled to go to the Court to get the tenant evicted. As owner of the building

what is the difficulty for the Government to get it evicted especially when Government is paying heavy rents ? మన మంత్రులకు కావలసిన భవనాలు మనం అద్దెకు తీసుకుంటున్నాము. మన అవసరాల కొరకు ఎవిక్ట్ చేయటానికి ఆవకాశం లేదని ఎందుకు అనుకుంటున్నారు ? రెంట్ కంట్రోల్ యాక్టు క్రింద చర్య తీసుకోవచ్చు కదా ?

శ్రీ యం. మాణిక్ రావు :—ఇది రెండు వైపులా చూడాలి. కోర్టుకు వెడితే వది సంవత్సరాలు వడుతుంది. అటు రెంట్ పోతుంది. ఇటు కాలం వేస్ట్ కాతుంది. టి.టి.గేషన్ పెట్టుకొంటే ఎన్నో కోర్టుల చట్టా సంవత్సరాల తరబడి తిరగాలి. If he goes to the Court, it will take much time and thereby he will be benefited. I am for it—how to take the building We can have one of the best hotels in our State and Govt. of India is giving money. I will take all possible steps.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—లీగల్ డిపార్టుమెంటు అభిప్రాయం, తీసుకుంటామని చెప్పారు. అది వారం రోజుల్లో మాకు తెలియజేస్తే సంతోషం. అలా తెలుపకారా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—లీగల్ డిపార్టుమెంటుకు వంపాల్సి వారి నుండి సమాధానం రావాలి. వారం రోజులు అంటే ఎలా ?

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—లీగల్ డిపార్టుమెంటు మనది. కావాలనుకుంటే ఒక్క రోజులో తెప్పించవచ్చు. మేము అధ్యక్షులైన మిమ్మల్ని అడుగుతున్నాము. మీరు డై రెక్ట్ చేస్తే వారం రోజుల్లో సమాధానం తెప్పించవచ్చు.

Mr. Speaker :—How can I direct him to get the answer ?

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—మీకు ఆలాంటి పవర్స్ లేవా ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—లీగల్ డిపార్టుమెంటు నుండి రావాలి కదా.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—మీరు వారం రోజులలోపు తెప్పించలేరా ? మీకు అధికారం లేదని చెప్పండి. వారం రోజులలోగా సమాధానం తెప్పించలేరా ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—లీగల్ డిపార్టుమెంటు అభిప్రాయం తెప్పిస్తామని మంత్రిగారు చెబుతున్నార కదా.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—దానికి టైమ్ లిమిట్ పెట్టండి.

Sri M. Manik Rao :—I am voluntarily agreeing as the Members have suggested to take the opinion of the Law Department. We are very clear about this. I cannot promise that I will get the opinion of the Law Department within a week or 10 days

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—అనుభవాన్ని బట్టి అడుగుతున్నాను. మీరు రైట్ వుంది. మీరు తెప్పించగలరు.

Sri M. Manik Rao :—I have accepted to take the legal opinion as early as possible.

Sri Ch. Parasurama Naidu .—Is the Government incompetent to get the opinion within a specified date . . .

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—ఈ సెషన్ లోగా తెప్పించగలరా ?

శ్రీ యం. మాణిక్ రావు :—సెషన్ లోగా అంటే తెప్పిస్తాను. వారం లోపు అంటే ఎట్లా ?

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—గవర్న మెంటు చేయదలచుకుంటే ఏదైనా కేయవచ్చు. గవర్నరుగారి సంతకం నిమిషంలో తీసుకుంటారు.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు (సిరిసిల్లా) :—మంత్రిగారు ఈ సెషన్ లోగా తెప్పించి మాకు అందజేస్తామన్నారు. సెషన్ అంటే 50 రోజులు వుండవచ్చు. అఖిరి రోజు మాకు తెల్పవచ్చు. అలాకాక మాకు తిరిగి అడిగే అవకాశం కూడా వుండేట్లు ఇవ్వాలని మా అభిప్రాయం.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—లా డిపార్టుమెంటు అభిప్రాయం తీసుకొని ఎడ్వకేట్ జనరల్ అభిప్రాయం తీసుకొని మరల సభ్యులకు కూడా అవకాశం వుండే విధంగా సమయం ఇచ్చి సభ్యులకు తెలియచేయండి.

Sri M. Manik Rao :—I agree to it.

(మంత్రిగారు 184వ ప్రశ్నకు సమాధానం ఇంగ్లీషులో చదవడం ప్రారంభించగానే).

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—తమరు ఎన్నిసార్లు చెప్పినా మంత్రులు తెలుగులో సమాధానాలు ఇవ్వడం లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— వారు తెలుగులో చదవలేమని చెప్పారు.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :— తెలుగురాని మంత్రులు అయితే తప్ప తెలుగు మాతృభాషగా గల మంత్రులందరూ తెలుగులో సమాధానాలు చదివి తీరాలని తమరు చెప్పకపోతే అవ్యయం అవుతుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— భాష విషయంలో ఇప్పుడు పార్లమెంటులో రభస జరుగుతున్నదికదా.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :—పార్లమెంటులో అనేక భాషలు మాట్లాడే రాష్ట్రాల నుండి వచ్చినవారు వుంటారు కాబట్టి అక్కడి విషయం వేరు. కాని మన రాష్ట్రంలో మన మాతృభాష తెలుగు కనుక అక్కడ విషయం వేరు. తెలుగు వచ్చిన వారంతా తెలుగులోనే సమాధానాలు ఇచ్చి తీరాలని తమరు రూలింగ్ ఇవ్వాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— తెలుగులో సమాధానాలు ఇవ్వాలని నేను ఇదివరకే రూలింగు ఇచ్చాను.

శ్రీ యం. మాణిక్ రావు :— నేను నిజాం కాలంలో చదివాను. అక్కడ తెలుగులో వున్నది చూచి చదవలేను మీరు అడిగిన సమస్య మెంటరీలకు తెలుగులోనే సమాధానాలు చెబుతాను.

శ్రీ పి. సుందరయ్య:— తెలుగులో చదవలేనప్పుడు తెలుగులో సమాధానం తయారుచేయించి ఆ కాపీలను సభ్యులకు అందచేస్తే సరిపోతుంది.

శ్రీ యం. మాణిక్ రావు:— నేను అలాగే అందచేస్తాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— డిపార్టుమెంటుల మండి తెలుగులో సమాధానములు రాకుండా ఇంగ్లీషుతోచే వస్తే నేను ఆ ప్రశ్నలను పోస్ట్ పోస్ట్ చేస్తాను. అన్ని ప్రశ్నలకు డిపార్టుమెంటులు అన్నీ తెలుగులో సమాధానాలు పంపాలి.

శ్రీ జి. లచ్చన్న:— అలా అని రూలింగ్ ఇస్తే అసలు సమాధానాలే ఇవ్వరు. అప్పుడు మేము ప్రశ్నలు చేసే అవసరం కూడా వుండదు.

Mr. Speaker:—I know that further steps I can take after that,

శ్రీ యం. మాణిక్ రావు:— తెలుగులో కాపీలు వున్నాయి. సభ్యులకు పంపిస్తాను.

Occupation of Road site Belonging to Ex-Dist-Board by the
Sarpanch of Munugodu Village

164—

*2-R. Q.—Sri P. Govardhan Reddy (Munugodu) :—Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state :

(a) the action taken on the letter from Sri P. Govardhan Reddy M.L.A. addressed to the then Chief Minister and Revenue Minister stating that the Sarpanch and his relatives of Munugodu Village had occupied the road site belonging to Ex-District Board and village site (Grama Kantam) and were selling the same at Rs. 70 per yard by making posts and that the constructions which were in-progress on the said land should be stopped and that the land should be surveyed by the Survey Department and the boundary stones should be fixed; and

(b) the steps taken by the P.W.D. Engineering Department on the request made by Sri P. Govardhana Reddy, M.L.A., to shift the present P.W.D. Road as the same is passing by the side of the Harijan Houses to the boundaries of the Ex D.B. road so that the road passes through the vacant land which is away from the Harijan houses?

Sri M. Manik Rao:—

(a) Sir, there was a letter addressed to the then Chief Minister on the subject by the member. There was also a letter in this regard addressed to the then Minister for Revenue, copy marked to the former minister (P.W.D).. On these references telegraphic instructions were issued to the Collector, Nalgonda to stay the entire construction work. The Chief Engineer (R&B) was also asked to send survey

party and to survey the entire area and fix up boundaries of Government land. It is reported that the construction on the Government land was stopped on 4-1-1978 and the survey has also been completed by the Revenue Department.

- (b) It is not considered necessary to shift the existing road at present as there is no hindrance to the traffic. Since the available land width from the centre of the road on southern side is 33 feet, there will not be any problem for future widening or improvement of the road also.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి:— ఇది ఆర్ అండ్ బి కి ఎలా వచ్చింది? ఎవిక్లస్ పోటీసెస్ కలక్టర్లు ఎన్ని యిచ్చినా వాటి అమలు జరగడం లేదు. మా జిల్లాలో 9-20 a.m. చాలా వుదాహరణలు వున్నవి. ఈ విషయములో దిపోర్టు తెప్పించే ఏర్పాటు చేస్తారా ?

శ్రీ యం. మాణిక్ రావు:— రోడ్డుకు సంబంధించింది. అంతుకని ఆర్ అండ్ బి కి వచ్చింది. డైవర్షన్ కొరకు గౌరవ సభ్యులు ప్రశ్న అడిగారు. దానికి జవాబు యిచ్చాను.

Requirement of water in Visakhapatnam

165—

* 605 Q.—Sri Bhattam Srirama Murthy (Paravada): —Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state:

- (a) the quantity of water required for Visakhapatnam town;
  - (i) for drinking water purposes;
  - (ii) for industries;
- (b) the quantity of water available for supply now; and
- (c) the manner in which the Government propose to meet the full and future requirements on account of both?

పురపాలక కార్యమాత్రులు (శ్రీ వి. నాగేశ్వర రావు):—

- (ఎ) ప్రాగెనీటి సరఫరాకు 12.75 మిలియను గ్యాలను, పరిశ్రమలకు 13.2 మిలియను గ్యాలనుల నీరు అవసరమవుతుంది.
- (బి) ప్రస్తుతానికి 19.4 మిలియను గ్యాలనులనీరు సరఫరా అవుతున్నది. 1978, డిశంబరు ఆఖరు నాటికి పూర్తి కాగలదని అభివేదించుతున్న మేఘాద్రిగడ్డ పథకం క్రింద వడపోత ప్లాంటును పూర్తిచేసిన తరువాత మరో 3.5 మిలియను గ్యాలనుల నీరు లభ్యమవుతుంది.
- (సి) మేఘాద్రిగడ్డ పథకం క్రింద వడపోత ప్లాంటు పూర్తయిన తరువాత గృహోపసరాలకు కావలసిన మొత్తం 12.75 మిలియను గ్యాలనుల నీరు లభ్యమవుతుంది.

నీటిలో 10.8 మిలియను గ్యాలన్ల వరకు లభ్యము కాగలదు, ప్రస్తుతం పరిశ్రమలకు అవసరమైన నీరు పూర్తిగా సరఫరా చేయబడుతున్నది. విశాఖపట్నం టౌను భవిష్యత్తు అవసరాలు తీర్చేందుకు, గోదావరి జలాలను విశాఖపట్నం టౌనుకు మళ్ళించే పథకం ప్రాథమిక దశలో వున్నది. అది పరిశీలించబడుతున్నది.

శ్రీ భాట్లం శ్రీరామమూర్తి :— అధ్యక్షా, వారు చెప్పినదానిని బట్టి గోదావరి నీరు వచ్చేవరకు విశాఖపట్టణం అవసరాలు తీర్చడం కష్టం అనిపిస్తుంది. కాబట్టి తొందరగా ప్రయత్నం చేసేదానికి మీ డిపార్టుమెంటు తరఫున ఏమైనా ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు :— ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాం. 2 మిలియన్ల గ్యాలన్ల నీరు విశాఖపట్టణానికి వేరుగా ఏర్పాటు చేసేదానికి చర్యలు తీసుకోబడినవి. తాడిపూడి రిజర్వాయరు నుండి యింకొక రెండు మిలియన్ల గాలన్ల నీరు సరఫరా చేయడానికి రెండు బావులు ఏర్పాటు చేయబడినవి. ఒక్కొక్క బావి నుండి 6 లక్షల గ్యాలన్ల వూట వస్తుంది. గోస్తానది దగ్గల మద్దివలస నుండి రెండు మూడు బావులు ఏర్పాటు చేయబడినవి. వాటి నుండి ఒకటిన్నర మిలియన్ల గ్యాలన్ల వస్తుంది. మొత్తం కలిపి విశాఖపట్నం టౌనుకు మంచినీటి అవసరాన్ని పూర్తి చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. కనుక మంచి నీటి సరఫరా విశాఖ పట్టణముకు సంబంధించి ప్రస్తుత ఏర్పాటు వల్ల మూడు నాలుగు నెలల్లో పూర్తి అవుతుంది. ఇప్పటికి యిండస్ట్రిస్ కు 12.75 మిలియన్ల గ్యాలన్ల సరఫరా అవుతున్నది. పరిశ్రమలవరకు పూర్తిగా యింతవరకు వున్న పరిస్థితులలో నీరు అందజేస్తున్నాము.

శ్రీ కె. గోవిందరావు(అసకావలి) :— స్టీలు ప్లాంటు గురించి కేంద్రం ఒక గట్టి వాగ్దానం చేసినట్లు ప్రతికలో వచ్చింది. దానికి అవసరమైనటువంటి నీటి సప్లయ గురించి ప్రభుత్వం ఏమి ఆలోచన చేస్తున్నది ?

శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు :— స్టీలు ప్లాంటు గురించే గాకుండా టౌనును దృష్టిలో పెట్టుకుని గోదావరి జలాల మళ్ళింపు విషయంలో మూడు నాలుగు కార్యక్రమాలు వున్నవి. ఆ కార్యక్రమాలకు సంబంధించి ఎస్పి మేట్స్ చేసి రెడీగా వున్నవి. స్టీలు ప్లాంటుకు ఎంత నీరు అవసరమనేది తేలిక తరువాత తతిమూర్తి అన్ని మీట్ కావడానికి వీలుంటుంది. అవి అన్ని తేలిక తరువాత యీ మూడు పథకాల ద్వారా నీటిని సప్లయ చేయడానికి అన్ని ఏర్పాట్లు చేయడానికి, వీలుంటుంది.

శ్రీ భాట్లం శ్రీరామమూర్తి :— యాజిటీడ్ గా విశాఖపట్నం టౌనులో తరచుగా వాటరు సప్లయ బ్రేకే డౌన్ వస్తున్నది. దానివల్ల యిబ్బంది కలుగుతున్నది. ఎటువంటి యిబ్బంది లేకుండా తొందరగా చర్య తీసుకుంటారా ?

శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు :— అలాగే తీసుకుంటాము.

శ్రీ ఎస్.ఎస్.ఎస్. రెడ్డి(విశాఖపట్టణం-2) :— విశాఖపట్టణములో పరిశ్రమలకు నీరు సరఫరా చేస్తున్నారు. కానీ ప్రజలకు నీరు సరఫరా కావడంలేదు.

రానురాను ప్రతి నెలా నీటి సరఫరా తగ్గిపోతున్నది. ఇప్పుడు నీరు సవలయి అవుతున్న అనేక ప్రాంతాలలో నీరు సవలయికాక ప్రజలయిబ్బందులకు గురి అవుతున్నారు. భాట్ల శ్రీరామమూర్తి గారు చెప్పారు. గోస్తానడి గంభీరం, తాడిపూడి ప్రాంతాలలో ఎక్కడైతే పంపింగ్ జరుగుతున్నదో అక్కడ సరిగా చేయకపోవడం వల్ల వారానికి ఒకటి రెండురోజులు నీటి సవలయి లేకుండా పోతున్నది. వందలాది స్త్రీలకు మూడు నాలుగు రోజుల నుంచి నీరు దొరకని పరిస్థితులు వున్నవి. మంత్రిగారు విశాఖపట్నం వచ్చినప్పుడు చెప్పటం జరిగింది. వాటరు డిస్ట్రిబ్యూషను పద్ధతి యిం నీరకు తెలియకపోవడం వల్ల యిబ్బంది కలుగజేస్తున్నారు. మంత్రిగారు దానిగురించి ఆలోచించాలి. మంత్రిగారు చెప్పినట్లు మేమూర్తిగడ్డ నుండి ఫిల్టరు బెడ్ వూర్తి అయితే రి, 6 మిలియన్ల గ్యాలన్లను వస్తుంది. మద్దిలస, గోస్తానడి, తాడిపూడి ఊటలద్వారా నీరు సవలయి అవుతుందని చెప్పారు ఈ స్కీములు ఎప్పటికీ వూర్తి చేస్తారు ?

శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు :— గౌరవసభ్యులు మొన్న విశాఖపట్నములో నాతో చర్చించారు. ఆ విషయాలు వాకు సూచించారు. వారికి యివన్నీకన్ను యివ్వడం జరిగింది. లీకేజ్ లేకుండా పైపు లైను సక్రమంగా వుండేట్లు చూడ మని చెప్పడం జరిగింది. నీటిని టౌనుకు వుపయోగపడే విధంగా చేయాలని ఆదేశాలు యివ్వడం జరిగింది. శావుల్లో నీరు తతిమ్మా విషయాలు ఆరు నెలల్లో దీశంబరు ఆఖరుకు వూర్తి అయి ఎటువంటి యిబ్బందులు లేకుం వుండే ఏర్పాట్లు జరుగుతాయి.

Sri S. Jaipal Reddy ;—The Leader of the House Chief Minister, is not present in the House. It has been the convention that the Leader of the House should make it convenient to be present in the House.

మిస్టర్ స్పీకరు :—ఇప్పుడే బయలుదేరారట. వస్తున్నారు.

శ్రీ పి. శ్రీరామమూర్తి :—విశాఖపట్నం స్టీలు ప్లాంటుకు, పబ్లిక్ కు వాటరు సరిపోవడం లేదని మంత్రిగారికి తెలుసు. భాట్ల శ్రీరామమూర్తిగారు తెలియజేశారు. వంశధార ప్రాజెక్టు వూర్తి చేసి కుడి కాలవ ద్వారా నీరు విశాఖపట్నానికి తరలించడం జరుగుతుందని అప్పుడు మంత్రిగారు స్టేటుమెంటు యిచ్చారు. ఆ ప్రవోజులు వుందా ?

శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు :—ఆదేమీ లేదు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—విశాఖపట్నానికి గోదావరి జలాలు మళ్ళించు 9-30 a.m. విషయం పరిశీలనలో ఉంది, ఎస్సీ మేట్సు తయారై నాయని మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతున్నారు. స్టీల్ ప్లాంటుకు ఎంశ నీరు కావాలని ఉంటుందో తెలిస్తే అది చేస్తాము అంటున్నారు. విశాఖపట్నంలో మంచి నీటికి ఇబ్బందిగా ఉంది అంటే రి మాసాలలో ఇబ్బంది లేకుండా చేస్తాము అంటున్నారు. మరి ఇవన్నీ ముందుగా దృష్టిలో పెట్టుకొని చేయకపోతే ఎలాగ ? స్టీల్ ప్లాంటు వూర్తి అయిన తరువాత

నీటికోసం మొదలు పెడతారా? అది ఇప్పుడే కార్యరూపం ధరించాలి. ఇప్పుడే ఆ విధంగా ఎందుకు చేయరు? స్టీలు ప్లాంటుకు ఇంత నీరు కావాలని చారు చెప్పేవరకు ఎందుకు వేచి ఉండాలి?

శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు :—అది పరిశీలనలో ఉంది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—అది మొదలు పెట్టండి అంటే పరిశీలనలో ఉంది అంటాచేమిటి?

శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు :—స్టీల్ ప్లాంటుకు ఎంత నీరు కావాలనే సమాధానం రాలేదు. అది వచ్చిన తరువాత కాని చేయడానికి వీలులేదు. ఎస్టిమేటులు అన్నీ సిద్ధంగా ఉన్నాయి.

శ్రీ వీసం సన్యాసినాయుడు (ఎలమంచిలి) :—స్టీలు ప్లాంటుకు వైట్ లైన్ ద్వారా నీటిని తీసుకొని వెళతారా లేక ఓపెన్ ఛానెల్ ద్వారా తీసుకొని వెళతారా?

శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు :—దీనికి మూడు రకాల ప్రపోజల్స్ ఉన్నాయి. వైట్ లైన్ ద్వారా పంపింగ్ చేయడం, ఓపెన్ ఛానల్స్ ద్వారా పంపడం, గ్రావిటీ కెనాల్ నుంచి పంపడం ఉన్నాయి.

శ్రీ ఎమ్. ఆచెయ్య (ప్రాయకరావుపేట) :—విశాఖపట్టణంలో కె. జి. హాస్పిటలు ఉంది. దానికి రోజుకు రెండు లక్షల గ్యాలన్ల నీరు కావాలని ఉండగా 50 వేల గాలన్ల నీరు మాత్రమే సరఫరా చేస్తున్నారు. అది సరిపోవడం లేదు. కాబట్టి దానికి సరివడు నీరు ఇవ్వడం గురించి పరిశీలిస్తారా?

శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు :—ఆరు నెలలలో ఎటువంటి ఇబ్బంది లేకుండా చేస్తాము.

Drinking Water Facilities in Visakhapatnam Municipality

166—

* 380 Q.—Sri G Appanna (Pendurti):—Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether it has been brought to the notice of the Government that some villages which were included in the Visakhapatnam Municipality in 1964, have not so far been provided with drinking water facilities; and

(b) if so, whether drinking water facilities will be provided at least during this summer?

శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు :—

(a) మరియు (బి)—1-4-1966 నుండి మల్కాపురం, గొల్లలపాలెం, ములగాడ, బుచ్చిరాజుపాలెం, పంచాయతీలు విశాఖపట్నం మున్సిపాలిటీలో కలుపబడ్డాయి. నీటిసరఫరా సదుపాయాలు ఎక్కువగా కావలసిన బుచ్చిరాజుపాలెం విషయంలో తప్ప, వై ప్రాంతాలన్నీ టికీ నీటి సరఫరా సదుపాయాలు కల్పించబడ్డాయి. ఈ పని త్వరలో చేపట్టడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎన్. ఎస్. ఎస్. రెడ్డి (విశాఖ పట్టణం-2) :—మంత్రిగారు చెప్పిన 9-30 a.m. సమాధానం సరైనది కాదు. మల్కాపురం, గొల్లపాలెం, ములగాడ, బుచ్చిరాజు పాలెం మొదలైన గ్రామాలలో ప్రైవేటు లైసు లేదు. మేఘాద్రి గడ్డనుంచి జింక్ ఫ్యాక్టరీకి. కోరిమాండల్ ఫ్యాక్టరీకి నీరు సరఫరా చేస్తున్నారు కాని గౌరవ సభ్యులు శ్రీ జి. అప్పన్నగారు అడిగిన ప్రాంతాలకు ఆసలు మంచినీటి పథకం కాని, వాటర్ సప్లయ సిస్టం కాని లేదు. మంత్రిగారికి అధికారులు తప్పదు సమాచారం ఇచ్చారు. కాబట్టి మంత్రిగారు ఆ ప్రాంతాలకు మంచినీటి సరఫరా విషయంలో సరైన హామీ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. ప్రతికలలో ఒక హెడ్డింగులో విశాఖపట్టణంలో త్రాగుటకు మంచినీటి లేదు కనుక స్టీల్ ప్లాంటును వాయిదా వేయాలని వచ్చింది. కాబట్టి విశాఖపట్టణానికి గోదావరి జలాలు మల్లించు విషయంలో ఒక ఫ్టేట్ మెంటు ఇవ్వాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు :—మల్కాపురమునకు బోర్ వెల్పు ద్వారా నీరు సరఫరా చేస్తున్నాము. గొల్లపాలెమునకు ఎలక్ట్రిక్ మోటార్సు ద్వారా అందజేస్తున్నారు. ములగాడకు బోర్ వెల్పు ద్వారా, పంపు సెట్ల ద్వారా నీటి సరఫరా జరుగుతున్నది. బుచ్చిరాజుపాలెమునకు నీరు సప్లయ చేయుటకు 50 వేల రూపాయల ఖర్చుతో ఒక పథకం తయారుచేశారు. ఆ పథకం ద్వారా ఆ గ్రామానికి నీరు సప్లయ చేయుటకు ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకొంటుంది.

శ్రీ పి. వెంకట్రావు (నూజివీడు) :—ఆంధ్రా యూనివర్సిటీవారు ఈ నీటి సరఫరా గురించి చర్చించడం జరిగింది. చినవాలేరు, చెద్ద వాలేరుకు సంబంధించి వాటర్ ను వెల్పు ద్వారా పంప్ చేస్తే బాగుంటుంది, ఖర్చు తగుతుంది. కాబట్టి దానిని గురించి ఆలోచిస్తే బాగుంటుంది. విశాఖపట్టణంలో అనేక ఫ్యాక్టరీలు ఉన్నాయి. వాటివల్ల వాటర్ పొల్ట్రాజన్ జరిగి ప్రజలకు హాని జరుగుతున్నది. వీటి గురించి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు :—అది పరిశీలన చేసి దానికి తగినటువంటి నిర్ణయాలు తీసుకుంటాము.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—నీరు ఎప్పుడూ పరిశీలన చేస్తాము, పరిశీలన చేస్తాము అంటున్నారు. ఎప్పుడూ పథకం ఉంది, పరిశీలనలో ఉంది అనడమే కాని చేసేది ఏమైనా ఉందా? విశాఖపట్టణంలో షీల్డ్ ప్లాంటుకు 1970 సంవత్సరంలో అప్పటి ప్రధానమంత్రిగారు శంఖుస్థాపన చేస్తే ఇప్పటివరకు దానికి ఎంత నీరు అవసరమంటుందో లెక్క వేయలేదంటే, ఏడవవారో నవ్వారో మాకు తెలియడం లేదు, అలాగే అచ్చటి ప్రజలకు ఎంత మంచినీరు కావాలో చూపారా?

శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు :—షీల్డ్ ప్లాంటుకు నీరు ఎంత కావాలనే విషయం మేము చెప్పేది కాదు.

శ్రీ వి. కోటనాదీశ్వరరావు (వుయ్యూరు) :—ఇందాకా ఆ సమాచారం లేదని చెప్పారు.

శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు : పథకాలు ఉన్నాయి, ఆ పథకాలద్వారా చేసాము అని చెప్పాను.

Discrimination in the Collection of Meter Security Deposit by the Electricity Board

Q.No.167 post poned.

168—

*69 Q.— Sri B. Niranjan Rao (Malleswaram) :— Will the Minister for Finance and Power be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the electricity department is collecting an amount of Rs. 50/- towards meter security deposit against Rs. 30/- from the Government Employees who have been allotted Government Quarters in twin cities since one year where as the Department is collecting only Rs. 30/- towards meter security deposit from the general public even now;

(b) if so, the reasons for such discrimination;

(c) whether the Government will see that uniform rate of Rs. 30/- as security deposit for electricity meter is collected from all; and

(d) if not, the reasons therefor ?

ఆర్థిక, విద్యుచ్ఛక్తి శాఖామాత్యులు (శ్రీ జి. రాజారామ్)

(ఎ) (బి) (సి) (డి) సమాధానం సభా సమక్షంలో ఉంచబడింది.

సభా సమక్షంలో ఉంచబడిన సమాధానం.

(ఎ) అవునంది. ఇది వినియోగము డిపాజిట్టుకాని మీటరు సెక్యూరిటీ డిపాజిట్టు కాదు.

(బి) ప్రస్తుతం ఎల్.టి. (లోయరు టెన్షను) ఇంటి వాడకం ద్వారా నుండి

(సి) ప్రతి కిలోవాట్టుకు రేక అందులోని భాగానికి రూ. 30/-

(డి) వినియోగం డిపాజిట్టు వసూలు చేయబడుచున్నది. మామూలుగా నివాస గృహాలకు ఇచ్చే విద్యుత్ లోడు 1 కిలో వాట్టుకు మించదు. ఆ క్వార్టర్లలో సీనియరు స్థాయి అధికారి నివసిస్తుంటే ఈ లోడు మరింత ఎక్కువగా ఉంటుంది. 4-10-76 తేదీగల తె. 4980/76-8 మెమోలో బోర్డు, ఇండ్లకు కరెంటు సరఫరా చేయునపుడు, ఇంటిలో యజమానులు కాకుండా కిరాయి దారులవ్వడం గృహాలకు మామూలుగా విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చేయకూడదని, కిరాయిదారు

కరెంటు చార్జీ చెల్లించకపోతే, తానే అట్టి చార్జీలు చెల్లించటానికి యజమాని ఒప్పుకుంటే, కిరాయిదారు ఇంటికి నేరుగా కరెంటు సరఫరా చేయవచ్చునని ఆదేశాలు జారీ చేసింది.

2. హాసింగుబోర్డు ప్రభుత్వ క్వార్టర్లు అద్దెకు పొందినవారు అడిగితే ఆ ఇంట్లో ఇంతకు ముందున్న అద్దెదారు బకాయిలు చెల్లించకపోయి నప్పటికి—విద్యుత్ కనెక్షన్లు ఇవ్వాలని 20-10-1978 తేదీకిల సెం. 6449/78-6 మెమోలో బోర్డు ఆ ఆదేశాలను సడలించింది. కేటాయింపుదార్ల పేర్లపై నేరుగా సరఫరా అందజేసే ఆదేశంతో ప్రతి సర్వీసుకు కనీసం రూ. 50/-లకు తక్కువకాకుండా వినియోగం డిపాజిట్టు పెంచాలి, కాబట్టి, అందరివద్ద (సెక్యూరిటీ) వినియోగం డిపాజిట్టు క్రింద ఒకే మోస్తరుగా రూ. 30/- వసూలు చేయాలన్న ప్రశ్నకు తావులేదు.

Purchasing of Stores Materials by the State Electricity Board From M/s. Grindlay Electricals, New Delhi

169—

*266 Q.—Sri S. Jaipal Reddy:—Will the Minister for Finance and Power be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the State Electricity Board has placed an order in Nov. 1972 with M/s. Grindly Electricals, New Delhi for supply of stores material and if so, the total value of the order.

(b) the details of the materials purchased.

(c) whether tenders were called for the supply of materials in question and if so the details of the rates quoted in these tenders: and

(d) whether it is also a fact that the materials did not conform to the specifications and quantities billed for?

శ్రీ జి. రాజారామ్:—(ఎ) అవునండి, కొనుగోలు వుత్తరువు మొత్తం విలువ రూ. 88,97,884.84.

(బి) (సి) ఇందుకు సంబంధించిన సమాచారం సభా సమక్షంలో ఉంచబడింది.

(డి) సరఫరా చేయబడిన సామాగ్రి బోర్డు ప్రమాణాల ప్రకారం ఉన్నది. విలువ చేసిన సామాగ్రి చెల్లింపు చేయబడింది. బోర్డు కొనుగోలు ఉత్తరువులో తెలిపిన చాటికెన్న తక్కువ సరఫరా చేసిన సామాగ్రికి తగ్గింపు చేస్తూ ఆ సొమ్ము చెల్లించడమెనది.

ప్రశ్న నెం. 266 యొక్క (బి) ఖండపు సమాధానం సబ్బా సమక్షంలో ఉంచబడింది. కొత్త ఢిల్లీలోని మొదటి గ్రంథ గృహాన్ని (బి) ఖండపు సమాధానం సబ్బా సమక్షంలో ఉంచబడింది.

వారు శంఖ్య.	కొనుగోలు చేసిన సామాగ్రి.	విద్యుత్ పనుల వా శంఖ్య.	కొనుగోలు ఉత్తరపు సంఖ్య తేది.	కొనుగోలు చేసిన పరిమాణం (ఒక్కొక్కటి 100 మీటర్ల కొయ్యలలో)	కొయ్యల ఒక్కొక్కటి రేటు (రూ. పై.)	మొత్తం విలువ.
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1.	సింగల్ కోల్ పి.వి.సి. కేటల్లు 1-6 చదరు మిల్లి మీటర్లు	సి.ఇ.ఓ.టి. 934/77	4123 29-11-1977 4188	5,000 కొయ్యలు 1,045 "	34-92 34-92	1,74,600-00 36,491-40
2.	సింగల్ కోల్ పి.వి.సి. కేటల్లు. 2-5 చదరు మిల్లి మీటర్లు.	సి.ఇ.ఓ.టి. 961/77	4124 29-11-1977 4134	5,000 " 25,000 "	50-59 50-59	2,52,950-00 12,64,750-00
3.	సింగల్ కోల్ పి.వి.సి. కేటల్లు 25 చదరు మిల్లి మీటర్లు.	సి.ఇ.ఓ.టి. 934/77	4123 29-11-1977 4188	1,000 " 1,366 "	260-84 260-84	2,60,840-00 3,56,307-44
4.	సింగల్ కోల్ పి.వి.సి. కేటల్లు 95 చదరు మిల్లి మీటర్లు.	సి.ఇ.ఓ.టి. 934/77	4125 29-11-1977	1,191 "	736-23	8,76,850-00
5.	సింగల్ కోల్ పి.వి.సి. కేటల్లు 120 చదరు మిల్లి మీటర్లు.	సి.ఇ.ఓ.టి. 934/77	4125 29-11-1977	713 "	932-04	6,64,546-00
				NA	మొత్తం రూ. ...	38,97,334-84

ప్రశ్న నెం. 266 యొక్క (సి) ఖాండానికి సమాధానం సభా సమక్షంలో ఉంచబడింది.

1. పి.వి.సి. కేబుల్సు, కోసం సి.ఇ.బి.టి. 934/77 నిర్దిష్ట వమూనా ప్రకారం వివిధ టెండరు దారుల పేర్కొన్న రేట్లు తులనాత్మక వివరణ.

		కేబుల్ వివిధ సైజుల కోసం పేర్కొన్న రేటు.								
వరుస సంఖ్య.	కంపెనీ పేరు.	1-5 చదరపు మిలీ మీటర్లు.	4-0 చదరపు మిలీ మీటర్లు.	6-0 చదరపు మిలీ మీటర్లు.	10-0 చదరపు మిలీ మీటర్లు.	25 చదరపు మిలీ మీటర్లు.	50 చదరపు మిలీ మీటర్లు.	70 చదరపు మిలీ మీటర్లు.	95 చదరపు మిలీ మీటర్లు.	120 చదరపు మిలీ మీటర్లు.
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
	మొదల్యు:									
1.	జమేగా కేబులు. లిమిటెడ్, ముద్రాప.	38-50	84-00	102-00	137-00	288-00	447-00	615-00	750-00	970-00
2.	9ంకర్ కేబులు., ముద్రాప	28-00	55-00	72-00	95-00	—	—	—	—	—
3.	ఇన్ఫా కేబులు., (ప్రయవేటు) లిమిటెడ్, ముద్రాప.	34-50	72-95	92-42	117-08	255-78	—	—	—	—

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
4.	ఎ.ఐ. ఇంజనీర్స్, మద్రాసు	39-50	81-50	101-50	124-00	279-00	439-00	687-00	833-00	1120-00
5.	ఇండియన్ కేబుల్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్, మద్రాసు.	43-21	81-80	101-92	—	—	—	668-00	800-00	1000-00
6.	ఒరియంటల్ పవర్ కేబుల్స్, బొంబాయి.	—	—	—	—	300-00	480-00	675-00	750-00	1055-00
7.	రేడియో, ఎలక్ట్రికల్స్ మానిఫ్యాక్చరింగ్ కంపెనీ, బెంగళూరు.	36-00	—	88-00	130-00	280-00	447-00	642-00	766-00	1005-00
8.	ప్రిమైర్ కేబుల్స్. కంపెనీ, అర్నాకులం.	39-48	84-82	106-02	140-51	270-00	448-50	655-38	742-39	957-77
9.	ఎపార్ కేబుల్స్. లిమిటెడ్, కళ్యాణ్.	41-25	83-00	104-00	131-00	౧.315-00 బి.298-00	477-00 454-00	660-00 628-50	808-00 769-50	1047-00 997-50
10.	బోర్డియా ఎలక్ట్రికల్స్, మద్రాసు.	42-00	58-00	76-00	146-00	490-00	880-00	1100-00	1300-00	1800-00
11.	స్కాట్లీన్ ఎలక్ట్రికల్స్, ఫరీదాబాదు.	30-50	65-08	82-98	116-29	254-52	406-78	573-75	704-46	914-48
12.	గ్రాండ్స్ట్రీ ఎలక్ట్రికల్స్, కొత్తడిల్లీ.	38-70	80-67	100-51	123-12	275-78	434-02	624-00	750-00	975-00
13.	మోతీ ఎలక్ట్రికల్స్. ఇంజనీర్స్ కొత్తడిల్లీ.	34-40	71-90	89-00	131-00	277-00	428-00	613-00	779-00	1036-00
14.	మెంటర్ కేబుల్స్. కార్పొరేషన్ కొత్తడిల్లీ.	38-70	80-67	100-51	123-12	245-78	—	—	—	—

15.	అంటాంటా ఎలక్ట్రికల్సు, ఇండస్ట్రీసు, కొత్త డిస్ట్రిక్.	36-50	62-00	80-00	122-00	—	—	—	—	—	
16.	సహాయ ఇండస్ట్రీయలు కార్పొరేషను, గజియాబాదు.	22-00	—	—	—	245-00	—	—	—	—	
17.	విక్టర్ కేబుల్సు, కార్పొరేషన్, కొత్త డిస్ట్రిక్.	38-12	79-46	99-00	121-89	273-02	429-68	665-00	800-00	1050-00	
18.	మహావీర్ ఎలక్ట్రికల్, కార్పొరేషన్, మద్రాసు.	44-50	83-70	104-00	145-00	335-00	—	—	—	—	
19.	ఆసియన్ కేబుల్సు, కార్పొరేషన్, ధానా.	39-30	77-50	96-50	138-10	277-30	434-30	607-00	721-00	1036-60	
20.	రేడియంట్ ఇంజనీరింగు కంపెనీ, పైదరాబాదు.	(గ)	32-40	69-00	87-85	122-75	268-00	441-00	620-00	762-00	994-00
		(బి)	34-00	72-50	92-25	128-90	281-00	463-00	651-00	801-00	1045-00
21.	జలధ ఇండస్ట్రీయల్స్ వర్కు, కడప.	(ఎ)	32-40	69-00	87-85	122-75	268-00	441-00	620-00	762-00	994-00
		(బి)	34-00	72-50	128-90	128-90	281-00	463-00	651-00	801-00	1405-00
22.	ఐస్.వి. ఇండస్ట్రీసు, వెల్పూరు.	35-50	85-00	103-00	143-00	295-00	463-00	—	—	—	
23.	స్ట్రీక్ ఇండస్ట్రీస్, పైదరాబాదు.	42-21	89-91	112-00	206-51	—	—	—	—	—	
24.	పైదరాబాదు కేబుల్స్ కంపెనీ, పైదరాబాదు.	56-75	107-85	—	—	—	—	—	—	—	

II. 2-5 చదరవు మిల్లి మీటర్ల పి.వి.సి.పి.వి.సి. కేబుల్సు కోసం సి.ఇ.బి.టి. 961/77 నిర్దిష్ట నమూనా ప్రకారం వివిధ టెండరు దారుల పేర్కొనిన రేట్ల తులనాత్మక వివరణ :

వరుస సంఖ్య.	టెండరు దారు పేరు.	పేర్కొనిన రేటు.
1.	గ్రాండ్స్ ఎలక్ట్రికల్. (ఇండియా), కొత్త ఢిల్లీ	... 33-25
2.	(ఎ) రేడియంట్ ఇంజనీరింగు కంపెనీ, హైదరాబాదు	... 50-75
	(బి) రేడియంట్ ఇంజనీరింగు కంపెనీ, హైదరాబాదు	... 53-25
3.	ఒమేగా కేబుల్సు లిమిటెడు, మద్రాసు	... 62-48
4.	స్కెటోన్ ఎలక్ట్రికల్స్ (ఇండియా), కొత్త ఢిల్లీ	... 55-69
5.	మోతీ ఎలక్ట్రికల్సు ఇండస్ట్రీసు, ఢిల్లీ	... 57-20
6.	(ఎ) అల్యూమినియం ఇండస్ట్రీసు లిమిటెడు, మద్రాసు	... 59-00
	(బి) అల్యూమినియం ఇండస్ట్రీసు లిమిటెడు, మద్రాసు	... 60-00
	(సి) అల్యూమినియం ఇండస్ట్రీసు లిమిటెడు, మద్రాసు	... 61-00
7.	ఎన్.వి. ఇండస్ట్రీసు, నెల్లూరు	... 60-00
		(మార్పుచెందువది)
8.	అల్యూమినియం ఇండస్ట్రీసు లిమిటెడు, మద్రాసు	... 62-00

PAYMENT OF COMPENSATION TO THE PERSONS IN THE VILLAGES SUBMERGED UNDER SRISAILAM PROJECT

170—

*6-K Q.—Sri K. Venkateswara Rao :— Will the Minister for Finance and Power be pleased to state :

(a) the number and names of villages to come under submerision both partially and fully in the first phase and second phase as well after the completion of Srisailam Project ;

(b) the number of them already received compensation and the time required for the rest to receive compensation ;

(c) the concrete programme of rehabilitation for victims of Submersion, and

(d) whether the Government will provide house sites or housing loans in alternate places for displaced persons in partially submerged villages ?

శ్రీ టి. రాజారాం :—సభా సమక్షంలో వివరణ ఉంచబడింది.

(సభ సమక్షంలో ఉంచబడిన సమాధానం)

(ఎ) కొంతభాగం లేదా పూర్తిగా మొదటి దశలో 22 గ్రామాలు, రెండవ దశలో 78 గ్రామాలు నీటిముంపుకు గురిఅవుతాయి. శ్రీకై లంపాణెట్టు పూర్తి అయిన తరువాత 6 గ్రామాలలోని గ్రామస్థలం, 2 శివారు గ్రామాలు కొంత

భాగం నీటి ముందుకు గురిఅవుతాయి. గ్రామాల జాబితాలు 1 నుండి III అను బంధాలలో ఉన్నవి. +887' కాంటూరుగట్టు క్రిందగల అన్ని భూములు, +889 కాంటూరుగట్టులోపల అన్ని నిర్మాణములను సేకరించుటకు ప్రతిపాదించబడింది.

(బి) ఈ 100 గ్రామాలలోను, కర్నూలుజిల్లాలోని అల్లూరు, మహబూబు నగరుజిల్లాలోని భీమవరంలో సేకరించేందుకు ఏవిధమైన ప్రైవేటు వ్యవసాయ భూమి లేదు. మిగిలిన 98 గ్రామాలలో సేకరించవలసిన భూమి 84568.10 ఎకరాలుకాగా 81-91-78 నాటికి 78,551 ఎకరాలు సేకరించబడాయి. నష్టపరిహారం చెల్లించబడింది. మిగిలిన భూమి 1979 జూన్ నాటికి సేకరించి, నష్టపరిహారం చెల్లించబడుతుందని భావించబడుతుంది.

(సి) శ్రీశైలం ప్రాజెక్టు క్రింద పునరావాస కేంద్రాలను స్థాపించడానికి బదులుగా నష్టపోయిన కుటుంబాలకు నగదు రూపములో పరిహారం చెల్లించాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది.

(డి) నీటిముంపుకు కొంతభాగం గురిఅయిన గ్రామాలు, ప్రాజెక్టు క్రింద ఇతర గ్రామాలకు మధ్యవ్యత్యాసం లేదు. ప్రస్తుతం ఉన్న ఇళ్ల స్థలాల కేటాయింపు నియమావళి క్రింద ప్రాజెక్టు ముంపుకు గురిఅయిన వారికి కూడ ఇళ్ల స్థలాలు కేటాయించబడతాయి. దీనికోసం ఏవిధమైన పునరావాసం పథకం ఏర్పాటు చేయబడలేదు. కేటాయింపుకు సంబంధించిన సాధారణ నియమాలకిందనే పాతకోటి గ్రామ రైతులకు ఇళ్ల స్థలాలు కేటాయించమని 1978 జూన్ లో కర్నూలు జిల్లా కలెక్టరును ప్రభుత్వం ఆదేశించింది. ఇప్పుడు కేటాయింపుకు రుచాలను మంజూరు చేసే ప్రతిపాదన ఏదీలేదు.

అనుబంధము—1.

(ప్రశ్న (ఎ) భాగానికి అనుబంధము)

శ్రీశైలం ప్రాజెక్టు 850 కాంటూరుగట్టు దిగువ నీటిముంపు క్రిందకువచ్చు గ్రామాల జాబితా. మొదటి దశ

పూర్తిగా నీటిముంపుకు గురి ఆయ్యే గ్రామాల పేర్లు, అవి ఏవంటే	కొంతవరకు నీటి ముంపుకు గురి ఆయ్యే గ్రామాల పేర్లు.	కొంతవరకు గ్రామ స్థలం కొంతవరకు	గ్రామ స్థలాలు నష్టపడకుండా వ్యవసాయ భూములలో కొంతభాగం మాత్రమే
పూర్తిగా గ్రామ స్థలాల పూర్తిగా వ్యవసాయ భూములు, ముంపుకు గురి ఆయ్యేవి.	అవేవంటే పూర్తి గా గ్రామస్థలాలు, వ్యవసాయ భూములు నీటి ముంపుకు గురి ఆయ్యేవి.	వ్యవసాయ భూమి నీటి ముంపు గురి ఆయ్యే గ్రామాల పేర్లు.	వ్యవసాయ భూములలో కొంతభాగం మాత్రమే నష్టపడు గ్రామముల పేర్లు.
(1)	(2)	(3)	(4)

కర్నూలు జిల్లా.

1. బీరవోలు (ఎ) బీరవోలు శివారు వెనములపాడు	1. మూర్చకొండ (ఎ) మూర్చకొండ శివారు పి.కె. ప్రాగటూరు.	1. నాగటూరు

(1)	(2)	(3)	(4)
2. సంగమేశ్వరం	(బి) మూర్ఖకొండశివారు ఆర్థపాడు		
3. వీరపురము			
4. వెల్లాం	2. బిజివివేముల		
5. ఎ.బి. దుర్గం	(ఎ) గనాపురంవారు చాబోలు		
6. సిద్దేశ్వరం			
7. (గి) కపిలేశ్వరం (బి) సిద్దేశ్వరంశివారు మూడుగుల (సి) సిద్దేశ్వరంశివారు మార్కుట్టి			
మహాబాబునగరు జిల్లా.			
1. అమరగిరి	1. ప్రాగటూరు	1. లింగసానిపల్లి	
2. బొల్లారం	2. కల్లూరు	2. అనద్పూర్	
3. మంచాలకట్ట	3. జెట్ ప్రోలె	3. చాగటూరు	
4. మల్లేశ్వరం	4. వెంకల్		
5. కుడవలి			
6. ఉప్పలపాడు			
మొత్తం ...			22 గ్రామాలు

అనుబంధము-II.

(వక్త (ఎ) భాగమునకు సమాధానం)

2వ దశ+ 850 కాంటారుగట్టుచాటి శ్రీశైలం ప్రాజెక్టు క్రిందనీటి ముంపుకు గురికొల గ్రామాలజాబితా

పూర్తిగా నీటిముంపుకు గురి అయ్యే గ్రామాల పేర్లు, అలి ఏవంటే	కొంతవరకు నీటి ముంపుకు గురిఅయ్యే గ్రామాల పేర్లు అవేవంటే	కొంతవరకు గ్రామ స్థలం. కొంతవరకు వ్యవసాయ భూమి, నీటి ముంపుకు గురిఅయ్యే గ్రామాల పేర్లు.	గ్రామ స్థలాలు నష్టపడకుండా వ్యవసాయభూములలో కొంతభాగం మాత్రమే నష్టపడు గ్రామముల పేర్లు.
పూర్తిగా గ్రామ స్థలాలు పూర్తిగా వ్యవసాయ భూములు ముగింపుకు గురిఉయ్యవి.	పూర్తిగా గ్రామస్థలాలు, వ్యవసాయ భూములు నీటిముంపుకు గురి అయ్యవి.		

(1)	(2)	(3)	(4)
కర్నూలు జిల్లా.			
1. పాలమతి	1. గవ్వాపురం (ఎ) గనాపురంశివారు పోతురెడ్డిపాడు	1. బహ్మూరు 2. ముచ్చుమర్రె	1. పగిద్వాల 2. మడ్డిగూడ 3. అక్కాపూరు 4. బొల్లవరం 5. అల్లూరు 6. చెలిమిత్తె 7. దేవమడ
	2. తిమ్మలూరు 3. కొక్కెరంచ (ఎ) కొక్కెరంచశివారు వాగంపల్లి		

(1)	(2)	(3)	(4)
	4. బట్టువారిపల్లి		8. గొందివర్ల
	5. ముసలిమడుగు (ఎ) ప్రాతకోటసివారు సంకేరిపల్లి		9. పడిదంపాడు
	6. తాటిపాడు		10. సివాపురం
	7. జాటూరు		11. పాములపాడు
	8. గోకవరం		12. ఎదురుపాడు
	9. పూడూరు		13. మల్కాల
	10. గుమ్మడపురం ఎదురుపాడుసివారు జడ్డువారిపల్లి		
	11. ఎర్రమాటం (ఎ) ఎర్రమాటం సివారు సిద్దిరాజులింగపురం		
	12. ప్రాతకోట		
	13. సతనికోట		

మహబూబ్ నగరు జిల్లా.

1. యాపలదేవ్ పాడు

1. బెక్కం	1. పెద్దమరూరు	1. రామేశ్వరపూరు
2. బుడిదపాడు	2. కొవ్వూరు	2. తిమ్మాపూరు
3. ఎర్రదిన్నె	బెక్కంసివారు	3. మునగమన్ దిన్నె
4. నేరిపల్లి	గూడం	4. జనంపల్లి
5. కర్పకుల	3. నవనూరు	5. రంగపూరు
6. మంగంపేట	నవనూరుసివారు	6. సుగురు
7. గుమ్మడం	షేక్ పల్లి	7. భీమవరం
8. తైపల్లి	4. రేలంపాడు	8. బి. వీరపురం
9. పంచికలపాడు	5. ఆలంపురం	9. ఆర్. గార్లపాడు
10. బైరవానిపల్లి:		10. సుల్తాన్ పూరు
11. పల్లెపాడు		11. శాలిపూరు
12. సింగవరం		12. వెంట్రవెల్లి:
13. మరముంగల		13. యల్లూరు
14. ఉట్కూరు		14. మియాపూరు
15. యాపర్ల		15. గోపాల్ పూరు
16. క్యాతూరు		16. మలచింతపల్లి
17. వెల్టూరు		17. అయ్యవారిపల్లి:
18. చెల్లపాడు (ఎ) చెల్లపాడుసివారు వెంకటంపల్లి		18. సింగవరం

(1)	(2)	(3)	(4)
	19. చిన్నమరూరు		
	20. గడ్డబసారూరు		
	21. గొండిమల్ల		
	22. సోపిసిల		
	23. చందూరు		
	24. జిల్లేల్లపాడు		
	25. సోలి		
		మొత్తం	78 గ్రామాలు

అనుబంధము—3.

(ప్రశ్న (ఎ) భాగానికి సమాధానం)

(శీక్షేణం ప్రాజెక్టు పూర్తి అయిన తరువాత దానిలో కొంతభాగము నీటి ముంపుకు గురిఅగు గ్రామాలు (నిర్మాణములు) జాబితాను చూపు వివరణ.

వరస సంఖ్య.	గ్రామము పేరు.	జిల్లా పేరు.
1.	పెద్దమరూరు	... మహబూబనగరు
2.	కుప్పనూరు	... ,,
3.	బెక్కంశివారు గూడెం	... ,,
4.	నవనూరు	... ,,
5.	నవనూరు సివారు పేక్ పల్లి	... ,,
6.	ముచ్చిమర్రె	... కర్నూలు
7.	బన్నూరు	... ,,

Expenditure incurred by the Govt. on Bachawat Tribunal

171—

*351 Q—Sri E. Ayyapu Reddy:—will the Minister for Major Irrigation be pleased to state:

(a) the total expenditure incurred by the Government in connection with the Bachawat Tribunal on Krishna waters; and

(b) the break-up of this expenditure ?

పార్లమెంటుకి సెక్రటరీ (శ్రీ ఎన్. చార్లెస్):—(ఎ)కృష్ణాజలాలపై బిచావత్ ట్రీబ్యునలుకు సంబంధించి ప్రభుత్వమునకు రూ. 1,27,62,074లు ఖర్చయింది.

(బి) వివరాలు ఈ క్రింద ఇవ్వబడినాయి:	రూ. లు
(1) విదేశ పర్యటనలపై ఖర్చు	15,000
(2) అడ్వకేట్ల రుసుము క్రింద అయిన ఖర్చు (అడ్వకేటు జనరల్ తో సహా)	19,43,387
(3) ప్రయాణ భత్యము, ఇతర వివిధ ఖర్చులు	22,81,983
(4) సిబ్బందిపై ఖర్చు	75,37,500
(5) భారత ప్రభుత్వమునకు తిరిగి చెల్లించిన ఖర్చు (రిఇంబర్సుమెంట్లు)	10,24,204
	1,22,02,074

శ్రీ వి. శోభనాద్రీశ్వరరావు:—అధ్యక్షా, తమరు ప్రశ్నించడానికి అవకాశం యివ్వకపోతే ఎట్లా? టేబుల్ మీద పెడితే దాంట్లో అండర్ కన్సిడరేషన్ అని వ్రాసి పెడితే దానితోనే తృప్తిపడుతున్నారా? ముఖ్యమైన ప్రశ్నలకైనా సహ ప్రశ్నలు వేసే అవకాశం లేకపోతే ఎట్లా? రైతులు అడిగితే మేము ఎట్లా సమాధానం చెప్పాలి ....

మిస్టర్ స్పీకర్:—టేబుల్ మీద పెట్టించమని మీరే అడిగారు కదా? క్వశ్చన్ అవర్ అయిపోయింది. క్వశ్చన్ అవర్ ని ఎక్స్ప్లైట్ చేయలేము.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య:—ఇట్లాంటి ప్రశ్నకు అయినా కొంత వ్యవధి యిస్తే నేగాని వీలు ఉండదు.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న:—దీనిమీద తమరు ఒక అరగంట చర్చకు అవకాశం యిస్తే బాగుంటుందేమోనని నా అభిప్రాయం.

మిస్టర్ స్పీకర్:—అది ఆలోచించవచ్చు. క్వశ్చన్ అవరు కాగానే మిగతా క్వశ్చన్స్కి సమాధానాలు టేబుల్ మీద పెట్టించమని మీరంతా అన్నారు, మళ్ళీ యిప్పుడు యిట్లా అంటే ఎట్లా?

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య:—వా సు చేయవలసిన 10 రూపాయల ప్రకారంగా వానసు చేయకపోతే.....

మిస్టర్ స్పీకర్:—దీనిని మనం మరల చర్చిస్తున్నాము.

Completion of the First Phase of Somasila Project

172--

*4-E. Q.—Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddi:—Will the Minister for major Irrigation be pleased to state:

(a) when will the first phase of Somasila Project be completed;

(b) whether supply of water for irrigating the lands in Venkatagiri, Rapur, Gudur, Sullurpeta and other nondelta taluks of Nellore district will be done in the first phase;

(c) whether Kandleruanicut scheme will be incorporated in the first phase of Somasila project; and

(d) whether Krishna water will be supplied through Somasila for irrigating the nondelta taluks of Nellore District?

మధ్యతరహా నీటిపారుదల వాణిజ్య కాళి మాత్యులు (శ్రీ) జి.వి. సుధాకర రావు):—(ఎ) నిధుల కొరత లేకుండా వుంటే సోమశిల ప్రాజెక్టు మొదటిదశను 1976-77 సంవత్సరంలో ప్రారంభించి అయిదేండ్లలో పూర్తి చేయాలని ప్రతిపాదించబడింది.

(బి) నెల్లూరు జిల్లా, ఆత్మకూరు, రాపూరు తాలూకాలోని 26 గ్రామాల గల 29 చెరువులకు సోమశిల ప్రాజెక్టు నుండి దక్షిణ కాలువద్వారా నీరు సరఫరా చేసి, ఆ చెరువుల క్రింద సాగుతున్న 160,00 ఎకరాల భూమికి నీటిపారుదల సౌకర్య స్థిరపరచబడుతుంది.

(సి) లేదండీ.

(డి) లేదండీ.

(శ్రీ) ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :—ఇది అంతా ఎలా జరుగుతోంది అంటే ఈ క్యాలిబర్స్ అన్నీ ఇంటి పేర్లు వేరు వేరుగా ఉండడంచేత కొన్ని ఆఖరుకి వస్తున్నాయేమో అనుకుంటాను—

ఫిస్టర్ స్పీకర్ :—మంతులను మూడు బాచ్స్ గా చేసినారు. ఒక బాచ్ లో 10 మంది ఉంటారు. అట్లా ఏర్పాటు చేసినారు.

PAYMENT OF COMPENSATION TO THE TAPPERS WHO ACCIDENTALLY FALL FROM PALM TREES

173—

*411 Q.—Sri M. Jagannadham :—Will the minister for Social Welfare be pleased to state :

(a) the district-wise number of tappers to whom compensation has so far been paid as per the Government Orders that those who have accidently fallen from Palm trees and died or disabled should be paid compensation;

(b) the department through which it has been decided to pay compensation to the families of deceased or disabled tappers; and

(c) whether any special staff has been appointed to enquire into the matter and pay compensation ?

సాంఘిక సంక్షేమ అధికారి సంక్షేమ కాళి మాత్యులు (శ్రీ) కె. వి. ఆర్. ఎస్. పద్మానాభరాజు) :—(ఎ) ఇప్పటివరకు అందిన వివరాలు సభాముఖంగా టేబిల్ మీద పెట్టబడినవి.

(బి) ఆస్కారి సూపరింటెండెంట్ విచారణ చేసిన తరువాత చనిపోయిన లేక వికలాంగులైన వారి కుటుంబాలకు నష్టపరిహారం సంబంధిత కలెక్టర్ల ద్వారా చెల్లించబడుతుంది.

(సి) లేదండీ.

STATEMENT

Sl. No.	Name of the District.	No. of tappers to whom compensation was paid so far who died or disabled.	Remarks.
(1)	(2)	(3)	(4)
1.	Srikakulam	Nil.	One case is pending consideration.
2.	West Godavari	Nil.	..
3.	Nizamabad	Nil.	..
4.	East Godavari	Nil.	..
5.	Hyderabad	Nil.	12 cases are pending consideration.
6.	Adilabad	Nil.	..
7.	Chittoor	Nil.	..
8.	Khammam	Nil.	3 cases are pending consideration.
9.	Medak	Nil.	6 cases are pending consideration.
10.	Mahabubnagar	3	(Rs. 6,000) In 3 cases sanction for payment of gratia was accorded.
11.	Karimnagar	Nil.	..
12.	Cuddapah	Nil.	..
13.	Anantapur	Nil.	..
14.	Nalgonda	3	..
15.	Visakhapatnam	Nil.	(Rs. 6,000) 2 cases are pending consideration.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :—సమాధానం తప్పగా ఉంది. వరంగల్ జిల్లాలో....
(ఇంటరప్షన్సు)

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :—అధ్యక్షా, టైము అయిపోయిన తరువాత సమాధానాలు చదువుతున్నారు. ఆ సమాధానం తప్ప అయినప్పుడు ఆ తప్పను నోటీసుకు తేవడానికి మాకు అవకాశం ఇవ్వాలి

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఆ సమాధానం తప్ప అయినప్పుడు There are other provisions where by you can proceed.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :—అయితే ప్రీవిలేజీ మోషన్ పెట్టమంటారా ? ఇక అది ఒక్కటే మార్గం మాకు ఉంది.

RESERVATION FACILITIES PROVIDED BY THE GOVERNMENT TO GOUDA COMMUNITY

174—

*83 Q.—Sri D. Chinna Mallaiiah (Indurthi) :—Will the Minister for Social Welfare be pleased to state:

(a) the nature of reservation facilities being provided by the Government to Gouda Community people by giving Scheduled Tribe certificates;

(b) whether it is not the violation of G. O. ms. No. 147, Social Welfare Department dt. 27-4-77, if this people of this community are not treated as scheduled tribe;

(c) the steps to be taken by the Government for the implementation of the G. O. ; and

(d) the reasons for not including the Gouda Community called as 'Ediga' in Rayalaseema in Scheduled Castes ?

శ్రీ కె.వి. ఆర్. ఎన్. పద్మనాభరాజు:— (ఎ) గౌడ కులం వెనుకబడిన తరగతులకు చెందినదే కాని పెద్దూర్లు తెగకు కాదు కాబట్టి పెద్దూర్లు తెగలతో సమానంగా వీరికి ఆ సౌకర్యాలను కల్పించడం అనే ప్రశ్నకు తావులేదు.

(బి) కాదండీ.

(సి) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

(డి) ఈడిగ కులంగా కూడా వ్యవహరించబడే గౌడ కులం వారు అన్నపర్ణకుళం, కాబట్టి వారు పెద్దూర్లు కులాల జాబితాలో చేర్చబడలేదు.

Proposal to shift a court from warangal to Parkal

175—

*6-V Q.—Sarvasri C. Janga Reddy, M. Venkaiah Naidu (Udayagiri) :—Will the Minister for Law be pleased to state :

(a) whether it is a fact that District Judge Warangal Proposed shifting of one of the courts from warangal to Parkal recently;

(b) if so, the action taken thereon ; and

(c) whether the Government will establish a new court at Parkal if the shifting of one of the courts from Warangal is not agreed to by the High Court in view of the great pressure from the public ?

న్యాయ, ఓడరేవుల శాఖామాత్యులు (శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు):—

(ఎ) నిజమేనడి.

(బి) మరియు : (సి) ప్రభుత్వము పరకాలలో క్రొత్త మున్సిఫ్ మెజిస్ట్రేటు కోర్టును స్థాపించడానికి 26-7-78 తేదీ గల హోం మిన్.నెం. 918 జి.ఓ.లో మంజూరు ఇచ్చింది.

NO . OF R.T.C. Buses plying in twin cities.

176—

*863 Q.— Sri B. Machander Rao (Secunderabad-contonment):— Will the Minister for the Transport be pleased to state:

(a) The total number of R.T.C. buses plying in the Twin Cities;

(b) The number of buses deployed for the School going Children ;

(c) The number of buses earmarked for the children of public Schools;and

(d) Whether children of other schools are allowed to travel by buses earmarked for public schools?

రవాణా శాఖామాత్యులు (శ్రీ ఎ. వెంకటరెడ్డి) :—

(ఎ) జంట నగరాలలో 580 బస్సులు నడుస్తున్నాయి. నగర శివార్లలోని ప్రయాణీకుల కోసం నడుపుతున్న 45 బస్సులు ఇందులో చేరి ఉన్నాయి.

(బి) కేవలం సిటీలో నడుస్తున్న 485 బస్సులలో, 185 బస్సులు బడి పిల్లల కోసం నడువబడుతున్నాయి. పాఠశాలల పని వేళలను బట్టి అవి రోజూ ఉదయం ఒకసారి, సాయంత్రం మరొకసారి చొప్పున మొత్తం 370 ట్రిప్పలు నడుస్తున్నాయి.

(సి) పబ్లిక్ పాఠశాలలు, అదే దారిలోగల ఇతర పాఠశాల పిల్లల కోసం 12 బస్సులు నడువబడుతున్నాయి. అవి రోజూ ఉదయం, సాయంత్రం కలిపి మొత్తం 24 ట్రిప్పలు నడుస్తున్నాయి.

(డి) అవునండీ. పబ్లిక్ పాఠశాలలకు కేటాయించబడిన బస్సులలో ఇతర పాఠశాల విద్యార్థిని, విద్యార్థిణును కూడ అనుమతించడం జరుగుతున్నది.

PAYMENT OF JEEP RENTS BY LAND DEVELOPMENT BANKS IN NALGONDA DISTRICT.

101—

107 Q.—*Sri N. Raghava Reddy* :- Will the Minister for Co-operation be pleased to state :

(a) the amount paid towards Jeep rents by various Land Development Banks in Nalgonda district during 1975-76 and 1976-77 respectively;

(b) the amount collected by the said banks from ryots towards attachment charges in addition to interests ; and

(c) the percentage the attachment charges of the recoveries constitute in relation to the amount of loans taken ?

A.—(a) The amount paid towards Jeep rents by various Land Development Banks in Nalgonda district is :

Rs. 1,87,023.03 ps. during 1975-76 ; and

Rs. 2,53,479.77 ps. during 1976-77.

(b) The amount collected by the said banks from ryots towards attachment charges is :

Rs. 1,71,771.97 ps. during 1975-76 ; and

Rs. 1,91,236.20 ps. during 1976-77.

(c) The attachment charges of the recoveries is at 2% of loan instalment or part thereof subject to the maximum of 80% of the total hire charges.

MARRIPEDA WATER WORKS SCHEME.

102—

7 C. Q.—*Sri C. Jangareddy* :- Will the Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the scheme of Marripeda Water Works completed;

(b) if so, the reasons for not releasing the water so far ;

(c) whether it is also a fact that the water tank work has been completed ;

(d) if so, the reasons for pending the distribution lines ;

(e) when it will be completed ;

(f) the extent of funds allotted for this purpose ;

(g) whether it is also a fact that the water works completed in the Gesukonda village, Warangal taluk ;

(h) if so, how much time it will take ;

(i) the reasons for not giving the service lines ; and

(j) the period by which the said scheme will be completed ?

A.—(a) Yes, Sir.

(b) After commissioning in September, 1977, the scheme was put on trial run for $\frac{1}{2}$ months by the Panchayati Raj Engineering Department. The Gram Panchayat has not however taken over the scheme for maintenance although some defects noticed in the scheme were rectified by 30th April, 1978. Action will be taken to see that the Gram Panchayat takes over the scheme for maintenance soon.

(c) Yes, Sir.

(d) The distribution work has been completed and 128 house connections have been given so far.

(e) The scheme has already been completed.

(f) As against the estimated cost of Rs. 2.98 lakhs of the scheme an amount of Rs. 2,70,880 has been spent towards completion of the scheme.

(g) Yes, Sir,

(h) Does not arise.

(i) The distribution system has been completed.

(j) The scheme was completed and handed over to the Gram Panchayat on 17th June, 1976 for maintenance.

IMPLEMENTATION OF VAYALERU IRRIGATION SCHEME.

103—

90. Q.—*Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddi, (Venkatagiri :)*—Will the Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

(a) whether the estimate for the implementation of Vayaleru Irrigation Scheme in Konduru Panchayat of Kota Panchayat Samithil (Nellore district) has been sanctioned ;

(b) the estimated cost of the scheme ;

(c) the reasons for the abnormal delay for providing funds to execute the scheme ; and

(d) when will the work be started and completed ?

A.—(a) No, Sir.

(b) Rs. 35,000.

(c) Due to inadequacy of funds as the plan grant under Minor Irrigation is only Rs. 15.00 lakhs per year which has to be distributed to all Panchayat Samithis in the State.

(d) This work cannot be taken up as the estimate exceeds the yardstick prescribed by the Government for restoration and the revenue return is also less than 0.5% which is fixed by the Government.

COMPLETION OF ROAD BETWEEN SETTIPALEM AND TEKUMATLA
VILLAGE.

104—

106. Q.—*Sri Raghava Reddy* :— Will the Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

(a) when the construction work of the road between Settipalem and Tekumetla Bridge in Nalgonda district has been taken up ;

(b) when the said road will be completed ;

(c) whether the Government are aware of the fact that these villages have no road facilities after the construction of the Musi Project ; and

(d) if so, whether the Government will take immediate steps for the construction of the said road ?

A.—(a) The work was taken up under T. R. C. Grants during the year 1962-63.

(b) There is a missing link as well as the causeway at Ravalpenta which have to be completed and requires Rs. 4.50 lakhs. At present funds are not available.

(c) Yes, Sir.

(d) The above road is proposed under Miditerm Plan for Rural roads for the year 1979 to 1984.

Protected Water Supply Scheme for Venkatagiri and
Thimmajikandriga.

105—

155 Q.—*Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddi* :—Will the Minister for Panchayati Raj be pleased to State :

(a) whether the Minister for Panchayat Raj has received representations from Mr. N. Srinivasul Reddy, M.L.A., in 1977-78 for sanctioning protected water supply schemes at Venkatagiri and Thimmajikandriga in Nellore district ;

(b) If so, the action taken thereon ;

(c) the estimated cost of each scheme ; and

(d) when the said schemes will be executed ?

A.—(a) In the year 1978 a representation has been received for

sanction of Protected Water Supply Scheme to Venkatagiri (village) among other villages. But Thimmajikandriga is not mentioned in the representation.

(b) (i) *Venkatagiri* :—The Chief Engineer (Panchayat Raj) has been requested to send proposals for taking up the scheme under normal programme during 1978-79.

(ii) *Thimmajikandriga* :—Proposals are under consideration at the level of Collector, Nellore for inclusion of the scheme in Central Assistant Programme.

(c) and (d) The estimated cost will be known after the scheme is finalised. Execution of schemes will be taken up after they are sanctioned.

DRINKING WATER SCARCITY IN VENKATANAPALEM GIRIJANAWADA.

106—

248. Q.—*Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddi* :—Will the Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

(a) whether it is a fact that there is acute scarcity of drinking water in Venkatnapalem Girijanwada, hamlet of Kota in Nellore district ; and

(b) if so, the action taken in this regard ?

A.—(a) and (b) No. There are 5 wells and a number of filter points in the village. The Girijans have constructed 53 houses in the new sites assigned to them adjacent to the main village. There is one well adjacent to the Girijanwada but the yield there from is not sufficient to cater to their needs in summer. The Gram Panchayat has sunk one hand pump which is in use now. Under civic amenities, one open well is alls proposed to meet the needs.

WANT OF STREET LIGHTS IN CERTAIN VILLAGES OF VENKATAGIRI CONSTITUENCY

107—

405 Q.—*Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddy* :—Will the Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

(a) whether it is a fact that street lights have not been provided so far to the following villages of Venkatagiri Assembly Constituency; in Nellore district even though the villages have already been electrified

(1) Ananthamadugu.;

- (2) Jogipalli ;
- (3) Molakalapundla ;
- (4) Vengamabapuram ; and

(b) if so, when will the street lights, be provided in the above villages ?

A.—(a) Yes, Sir, except Jogipalli Gram Panchayat.

(b) Action has been initiated by the respective Gram Panchayats, for providing street lights and it may take some more time for Electricity Department, to finally approve the proposals and get the villages electrified.

PROTECTED WATER SUPPLY SCHEME AT KOTA

108—

409 Q.—*Sri Nallapureddi Sreenivasul Reddi* :—Will the Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

(a) whether the State Government has sent any proposals to Government of India for sanctioning of Rs 3 lakhs to the protected water supply scheme at Kota in Nellore district ;

(b) whether the proposals have been approved ;

(c) when will the work be started and completed ; and

(d) whether the piped water will be given to the Harijans and Girijan Cherries and the Muslim Street ?

A.—

(a) to (d): The proposals for taking up a P.W.S. Scheme to Kota (village) are called for from the District Collector and the question of including the scheme under Central Assistance Programme will be considered after receiving the recommendation of the Collector. If a scheme is finally approved the question of covering the Harijan and Girijan Cherries etc, will also be considered.

NON-PAYMENT OF SALARIES TO THE RURAL MEDICAL PRACTITIONERS

109—

872 Q.—*Sri M. Venkaiah Naidu* :—Will the Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Rural Medical Practitioners of Varikuntapadu, Chakalikonda, Turpu Yurraballi, Chunchulur, Dut-talur, Basinepatta, Nendipadu, Gandipalem, Guvvadi, Peddi Reddipalle

of Nellore district were not paid salaries for the last two years;

(b) if so, the reasons therefor ;

(c) whether it is also a fact that the contingency is not paid for the last ten years to the above mentioned Rural Ayurvedic Dispensaries ; and

(d) if so, the reasons therefor ?

A.— (a) No, Sir

(b) Does not arise

(c) No, Sir.

(d) Does not arise

THEFT AT SOMA RAYANAPETA VILLAGE OF PEDDAPURAM TALUK

110—

160 Q.—*Sri C. Janga Reddy* :—Will the Minister for Home be pleased to state :

(a) whether it is a fact that a theft worth of Rs 25,000 occurred in the house of Rapatu Veera Narayana, resident of Soma Rayanapeta village, Peddapuram taluk, East Godavari district on 25th November, 1977 and a complaint was lodged in the Jagannapeta Police Station ; and

(b) if so, the action taken thereon ?

A.—(a) No, Sir, the theft is reported to have occurred on 15th November, 1977 but not on 25th November, 1977 Smt. Rapati Chellayamma, wife of Suryanarayana of Somarayanampeta reported that gold jewels, cash, clothes all worth Rs 25,000 were stolen by five unknown persons from her house by threatening her.

(b) A case was registered in Cr No 119, under section 380, I P C , at Jagannapeta Police Station The investigation disclosed that the complaint was not true and has been filed as a result of factious feelings Hence the case was referred as false on 16th November, 1977

COMPLAINTS AGAINST THE PATWARI OF PAGIDIMARRI VILLAGE OF NALGONDA DISTRICT.

111—

2 S. Q.—*Sarvasri Raghava Reddy and A. Lakshmi Narayana* :—Will the Minister for Revenue be pleased to state :

(a) whether any petition has been received either by Tahsildar of Nalgonda or Revenue Divisional Officer, from the ryots of

Pagidimarri village, of the said taluk in the last six months stating that patwari of the said village has collected land revenue and misappropriated the same ;

(b) if so, the action taken on the said petition;

(c) the reason for the delay in conducting the enquiry ; and

(d) whether action will be taken against the official who delayed enquiry into the matter ?

A.—(a) Yes, Sir. A complaint petition was received by the Tahsildar, Nalgonda from ryots of Pagidimarri village against Sri Raja Simha Rao, the Patwari stating that he had collected land revenue and misappropriated the same in the last week of October, 1977.

(b) The Revenue Divisional Officer, conducted a detailed enquiry and the allegations levelled against Sri Rajasimha Rao, Patwari of Pagidimarri village were proved and hence he has been removed from service.

(c) and (d) The delay in conducting the enquiry is due to the election work.

CONVERSION OF PRIMARY HEALTH CENTRE INTO THIRTY BEDDED HOSPITAL AT VAJJAVARIPALEM.

112—

141. Q.—*Sri Nallapureddi Sreenivasul Reddi* :—Will the Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether the Minister (Health and Medical) has received a representation from Sri N. Sreenivasul Reddi, M.L.A., in 1977-78 to convert the Primary Health Centre at Vajjavari palem in Venkatagiri Panchayat Samithi in Nellore district into a thirty bedded hospital ;

(b) if so, the action taken on the representation ; and

(c) when will the said Primary Health Centre be converted into a thirty bedded hospital ?

A.—(a) Yes.

(b) The request was considered and negatived for want of funds.

(c) The Primary Health Centre, Vajjavari palem will be considered for upgradation into 30 bedded hospital when the funds position improves.

CANCER THERAPY IN S.V.R.R. HOSPITAL, TIRUPATHI.

113—

191. Q.—*Sri A. Easwara Reddy (Tirupathi)* :—Will the Minister for Health and Medical be pleased to state :

Whether there is provision for Cancer Therapy in S.V.R.R. Hospital at Tirupathi ?

A.—

No.

FURNITURE TO THE OLD REST HOUSE AT PARVATHIPURAM.

114—

I-U. Q.—*Sri Ch. Parasuram Naidu (Parvatipuram)* :—Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state :

(a) whether the old Rest House in Church Street in Belagaum of Parvathipuram has been provided with electricity and also furniture ;

(b) the reasons for not furnishing the same in spite of several letters addressed for the purpose ; and

(c) whether the above work will be done urgently even now to help convenience of the public

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) Does not arise.

(c) Does not arise.

CONSTRUCTION OF AN ANICUT ON RAPUR RIVER.

115—

395. Q.—*Sri Nallapureddi Sreenivasul Reddi* :—Will the Minister for Minor Irrigation be pleased to state :

(a) whether there is any proposal to construct an anicut on Rapur River in Nellore district to store and divert water for the purpose of Irrigation to Ananthamadugu, Palur, Rajupalem, Vemulachedu, Nalabotlapalli, Thokalapudi, Lingasamudram, Thippireddipalli, Sydapuram, Thurupundla and other villages ;

(b) the estimated cost of the project ;

Condolence Motions:
On Demise of Sri Juvvadi Lakshmaiah,
Former M.L.A., Sri Tentu Lakshmu
Naidu, Former M.L.A.

On Demise of Sri Javvadi Lakshmayya Former M. L. A.

Sri Tentu Lakshmu Naidu, Former M. L. A.

(c) when will the execution of the project be commenced ;

(d) whether the Minister for Medium Irrigation has received a representation from Mr. N. Sreenivasul Reddi, M. L. A., in 1978 to take up this project ; and

(e) if so, the action taken ?

A.—

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

(c) Does not arise.

(d) Yes, Sir.

(e) The representation has been sent to the Chief Engineer (M.I.), for a detailed report.

BUSINESS OF THE HOUSE

Mr. Speaker:—Questions are over. Now the Condolence Motions.

Sri S. Jaipal Reddy:—We have sent a number of Short-Notice questions during the last 15 days. But not a single short-notice question has been posted.

Mr. Speaker:—They are coming tomorrow or day after.

మీరు కూడా ఇకముందు నుంచి తెలుగులోనే మాట్లాడాలి. అలా అని మనం ఒక సాంప్రదాయం పెట్టుకున్నాం.

Sri S. Jaipal Reddy:—The convention is applicable only to the Government because the Government has a machine at its disposal. But the Member has no such machine at his disposal.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—కాన్ వెన్స్ అందరికీ వర్తిస్తుంది, కనుక మీరు కూడా తెలుగు లోనే మాట్లాడాలి.

CONDOLENCE MOTION

On Demise of Sri Javvadi Lakshmayya and Sri Tentu Lakshmu Naidu, Former MLAs.

Dr. M. Channa Reddy:—I will take the two Resolutions together, Sir.

Sir, I beg to move:

“This House places on record its deep sense of sorrow at the demise of Sri Javvadi Lakshmayya, a former member of the Andhra Pradesh Legislative Assembly and conveys its deep sense of sympathy to the Members of the bereaved family”.

and

“This House places on record its deep sense of sorrow at the demise of Sri Tentu Lakshmu Naidu, a former Member of the Andhra

Andhra Pradesh Legislative Assembly and conveys its deep sense of sympathy to the members of the bereaved family”.

Mr. Speaker:—Motions moved.

డాక్టర్ ఎమ్. చెన్నారెడ్డి :—అతఱు, శ్రీ జవ్వాది లక్ష్మయ్యగారు పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలో పెనుగొండతాలూకాలో 30 సంవత్సరాలుగా ఏకైక నాయకుడుగా ఉంటూ అనేక ప్రజాసంస్థలలో పనిచేస్తూ కోపరేటివ్ బ్యాంకుకు వరుసగా 15 సంవత్సరాలు అధ్యక్షులుగా ఉండి, జిల్లాపరిషత్తు ఉపాధ్యక్షులుగా ఉండి అనేక సంస్థలతో సంబంధం పెట్టుకొని పని చేసినవారు రాష్ట్ర శాసనసభకు రెండు పర్యాయాలు సభ్యులుగా ఉండి సేవ చేసినారు వారు ఎంతో ఉదారమైన మనసుతో ఎన్నో దానాలు చేసినారు అక్కడ ఉన్న కన్యకాపరమేశ్వరి కాలేజీకి, నర్సాపురం కాలేజీకి పెద్ద మొత్తాలు విరాళం ఇచ్చి విద్యాసంస్థల పట్ల వారికి గల ఆసక్తిని ఈ విధంగానే తెంతు లక్ష్మనాయుడుగారు శ్రీకాకుళం జిల్లాలో చాలా ప్రముఖవైన వారు. శాసనసభలో సభ్యులుగా ఉంటూ సేవచేస్తూ, కోపరేటివ్ ఉద్యమంలో జిల్లాపరిషత్తులో సన్నిహిత సంబంధం కలిగివుంటూ ఈసభ్యునే హఠాత్తుగా మరణించడం ఆ జిల్లాకు, మనరాష్ట్రానికి తీరని నష్టం. వారిద్దరి కుటుంబాలకు సానుభూతి తెలుపుతూ ఈ సంతాప తీర్మానం ప్రతిపాదిస్తున్నాను.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :-అధ్యక్షా, జవ్వాది లక్ష్మయ్యగారు సహకారిరంగంలో మన రాష్ట్రస్థాయిలోనే పేరు ప్రఖ్యాతులు సంపాదించిన నాయకుడని తమకు తెలుసు. వారు చాలా మంచి సంప్రదాయాలు కలిగినటువంటివారు. వారు ఎంతో పెద్ద మనిషి తన హాగా పెద్దవాళ్ళు, చిన్నవాళ్ళు అనే తేడా లేకుండా అందరినీ ఎంతో ఆప్యాయతతో, సన్నిహితంగా చూసేవారు. అందరి మంచి చెడ్డలు తెలుసుకునేవారు. ఎంతో ఉన్నతమైన సాంఘిక సేవా దృక్పథం కలిగిన పెద్దలు. వారు గత 40 ఏళ్ళ నుండి ప్రజా జీవితంలో కోపరేటివ్ రంగంలోనే కాకుండా విద్యాసంస్థలకు, సాంఘిక సేవా కార్యక్రమాలకు యధాశక్తి ప్రజలకు సేవచేసినవారు. శాసనసభలో కూడా వారు చాలా హుండాగా మాట్లాడేవారు. వారు ఎంతో గౌరవంగా ఎలాంటి పార్టీ వైషమ్యాలు లేకుండా ప్రవర్తించిన పెద్దలు. వారి మరణంపట్ల సభా నాయకులు ప్రతిసాదించిన తీర్మానాన్ని ప్రతిపక్షం తరపున వృద్ధయౌవూర్ధ్వంగా బలపరుస్తున్నాను. వారి కుటుంబానికి సానుభూతి తెలుపుతున్నాను. తెంతు లక్ష్మనాయుడుగారు విద్యార్థి దశ నుండి కూడా ప్రజా కార్యక్రమాలలో పాల్గొన్నవారు. వారి మరణం వారి జిల్లాకు తీరని లోటు. వారు చాలా ఉదారమైన వ్యక్తి. ఏ విషయంపైనైనా అభిప్రాయం చెప్పవలసి వచ్చినప్పుడు నిర్మోహమాటంగా చెప్పేవారు. ఆయన ఏకార్యమునకు పూనుకున్నప్పటికీ అది జయప్రదముగా సాగించే వరకు పట్టు విడువకుండా పనిచేసే తత్వము కలిగినవ్యక్తి. చాలా ప్రమాదమైన జబ్బు వడినప్పుడు ఆ జబ్బులోనే మరణిస్తాడు అనుకున్నా భగవండు ఆ జబ్బు నివారణకు అవకాశం కలిగించాడు. ఆయన ఇండియన్ మేడికల్ ఇనిస్టిట్యూట్ లో డిగ్రీ పొందినతరువాత జబ్బు నయము అయినది అనుకున్నప్పుడు

గుండెపోటుతో మరణించారు. 17వ తేదీన హైదరాబాదులో నాతో మాట్లాడినప్పుడు 20 తేదీ జిల్లా పార్టీ సమావేశానికి వస్తానన్నారు. కాని కారణాంతరాలవల్ల రాలేకపోవడం. 21వ తేదీ మన యమ్.ఎల్.ఎస్.ఎస్ హాస్టలు భవనములోనే స్నేహితులతో మాట్లాడుతూ కూలిపోవడము, చనిపోవడం జరిగింది. ఇది చాలా దురదృష్టకరమైనది. ఆయన మరణం ముఖ్యంగా శ్రీకాకుళం జిల్లాకు తీరని తోటని మనవి చేస్తూ వాని ఆత్మకు శాంతి కే గాలని పార్కిస్తూ, వారి కుటుంబానికి ప్రోత్సహము తరఫున సానుభూతి తెలియచేస్తూ సభానాయకులు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని బలపరుస్తూ కెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ భాట్లం శ్రీరావ మూర్తి (వరవాడ) :— పెద్దలు జవ్వాది లక్ష్మయ్య నాయుడుగారు మంచితనానికి మరోపేరు దాన ధర్మాంకు బాగా పేరుపడిన మనిషి. చాలా ఉత్తముడు. చాలా కెద్ద మనిషి. ఎంతోమందిని గౌరవించాడు. ఆయన ఎంతోమందిని ఆదరించాడు. శాసన సభ్యుడిగా లేక ప్రజారంగములో ఆయన అపూర్వమైన సేవ చేసిన మనిషి. ఆ మహామనిషి ఈమధ్యనే దిగవంతులయ్యారు. చాలా విచారం చాలా విషాదకరమైన కవయము మిత్రులు తెంటు లక్ష్మనాయుడు - రు సౌత్ ఈస్టు ఉద్యమములో ఎన్నో పంపత్సరములు పనిచేసిన మనిషి. రైతు రంగములో కాకలు తీరిన ప్రజాసేవకుడు: నిష్కలంక ప్రజాసేవ చేసిన మనిషి. ఎప్పుడైనా ఆయన మనుకున్న జ్ఞయము కోసము పోరాడడ లో ముందంజవేసే మనిషి. అవకాశం కోసం, అధికారం కోసము అగ్రులు చాచిన మనిషి. అవసరమైతే అ.తటిని, ఒడ్డి, మొత్తము అంతా త్యాగము చేసిననా సరే తన లక్ష్మయ్య కోసము పని చేయాలన్న పట్టుదల కలిగిన కార్యకర్త. చాలా ఉత్తముడు. చాలా దీక్షాపరుడు, ప్రజాసేవాతపపరుడు. ఆయన మరణము ప్రజాసేవా రంగములో ఉన్న యువకులందరికీ ఎంతైనా దుఃఖకరమైన విషయము. వారిద్దరి మరణానికి సంతాపాన్ని తెలియజేస్తూ ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన సంతాప తీర్మానాన్ని బలపరుస్తూ కెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :—అధ్యక్షా, శ్రీ జవ్వాది లక్ష్మయ్యనాయుడుగారు, శ్రీ తెంటు లక్ష్మనాయుడుగారి మరణానికి సభా నాయకులు ప్రవేశపెట్టిన సంతాప తీర్మానాన్ని మా పార్టీ తరఫున బలపరుస్తూ వారిద్దరి మరణానికి సంతాపం తెలియజేస్తూ, వారి కుటుంబాలకు సానుభూతి తెలియజేస్తూ కెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—శ్రీ జవ్వాది లక్ష్మయ్యనాయుడు, శ్రీ తెంటు లక్ష్మనాయుడుగార్ల మరణము వల్ల సభానాయకుడు ప్రవేశపెట్టిన సంతాప తీర్మానాన్ని మా పార్టీ తరఫున హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తూ ఆ ఇద్దరి కుటుంబాలకు సానుభూతి తెలియజేస్తున్నాను

శ్రీ బి. నిరంజనరావు (మల్లేశ్వరం) :—శ్రీ జవ్వాది లక్ష్మయ్యనాయుడు గారు చనిపోయేటప్పటికి వారి వయస్సు 77 సంవత్సరములు. వారు కేవలం రాజకీయాల్లోనే కాకండా బహుసాహిత్యవేత్త. వారు అనేకమంది కవులను ఉద్ధరించారు. వున్న కవులు రచించిన అనేక మందికి బహుమతులు ఇచ్చారు.

కళాపోషణ చేశారు. అంతేకాకుండా పెను గొండ గ్రామ పంచాయతీకి 80 సంవత్సరములు ఆధ్యకులుగా ఉండి అక్కడి ప్రజలకు అనేక సౌకర్యములను కలుగజేసారు. ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినట్లుగా వారు నర్సాపురం, పెనుగొండ లలో కాలేజీలు పెట్టడానికి కూడా వారు ఇతోధికంగా సేవచేశారు. మన శాసన సభలో రెండు పర్యాయములు సభ్యులుగా ఉన్నారు. వారు 1967 నుంచి 1972 వరకు సభ్యులుగా ఉన్నప్పుడు నేను కూడా అక్కడ సభ్యుడిగా ఉన్నాను. వారు ఎక్కువగా శాసనసభలో మాట్లాడే వారు కాదు గాని ఎప్పుడైనా ముఖ్యమైన విషయము వచ్చినప్పుడు మాత్రము ఖచ్చితముగా ఆయన కున్న అభిప్రాయాలను పార్టీలో నిమిత్తము లేకుండా చెప్పేవారు. వారు పూర్వకాలానికి చెందిన జస్టిస్-కాంగ్రెసు పార్టీలను సమన్వయము చేసిన వ్యక్తులు, వారు నిండు జీవితాన్ని అనుభవించారు. వారు చనిపోవడం గురించి కేవలం విచారించనవసరం లేకపోయినా వారు చనిపోయినందువల్ల నా సానుభూతి వారి కుటుంబానికి తెలియజేస్తూ శెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. ఎ. ఎన్. భుక్త (వారిచంద్రాపురం):—శ్రీ తెంటు లక్ష్మణాయుడుగారు బొబ్బిలి తాలూకాలో చాలా ప్రముఖ వ్యక్తి. ఆయన రెండు సార్లు శాసన సభ్యులుగాను, జిల్లాపరిషత్తు వైస్-చైర్మన్ గాను కూడా ఉన్నారు. చాలా రైతు పోరాటాలలోను, కార్మికుల విషయంలోను ఆయన నాయకత్వం వహించారు. ఆయన ఆ ప్రాంతములో ఎదురులేని ముఠిగా ప్రఖ్యాతి గాంచారు. నాకు వారితో గత ఆరు సంవత్సరాలుగా సన్నిహిత సంబంధం ఉంది. ఆయన ప్రతి విషయంలోను చొరవ తీసుకొనే వ్యక్తి. ఆయన మరణం శ్రీకాకుళం జిల్లాకు, ముఖ్యంగా బొబ్బిలి తాలూకాకు తీరని లోటును మనవిచేస్తూ ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన సంతాప తీర్మానాన్ని సపోర్టు చేస్తూ శెలవు తీసుకుంటున్నాను.

شری ایمان اللہ خان (چندرائنگ): جناب اسپیکر صاحب - اہلی چیف جسٹس صاحب نے جو قرارداد تعزیرات شری جوائی لکھیا اور شری ٹیٹو لکھیا تا فیڈرل متعلق پیش کیے ہیں اور اس تعلق سے معزز اراکین اسمبلی نے جذبات کا اظہار کیا میں بھی اپنے آپ ان جذبات سے وابستہ کرتے ہوئے اپنے اور اپنی پارٹی کی جانب سے ان کے سپاسوں سے گہری ہمدردی کا اظہار کرتا ہوں۔

శ్రీ సిపావ్. శ్యామలరావు (చీపురుపల్లి):—అధ్యక్షా, మాజీ శాసన సభ్యులు స్నేహ పాత్రుడు ఆయన తెంటు లక్ష్మణయ్యనాయుడుగారు ఆకస్మికంగా మరణించారు అన్న వార్త మాకు దిగ్భ్రాంతిని, అత్యంత విచారాన్ని కల్పించింది. కొంత కాలముగా ఆయన ఆనారోగ్యముగా ఉన్నప్పటికీ పెద్దల సలహాలను పెడచెవిని పెట్టి, డాక్టర్ల హెచ్చరికలను కూడా లెక్కచేయక ప్రజాహిత కార్యక్రమాలను చేయాలనేవట్టుదలతో వైదరాజు వచ్చి ఇక్కడే కన్ను మూయడం ఆయన యొక్క నిష్కలంక సేవానిరతకి ఒక ఉదాహరణగా చెప్పుకోవచ్చు. శాసనసభ్యులుగా ఆయన ఆంధ్ర దేశానికి సుపరిచితులే. కాని శ్రీకాకుళం జిల్లా వాసిగా ఆయన మాకు చిరపరిచితుడు. ముఖ్యంగా శ్రీకాకుళం జిల్లాలో

కొందరివలె ఆయన ఆత్మన్నతమైన పదవులు అధిష్టించక పోవచ్చు. రాజ్యయంగా అఖండంగా రాజించకపోవచ్చు కాని లక్ష్మనాయుడు గారి వ్యక్తిత్వానికి ఒక ప్రత్యేక స్థానము ఉండేది. ఆయనకు ఎవరితోటి వివాదములేదు. విభేదము లేదు. సహనానికి, సౌశీల్యానికి మారుపేరు పొందిన మానవతావాదిగా ఆయన ప్రసిద్ధి కెక్కారు. ఆయన లేని లోటు ఆంధ్ర దేశానికి ఎంతో ఉన్నా ముఖ్యంగా ఆయన మరణంతో శ్రీకాకుళం జిల్లా రాజకీయ పీఠము నుండి ఒక అమూల్యమైన రత్నము రాలిపోయిందని చెప్పాలి. ఈ సందర్భముగా వారి మరణానికి నా సంతాపాన్ని తెలియజేస్తూ వారి కుటుంబానికి నా సానుభూతిని ప్రకటిస్తూ వారి ఆత్మకు శాంతి కలగాలని పరమేశ్వరుని ప్రార్థిస్తూ, ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన సంతాప తీర్మానాన్ని బలపరుస్తున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. పశురామనాయుడు:—అధ్యక్షా, మిత్రులు జవ్వాది లక్ష్మయ్యనాయుడుగారి గురించి నాకు అంతగా తెలియకపోయినా వారి పేరు ప్రతిష్ఠలు చాలా వరకు విని ఉన్నాను. మిత్రులు చెప్పిన వారి గుణగణాలతో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను. ఇంక లక్ష్మనాయుడు గారు నాకు బాగా తెలుసు. గత శాసనసభలో నా నాయకత్వములో ఉన్న గ్రూపులో ఆయన సభ్యులు. అంతేగాక 1962 నుండి 1972 వరకు కూడా ఆయన శాసనసభ్యుడిగా ఉన్నారు. చిన్ననం నుంచి కూడా ఆయన సామ్యవాది, మంచి కార్యకర్త. సోపలిస్తుగా ఆయన ప్రజారంగములో ప్రవేశించారు. ప్రవేశించిన నాటి నుంచి నిరంశరము ప్రజాసేవ కృషి చేసి ప్రజలయొక్క ఆదరము పొందారు. ఆయన పెద్దగా చదువుకోకపోయినా ప్రజలయొక్క ఆదరాభిమానాలను పొంది వ్యవహారము చేసిన మనిషి. ఆయన యొక్క ధైర్యసాహసములకు సాటిలేదు. ఏ కార్యాన్నయినా చేపట్టినపుడు దానిని పూర్తి చేసేవరకు, ఎన్ని అడ్డంకులు వచ్చినా, కృషి చేసిన మనిషి. ఆయనను ధీరుడని చెప్పవచ్చు. ఆ ప్రాంతానికి ఒక హీరోగా వ్యవహారము చేసిన మనిషి. ఎన్నో శక్తులు ఒకమయి లక్ష్మనాయుడిగారి కార్యములకు అవరోధములు కల్పించి, ద్వేషించి అణచడానికి ప్రయత్నించినప్పటికీ ఆయన ఏమాత్రము లక్ష్యపెట్టకుండా ధైర్యముతో విజయాన్ని సాధించిన మనిషి. బొమ్మిలిలో ఈ మధ్య జరిగిన సంతాప దినానికి అనేక సేతులు జనము వచ్చారు. ఎంతవఱది వచ్చారో కూడా చెప్పలేము. ఆ సంతాప సభలో అక్కడికి వచ్చిన ప్రజలు ఆయన యొక్క జీవితాదర్శములను అమలు చేస్తామని చెప్పి శుభము చేశారు. వారియొక్క ఆత్మకు శాంతి కలగాలని, మిత్రులు చెప్పిన దానితో ఏకీభవిస్తూ తెలివుతీసుకుంటున్నాను.

10-10 a.m.

శ్రీ ఎస్. చార్లెస్ :—అధ్యక్షా, కీ. శే. జవ్వాది లక్ష్మయ్యగారు పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా పెనుగొండ తాలూకాలో పుట్టి ఆయన పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలోనే కాకుండా ఆంధ్రదేశానికి అమూల్యమైన సేవ చేశారు. వాళ్ళు పేదల పాలిట వెన్నిధిగా మా జిల్లాలో పేరు పొందారు. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా సెంట్రల్ కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంక్ అధ్యక్షులుగా చాలా కాలం పనిచేసి తద్వారా పేదలకు చాలవరకు వారియొక్క అమూల్యమైన సేవలు అందించి పేదల పాలిట వెన్నిధిగా

Sri Javvadi Lakshmiiah, former M L A
Sri Tentu Lakshmu Naidu, former M L A.

పేరు పొందారు. అటువంటి ప్రజాసే కుడు, ప్రజాభిమాని మరణించడం ఆంధ్ర రాష్ట్రానికే కాకుండా మా జిల్లాకు చాలా తీరని లోటు అని మంచి చేస్తున్నాము. దా చెన్నా రెడ్డిగారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని బలపరుస్తూ భగవంతుడు వారి ఆత్మకు శాంతి కలుగజేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె.వి.ఆర్.ఎస్. కద్దనాభరాజు :—అధ్యక్షా, ఈ రోజు ముఖ్యమంత్రి గారు జవ్వాది లక్ష్మయ్య, టెంటు లక్ష్మనాయుడు మరణమునకు సంతాప తీర్మానము ప్రవేశపెట్టారు. జవ్వాది లక్ష్మయ్యగారిలో 1952 నుంచి నాకు పరిచయం వున్నది. వారు చాలా పెద్దలు నిజాయితీ గల వ్యక్తి. రాష్ట్రంలో చాలా పెద్దవారుగా చలామణి అయ్యారు. అనేక రంగాలలో వారు సేవ చేసినారు. లక్ష్మనాయుడుగారు శ్రీకాకుళం జిల్లా వాస్తవ్యులు. వారి మరణం నాకు ఆశ్చర్యం కలిగించింది. 7 గంటలకు నా యింటికి వచ్చి కలవడానికి ప్రయత్నం చేస్తే కలవడానికి వీలులేక వెళ్ళిపోయారు తరువాత గం. 8-05 ని. లకు వారు పోయినారని తెలిస్తే ఆశ్చర్యం కలిగింది. సుమారు 25 సంవత్సరాల నుంచి వారితో కలిసి సోషలిస్టు ఆర్గనైజేషనులో పని చేస్తూ వుండే వాళ్ళం. సామాన్య రైతు కుటుంబంలో జన్మించి అనేక రైతు కార్యక్రమాలలో పని చేసినారు. మగర్ కేస్ గ్రోయర్స్ యొక్క సమస్యల పరిష్కారానికి సంబంధించి వారి దగ్గరకు వెడితే వారు తగినకివిధంగా చెప్పేవారు. అనేక వైద్యాలు చేయించు కొని కొద్ది కాలం పాటు ప్రజా సేవ చేయడానికి అవకాశం కలుగుతుందని ఆశించాము. విశాఖ వట్టం జిల్లాలో శ్రీకాకుళం జిల్లాలో అనేక రకాలుగా పని చేశారు. ఈ రెండు జిల్లాల వారికి తమ కార్యక్రమం కోల్పోయినందుకు విచారం కలిగింది. వారి కుటుంబానికి సానుభూతి తెలియజేస్తూ ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానంతో ఏకీభవిస్తున్నాను.

శ్రీ వి. రంగారావు (బందరు) :—అధ్యక్షా, జవ్వాది లక్ష్మయ్యగారు ఒక్క పళ్ళెమ గోదావరి జిల్లాకే కాకుండా కృష్ణా జిల్లాకు కూడ కావలసిన వారు. అనేక మందితో బాగా సంబంధం ఉన్న వారు. కూలి జనం యింటిలో పివాహం చేసుకొవాలన్నా, మంచి చెడు కావాలన్నా వారిని అర్థించడం, వారు కూడ లేదు అనకుండా దానం చేసేటటువంటి దానశీలురు. అటువంటి వ్యక్తి మరణానికి చింతిస్తూ సభానాయకులు తెచ్చిన తీర్మానాన్ని బలపరుస్తూ వారి కుటుంబానికి హృదయపూర్వకమైన సానుభూతి అందిజేస్తున్నాను.

శ్రీకాకుళం జిల్లాలో లక్ష్మనాయుడుగారు ప్రజా సేవకులుగా పేరు పొందారు. వారితో ఎక్కువగా పరిచయం లేకపోయినప్పటికీ వారి యొక్క కార్య దక్షత వారి యొక్క త్యాగాలు పన్నాము. వారి యొక్క కుటుంబానికి కూడ మా హృదయపూర్వక సానుభూతి అందిజేస్తూ శెలవు తీసుకుంటున్నాను.

గౌరవసభ్యుడు :

అధ్యక్షా, జవ్వాది లక్ష్మయ్యగారు తణుకు తాలూకా పెనుగొండ గ్రామంలో జన్మించారు. కో-ఆపరేటివ్ సెక్టారుకు తీరని సేవ చేశా. జనడంలో

అతిశయోక్తి లేదు. వారు చాల మంది యువకులను గో-ఆపరేటివ్ సెంట్రాల్ లో తరిఫీదు యిచ్చి మంచి పౌరులుగా తయారు చేశారు. వారు ఎన్నో విధాలుగా మా శాలాకాలో గణనీయమైన సేవచేసి పేరుపొంది చాలమంది యువకులను అభివృద్ధిలోకి తీసుకువచ్చారనడంలో అతిశయోక్తి లేదు. మన సభాసాయకులు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని బలపరుస్తూ వారి కుటుంబానికి సానుభూతి వ్యక్తపరుస్తూ విరమిస్తున్నాను

గౌరవసభ్యుడు :

అధ్యక్షా, మాజీ శాసనసభ్యులు తెంతు లక్ష్మనాయుడు గారు వరమపదించి వారనే వార్త వినగానే బాధ పడ్డాము. వారితో నాకు సన్నిహిత సంబంధం వున్నది. వారు జిల్లా కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంక్ కోఆపరేటివ్ సభ్యులు నిలబడ్డప్పుడు సేను కూడ జిల్లా కోఆపరేటివ్ బ్యూడుగా ఎన్నిక కావడం గిరిగింది, వారు సా మా న్య రైతు కుటుంబంలో పుట్టి ప్రజాహిత కార్యక్రమాలలో ఎంతో సేవ చేసినారు. మా జిల్లా వాసులలో చాల ప్రముఖమైన వ్యక్తి. లక్ష్మనాయుడు గారు శాసనసభ్యులు గానే కాకుండా విజయ నగరం సెంట్రల్ బ్యాంక్ ఉపాధ్యక్షులు పని చేసి ఉన్నారు. వారు మంచి స్నేహితులు. అటుంటివారు చనిపోవడం మా జిల్లాకు తీరని నష్టం. ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని బలపరుస్తూ వారి కుటుంబానికి నాయొక్క హృదయపూర్వకమైన సానుభూతి తెలియజేసుకుంటున్నాను

10-40 a. m.

పెద్దలు జవ్వాది లక్ష్మయ్యగారు చనిపోయిన :ంగతి తెలిసి చాల బాధ పడుతున్నాను. వారితో పరిచయం లేకపోయినప్పటికీ యిక్కడ పెద్దలు వ్యక్తం చేసిన అభిప్రాయాలు చూస్తే వారు కూడ ఎంతో సేవ చేసినవారని తెలుస్తున్నది. వారి కుటుంబానికి కూడ నా హృదయపూర్వక సానుభూతి తెలియజేస్తూ తెలపు తీసుకుంటున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—జవ్వాది లక్ష్మయ్యగారు నేను శాసనసభ్యుడిగా ఉండడం తటస్థించింది. వారు కవి పోషకుడు, అనేకమంది గ్రంథకర్తలను పోషించిన వారు. సభ్యులు వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయాలతో ఏకీభవిస్తున్నాను లక్ష్మనాయుడుగారు నాకు ఎక్కవగా తెలియదు. వారి ఆత్మకు శాంతి కలగాలని కోరుతూ వారి కుటుంబానికి సానుభూతి తెలుపుతూ ఈ తీర్మానాన్ని ఏకగ్రీవంగా ఆమోదిస్తూ అందరు వారి గౌరవ సూచకంగా ఒక నిమిషం సేపు లేచి నిలబడాలని కోరుతున్నాను.

—Pause—

The question is :

“That this House places on record its deep sense of sorrow at the demise of Sri Javvadi Lakshmayya, a former member of the Andhra Pradesh Legislative Assembly and conveys its deep sense of sympathy to the members of the bereaved family”.

"That this House Places its deep senee of sorrow at the demise of Sri Tentu Lakshmu Naidu, a former member of the Andhra Pradesh Legislative Assembly and conveys its deep sense of sympathy to the members of the bereaved family".

The motions were adopted nem com all members standtng in silence.

Announcement

re: Resignation of Sri J. Vengala Rao, from his Seat in the Assembly.

Mr. Speaker:—I am to announce to the House that Sri J. Vengala Rao, elected member of the Andhra Pradesh Legislative Assembly from the Sattupalli Constituency has resigned his seat in the Andhra Pradesh Legislative Assembly and his resignation has been accepted by me with effect from 22nd July, 1978.

Papers laid on the Table.

1. Report of the Commission of Inquiry into the alleged death of Ahmed Hussain at Nallakunta Police Station and alleged rape and mobstation of Smt. Rameza Bie

శ్రీ సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్, సర్. సభా వేదికపైన ముక్తదర్ కమిటీ రిపోర్ట్ ప్రవేశపెడతాము అన్నారు. సభావేదిక మీదకు యింకా రాలేదు. రెడవది, మా దృష్టికి రాకుండానే సభావేదిక మీద ప్రవేశపెట్టకముందే యివ్వాలి ప్రక్రియలో చాల వివరణ వచ్చినది. ఒక జడ్జిగారు యిచ్చిన రిపోర్ట్ మా టేబిల్ పైన పెట్టకుండా యిప్పుడు పెట్టబోతున్నామని చెప్పబోతున్నారు—ఈ విధంగా ప్రజలలోకి వచ్చి, యిదే సభలో తీవ్రంగా చర్చించి తాద్యతగా ఎంక్వయరీ చేయించిన విషయం ఈ విధంగా ప్రజలలోకి తీసుకురావడం ఎంతవరకు సబబో తాము తీర్పు యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker:—Mr.Sriramamurthy has given a privilege motion on that. I have to consider it. I will give my ruling tomorrow.

Sri S. Jaipalreddy:—As Mr.Rajeswar Rao pointed out, it is a confidential document. It was treated as confidential. Although it was to be placed on the Table of the House, no book has been placed literally on the Table of the House because, they wanted to keep it confidential till the last minute. Even to-day no copy has been presented. Therefore, it is apart from a question of privilege, it is also a matter of great impropriety, because this House should know about it first. On the contrary, the whole world knew about it. Then what is the point in that paper being placed on the Table of the House.?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—అందువల్లనేగా తాట్లం శ్రీ రామమూర్తి గారు దానిపై 10.20, a.m. ప్రవీలెజు మోషను యిచ్చారు. దానిపై రూలింగు నేను రేపు ఇస్తాను.

Sri S. Jaipal Reddy:—On a point of order, Sir. Since it has already been made public....

మిస్టర్ స్పీకర్ :—వల్లిక్ చెయ్యబట్టే వారు ప్రీవిలెజ్ మోషన్ ఇచ్చారు.

Sri S. Jaipal Reddy :—Since it has already been made public can it be placed on the Table of the House ?

Mr. Speaker :—I don't see there is any point of order in it. The paper can be placed on the Table of the House. I have given my ruling. There is no point or order in it. I will give my ruling on the privilege motion tomorrow.

Sri P. Janardana Reddy :—Then what is the sanctity of this House ?

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :—అధ్యక్షా, గతసారి శాసనసభలో ఈ విషయంపై గందరగోళం జరిగినప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు ఇప్పుడు ఏమి చెప్పారు ? లాస్ట్ సమావేశంలో ప్రతిపక్షనాయకులు, ఇర్రులు ఆంధ్రోళన తెలియజేసినప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు ఆ రిపోర్టు మేమింకా చదువలేదు, వచ్చే సమావేశంలో ప్రవేశపెడుతాం అన్నారు, అంటే నిన్న అది ప్రవేశపెట్టబడాలి. నిన్న సంతాప తీర్మానం వుండడంవలన యివాఖిటికి వాయిదాపడింది. అనుకున్న తరువాతకూడా ఈవిధంగా దీనిని ప్రవేశపెట్టడంలో చ్చాలా ఆలస్యం చేశారు. అటువంటప్పుడు ఇవాళి శాసనసభమందు పెట్టకుండానే బయట విడుదల చేయవలసిన అవసరం ఎందుకు వచ్చింది ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఎవరు బయటపెట్టారు అనేది చూడవలసి ఉంటుంది. తానివై వారు ప్రీవిలెజ్ మోషన్ ఇచ్చారు, వారు దీనిని బహిర్గతం చెయ్యలేదు.

Sri M. Venkiah Naidu :—Privilege motion is altogeteer a different matter.. చాలామంది సభ్యులు ప్రతిపక్షంనుండి వార్తాపత్రికలను స్పీకరుగారివైపు చూపించారు.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—బహిర్గతం చెయ్యలేదని స్పీకర్ గారు చెప్పడం.....

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ను ఈ రిపోర్టు విషయం చెబుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :—క రెస్పాండెంట్స్ కు వచ్చిన గౌరవం మ్నాకులేదా.

Sri P. Janardana Reddy (Kamalapur):—Those are the portions from this very book.

Mr. Speaker :—May be or may not be, that is a different matter altogether.

నేను చెప్పేదేమంటే—ఇప్పుడు సభా నాయకుడు దీనిని తేబుల్ పై పెట్టడానికి నేను అనుమతిస్తున్నాను. మీరు చెప్పినదానిలో పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ లేదని రూలింగ్ ఇస్తున్నాను.

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి :— అధ్యక్షా, ఈ సందర్భంలో ఒక విషయం స్పష్టం చేస్తాను. నిజానికి గౌ. సభ్యులు వ్యక్తం చేసిన ఆందోళన సక్రమమైనదేనని నేను భావిస్తున్నాను. దురదృష్టవశాత్తూ— యిది ఏ విధంగా ప్రతికలకు అందిందో, ఎవరు చేశారో, నేను తరువాత విచారణ చేయిస్తాను. ఇది వుద్దేశ పూర్వకంగా ప్రభుత్వం చేసినది కాదు. నేను విచారణ చేస్తాను.

మీరు అనుమతి ఇచ్చిన ప్రకారంగా దీనిని నేను తేబులుపై పెడుతున్నాను.

Sir, "I beg to lay on the Table a copy of the Report of the Commission of Inquiry into the alleged death of Ahmed Hussain at the hands of the staff of the Nallakunta Police Station and the alleged rape and molestation of Smt. Rameeza Bee, together with the Memorandum of action taken thereon, as required under sub-section (4) of the Section 3 of the Commissions of Enquiry Act, 1922"

Mr. Speaker :—Paper laid.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :— అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు ఇప్పుడు ఏమయితే చెప్పారో అది తమరు రూలింగు ఇవ్వకముందే చెప్పివుంటే మేము ఇబ్బందిపడేవారం కాదు, మీరూ ఇబ్బందిపడేవారు కాదు. ఇంక ప్రివిలేజ్ మోషన్ విషయంలో, గవర్నమెంట్ వెర్షన్...

మిస్టర్ స్పీకర్ :— వారు ఇచ్చిన ప్రివిలేజ్ మోషన్ వున్నదని నేను చెప్పాను.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :— ఈ విషయంలో ముందే గవర్నమెంట్ వెర్షన్ వచ్చివుంటే మీకూ, మాకూ సులభం అయ్యేది. ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ రిపోర్టు సభముందు పెట్టారు. అయితే, దీనిపై ప్రభుత్వం యొక్క అభిప్రాయం మాత్రం చెప్పలేదు. ప్రభుత్వం అభిప్రాయం చెప్పడం, తరువాత దీనిని చర్చించడానికి...

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి :— దీనిపై ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయం ఇంగ్లీషు లోను, తెలుగులో కూడ అనువదించి ఇస్తున్నాము. అది కూడా మీకు అందుతుంది. రిపోర్టు రావడం ముఖ్యం కాదు—యాక్చువ్ ప్రపోజ్చు టుబి తేకెన్— అనేది ముఖ్యం.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :— ఈ రిపోర్టుపై యీ సభ చర్చించడానికి తగిన సమయాన్ని మీరు కేటాయించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :— అధ్యక్షా. ఇంతవరకు— రిపోర్టు పెట్టారుగాని, గవర్నమెంటు తీసుకున్న యాక్చువ్ సంబంధించిన మెమోరాండం మాకు

అందలేదు. అది యింకా పంచలేదు. ఇప్పుడు పంచుతామన్నారు, సరే, ముందు గానే వారి విషయాన్ని చెబితే, మాకు ముందు యిప్పుకుండా జయట రావడం గురించి—మీరూ మేమూ ఘర్షణ పడవలసిన అవసరం రాదు. మీరూ మేమూ బ్రతికి ఒయటవడేవారం. సరే, ఇప్పుడు టేబుల్ పైన పెట్టారు. దీనిపై ముందే పత్రికలలో రావడం జరిగింది. అదిగాక, పత్రికలలో మరో విషయం కూడా వచ్చింది. ఆ రమేజా బీని తిరిగి అరెస్టుచేసినట్లు, కొత్త కేసులు పెట్టినట్లు రభస అవుతున్నది. ముక్తదర్ కమిషన్ చెప్పినవాటిని ప్రభుత్వం అంగీకరిస్తున్నట్లు చెప్పినట్లుగా నాకు తెలిసింది. అది ఎంతవరకు సరియైందో నేను చెప్పలేను. ముక్తదర్ యిచ్చిన సూచనలు అన్నీ పూర్తిగా ఆమోది చినట్లు ఒక వాక్యం వుంది. ఇప్పుడే మొమైంజం యిచ్చారు కాబట్టి, యింక అది రహస్యం కాదు కాబట్టి చూడాలి. అయితే, దీనిపై ఏమి చర్య తీసుకుంటున్నారో యింకా చెప్పలేదు. ముక్తదర్ కమిషన్ రిపోర్టు మేము అంగీకరిస్తున్నామని చెప్పడమేకాదు, దానిని మీ డిపార్టుమెంటు ఆమలు జరిపేటట్లు చూడాలి. ఈ లోపల రమేజా బీని—ఆమె గత చరిత్ర నాకు తెలియదుగాని—ఆమె ముగ్గురు అమ్మాయిలను హైదరాబాదుకు తీసుకువచ్చినట్లు, బస్సుస్టాండులో పోలీసులు అరెస్టు చేసినట్లు న దికోట్కూరులో ఒక నాటకం జరుగుతున్నది. అసలు పోలీసులు ఆమెను ఎందుకు అరెస్టు చే నట్లు? ముక్తదర్ ఎంక్వయీలో—పేపర్సులో వచ్చిన దానినిబట్టి చూస్తే—ఆమెపై వారు చాలా దుర్మార్గం చేశారు. దానిపై కమిషన్ వేయడం జరిగింది, అందులో వెల్లడైన విషయాలపై తమపై చర్య తీసుకునే అవకాశం వున్నదని ఆమెను యీ విధంగా డిపార్టుమెంటు వేధిస్తున్నదన్నమాట. దీనిపై ప్రభుత్వం చర్య తీసుకోవలసివుంటుంది. ఇందుకు సంబంధించిన వారిని శిక్షించవలసి వుంటుంది. అందువలన, దీనిని పెడ దారిని పట్టించడానికి యిప్పుడు పోలీసువారు ప్రయత్నిస్తున్నారు. ఈ పనికి మాలిన అమ్మాయిపై చర్య తీసుకుంటే మాపై చర్య తీసుకుంటున్నారు అనే అభిప్రాయం రావడానికి వారు ప్రయత్నిస్తున్నారు. పోలీసులు యీ రకంగా యిష్టంపెచ్చినట్లుగా ప్రవర్తిస్తున్నారు. అందువలన, యీ ఘటనలన్నింటికీ సంబంధించి చర్చించడానికి మాకు పూర్తిగా నాలుగు గంటలు—అర్బంటు మాటర్ ఆఫ్ వర్జిక్ ఇంపార్టెన్స్ క్రింద తీసుకొని అవకాశం యివ్వాలి. దానికిగాను మేము నోటీసు యిస్తున్నాము. దానిపై మాకు చర్చించడానికి అవకాశం యివ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను

(శ్రీ) గౌతు లచ్చన్న :— జయపాల్ రెడ్డి గారు రాజేశ్వరరావు గారు పాయంట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ రెజ్ చేశారు. ముఖ్యమంత్రి గారు పాయంట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ ఉండబట్టే పొరపాటైనదని చెప్పారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఈ విషయంలో కాదుకదా. ఎందుకు పెట్టడానికి మీలు లేదనే విషయమే—

డాక్టర్ ఎమ్. చెన్నారెడ్డి :— మీ ఆందోళన సరైనదే అన్నాను కాని పాయంట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ గురించి కాదు.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :— సభా నాయకులైన ముఖ్యమంత్రి గారు ఒప్పు కున్నారు. సభాపతి పాయంట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ లేదన్నారు. రూలింగ్స్ ఆలోచించి ఇవ్వాలని నా మనవి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— నేను చెప్పింది సరిగా వినకుండా చెబితే ఎట్లా? నేను చెప్పింది రెండు విషయాలు—ప్రెస్ కు రిలీజ్ కావడం విషయమై సభామర్యాదకు భంగంగా ఉంటుందనే విషయమై నేను రూలింగ్ ఇవ్వలేదు. సభా నాయకులు తేబిలుపై పెట్టడానికి వీలులేదనే దానిపై పెట్టడానికి వీలుంది అని రూలింగ్ ఇచ్చాను.

శ్రీ పి. జనార్దన రెడ్డి :— వీలు లేదని మేము అనలేదు.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :— ఆ పాయంటును వదిలి, దీనిని చర్చించడానికి రేపో ఎల్లండో త్వరగా పైం నిర్ణయించడం మంచిది ఒక ప్రక్క చర్యలు జరిగి పోతున్నాయి. ఎవరిమీద అవచారం జరిగిందని కమిషనును వేయడం అరిగిందో ఆమెను మరల సబ్ జైలులో పెట్టారు. ఇది ఫాయెస్టెడ్ కేస్ అని లోకం అంతా అనుకుంటున్నది. ఇది ఫాయెస్టెడ్ కేస్ అవునా కాదా అనేది కూడా చర్చించవలసి వస్తుందేమో అని నా మనవి. ఈ చర్చ వీలైతే రేపు, లేకపోతే ఎల్లండైనా నిర్ణయించాలని నా మనవి.

డాక్టర్ ఎమ్. చెన్నారెడ్డి :—అధ్యక్షా, నేను మనవి చేసింది ఏమిటంటే— సభ్యులు వ్యక్తం చేసినటువంటి ఆందోళన సరైనదని. ఇటువంటి రిపోర్టు ప్రజ్ఞక లలో వచ్చిందంటే వారికి ఎట్లాపోయింది, ఒక వేళ తెలిసినప్పటికీ ఎటువంటి వేయకూడదో వారికి తెలిసినప్పుడు వారు ఎందుకు వేసారు అనే విషయమై నేను స్వయంగా విచారణ జరిపిస్తున్నాను. ఈ విషయం నాకు తెలియనే మూడు రోజులలో విచారణ చేసి రిపోర్టు సంపాదించి డిబజి—బడి కి తెలియ చేసాను అది వస్తుంది. గౌరవనీయులైన సుందరయ్య గారు అనుభవజ్ఞులు, సామ్యులు, ఆన్ని విషయాలను అన్ని ప్రక్కల నుంచి ఆలోచించేవారు. వారు చెప్పిన మాటల వల్ల నాకు పొరపాటుగా అర్థమైతే సర్దుకుంటాను. వారు రమీజాబీ కి అన్నింటికి ఇమ్మూనిటీ ఇవ్వాలని అనుకుంటున్నారా? రిపోర్టు మీద చర్చించడం విషయంలో నేను తయారుగా ఉన్నాను. రిపోర్టులు వారికి అందడం విషయంలో మీ ఫ్యూన్స్ పొరపాటు. దానికి కూడా ఆందోళన చేసారు. రిపోర్టులు ఇటువంటివి తేబిలుపై పెట్టినప్పుడు దానిపై చర్చించడం ఉండదు. దానిపై తీసుకున్న చర్య గురించి గౌరవసభ్యులు చర్చించవచ్చును. అందుకు నాకు అభ్యంతరము లేదు. దీనికి సంబంధించిన చిన్న నివేదికలైన రెండుగంటలు చర్చించవచ్చును, నాకు అభ్యంతరం లేదు. నాలుగు గంటల చర్చకు మెటీరియల్ లేదని నా మనవి. ముగ్గురి పిల్లల తల్లి దండ్రులు వచ్చి రమీజాబీ తమ పిల్లలను తీసుకువెళ్ళిందని కర్నూలు పోలీసు స్టేషనుకు వచ్చి రిపోర్టు ఇస్తే ఎఫ్.ఐ.ఆర్. పెట్టకుండా ఉండడం ఎట్లాజరుగుతుందో నాకు తెలియదు. ఆ విధంగానే జరిగింది. A decision has come. There is nothing to cloud or to avoid about it. దానిని దీనిని మిక్స్ అప్ చేయవలసిన అగత్యం లేదని గౌరవసభ్యులకు చెబుతున్నాను. మిక్స్ అప్

చేయకుండా ఉంచేనే మంచిది. ఒక వేళ అది తప్పు కేసు ఐతే కోర్టు మంచి ఆ విషయం వస్తుంది. కోర్టు చేసే పని విషయంలో మనం చర్చించుకూడదని చెబుతున్నాను. తమరు అనుమతి ఇస్తే రెండవ పేపరు లేఖలుపై పెడతాను.

Sri S. Jaipal Reddy:—While welcoming one portion of the Chief Minister Statement to hold enquiry on the disclosure, I am not able to understand the stake that is hanging over the press. The press, I do not think, has committed any impropriety in publishing this news. The press has every right to publish whatever news it received. Therefore, I do not really appreciate the second portion of the clarification given by the Chief Minister.

ఒక గౌరవ సభ్యుడు:—తెలుగులో చెప్పండి.

Sri S. Jaipal Reddy:—Whatever may be the sentiments of the House, while I try to speak in Telugu, as Member of the House, I have got every right (under Art. 323 of the Constitution of India) to speak in English.

Mr. Speaker:—I do not say that there is no rule like that. . . .

Sri S. Jaipal Reddy:—I seek protection of the Chair to observe every rule.

శ్రీ సిపాచ్. రాజేశ్వరరావు: జయపాల్ రెడ్డిగారు తెలుగులో చక్కగా మాట్లాడ గలుగుతారు. అందువల్ల తెలుగులో మాట్లాడడం న్యాయం. మాట్లాడి ఆదర్శంగా ఉండాలని ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ పి సుందరయ్య: నేను రమిజాబీ ఏమి తప్పు చేసినప్పటికీ ఆమెను ఏమి చేయకూడదని చెప్పే వాణి కాదు. ఆమె తప్పు చేస్తే అరెస్టు చేయవచ్చును. పోలీసులు వెనకాల ఏ విధంగా చేసింది ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి తెస్తున్నాము. వారు ప్రత్యేకించి తెలిగ్రాం ఇచ్చి పోలీసు ఆఫీసర్లు ప్రత్యేకంగా నందికొట్కూరు పోయి సినిమాలో నాటకం వేయించాలని తీసుకువచ్చిందని అరెస్టుచేసి కేసు పెట్టినట్లు ఆధారాలున్నాయి. వాటిని గురించి సీరియస్ గా తీసుకోవలసి ఉంటుంది. తాము చేసిన తప్పును కప్పిపుచ్చుకోడానికి చేస్తున్న ప్రయత్నాలను గురించి విచారించవలసి ఉంటుంది. ఆమె చేత తప్పు సాక్ష్యాలను చెప్పించడానికి ఏమి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నది విచారించవలసి ఉంటుంది, ముక్తదారు కమిషను రిపోర్టు విషయమై మాత్రమే కాకుండా దానినుంచి ప్రజల దృష్టిని మరల్చడానికి చేస్తున్న ప్రయత్నాలు గురించి లోతుగా చర్చించి ఏమి చర్య తీసుకోవాలో చూడవలసి ఉంటుంది. ఆ దృష్టితో చర్చించాలని కోరినాను కాని మరేమీ కాదు. ఆమె ఎందుకు లొంగిపోయిందో, ఎందుకు హైదరాబాదు వచ్చిందో నాకు తెలియదు. కాని పోలీసులవ్యవహారం ఈ రకంగా సాగితే ఏ పార్టీ అధికారంలో ఉన్నప్పటికీ చాలా ప్రమాదకరం. పోలీసు వారు తమ ఇష్టం వచ్చినట్లు చేయడానికి అస్కారం వస్తుంది.

ఆ దృవ్యధమునుంచి చెబుతున్నాను కాని రమేజాబీ చరిత్రగురించి, ఆమె చేసిన పనులగురించి కాదు. ఆమె ఎటువంటిది అయినా కాని ఒక చట్టము వున్నప్పుడు ఏ పోలీసు అధికారి దానిని ధిక్కరించి ప్రవర్తించడానికి వీలులేదు. చట్ట ప్రకారము పోవాలి. అది మార్పు చేసుకొంటే వేరే విషయం. అందువల్ల దీనిపైన ప్రభుత్వము గట్టి చర్య తీసుకోవాలి. రమేజాబీ చేసిన తప్పుడు పనులలో పోలీసులు జోక్యము చేసుకొనకూడదని కాదు. పోలీసులు సరిగా జోక్యము చేసుకుంటున్నారా లేక తప్పును కప్పిపుచ్చుకోడానికి ఇలాంటి పనికీమాలిన తప్పుడు పనులు చేస్తున్నారా అనేది వారి దృష్టికి తీసుకువచ్చాను. శాసనసభలో ముక్త దార్ కమీషన్ రిపోర్టును ప్రవేశపెట్టే లోపలే ఇటువంటివి ఎవో జరుగుతున్నాయి, దీనిపైన తగిన చర్య తీసుకోవాలని చెప్పాను.

డాక్టర్ యం. చెన్నారెడ్డి :—రెండు విషయాలు సభ దృష్టికి తీసుకు రావలెచూను. 1 ప్రెస్. ప్రెస్ వారు చెప్పినది తప్పు. వారికి ఆ అధికారం లేదనే విమర్శ చేయలేదు. ప్రెస్ కి ఎట్లా అందినది. ప్రభుత్వోద్యోగులు ఎవరైనా దీనిని అందచేశారా? అనేది ప్రెస్ వారికి అందినపుడు వారు కూడ డిస్ క్రెషన్ ఉపయోగించుకుని చేయవచ్చును. దీనిపై వెంటనే నిర్ణయానికి రావడము కష్టము. నేను ఏదో ప్రెస్ ని అటంకపరుస్తున్నాని జయపాల్ రెడ్డిగారు ఏదో ప్రెస్ ని బలపరుస్తున్నారనే అభిప్రాయము కలుగవలసిన అవసరము లేదు. సుందరయ్యగారు వారిదగ్గర వున్న సమాచారం విషయము నాకు ముందు చెప్పివుంటే నేను ఆ మాట చెప్పివుండేవాణ్ణి కాదు. తెలిగ్రామ్ యిచ్చి ప్రత్యేకముగా పిలిపించారు. కుట్ర జరిగిన సమాచారము వుంది అన్నారు వారు ఆ సమాచారమును నాకు అందచేస్తే ఏవిధమైన రిజర్వేషన్స్ లేకుండా చూస్తాను. ఆ సమాచారము కోర్టు దృష్టికి వచ్చినప్పుడు చెప్పకుంటారు. ఇప్పుడు సబ్ జుడిస్ కాబట్టి వారి సమాచారము ఇంతకు ముందే అందివుండవచ్చును, లేకపోతే కోర్టుకు అందచేస్తే విషయం చూస్తాము. ఈ విషయములో వారికి గాని నాగు గాని భేదాభిప్రాయము లేదు. కంప్లెయింట్ వచ్చింది. దానిపైన యఫ్ ఐ ఆర్ ఫైల్ చేశారు. దానికి పూర్వము వున్న తతంగము వుంటే వారు నన్ను కాన్సిడెన్సులోకి తీసుకుని అందచేస్తే దానిమీద ఏమి చేయగలుగతామనేది చూస్తాము.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :—ఇక్కడ ఒక రిపోర్టును ప్రెజెంట్ చేసినప్పుడు ఈ విషయంలో ప్రభుత్వము ఏమి చర్య తీసుకొన్నది, దీనిలో వుంటుందని అనుకొనడం సహజము. కాని వివరణ ఈ విధంగా యిచ్చారు. 31.3.78 తేదీన రాష్ట్ర శాసన మండలిలో గౌరవనీయ సభ్యులు వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్రభుత్వం 1952 విచారణ సంఘాల చట్టంలోని 31 వ విభాగం క్రింద ఏకసభ్య సంఘం ఒక దానిని ఏర్పాటు చేసింది. దీనికి ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రాజెక్టు హ్యాయమూర్తి శ్రీ కె. ఏ. ముక్తదర్ గారిని నియమించింది. ఈ మేరకు 7.4.78 తేదీ మిస్. నెం. 2881 గల సాధారణ పరిపాలన సాధారణ ఎ కాబి, జి, ఓ, ద్వారా ఒక ప్రకటనను ప్రభుత్వం జారీ చేసింది. దిగువ విషయాలపై విచారణ జరిపి, నివేదికను అందచేయవలసిందిగా

సంఘాన్ని కోరటం జరిగింది. అవి 1, 2, 3, 4, అని విషయాలు వున్నాయి ఈ రిపోర్టు మీద ప్రభుత్వము అభిప్రాయము ...

శ్రీ సి పాచ్. రాజేశ్వరరావు :— వివరణ వుంది.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :— సంఘం చేసిన నిర్ణయాలు ప్రభుత్వము ఆమోదించింది. ఈ క్రింది చర్యలను తీసుకోవాలని నిచ్చయించిందని చెప్పారు. ఇది నిర్ణయము. దీనిపైన ఎంకవ్యూరీ పూర్తి చేసి తరువాత వెంటనే దీనిపైన చర్చ చేయడం కూడా చాల అసరం. దీనిపైన చర్చకు సభానాయకులు అంగీకరించారు. మేము 4 గంటలు అడుగుతున్నాము. వారు రెండు గంటలు అన్నారు. మీరు ఏ మూడు గంటలు చర్చకో నిర్ణయించి ఎల్లుండి చర్చకు నిర్ణయించాలని కోరుతున్నాను.

شری سلطان صلاح الدین اویسی (چار سینار) :— جناب اسپیکر صاحب - میں اس سلسلہ میں دو ایک باتیں آپ کے سامنے رکھنا چاہتا ہوں۔ جو رپورٹ ایوان میں پیش کی گئی اس کا اردو ترجمہ بھی پیش کیا جانا چاہئے تھا۔ جیسا کہ آپ جانتے ہیں اس تعلق سے یہاں پر فیصلہ ہو چکا ہے کہ جو بھی قوانین وغیرہ پیش کئے جائیں گے انکا اردو ترجمہ بھی پیش کیا جائے۔

جہاں تک اس رپورٹ کا تعلق ہے میں یہ کہنا چاہتا ہوں کہ جسٹس مقتدر بڑی محنت اور جدوجہد سے اس رپورٹ کو تیار کیا ہے۔ وہ اس کے قابل مبارکباد ہیں۔ لیکن رپورٹ ایوان میں پیش ہونے کے بعد جو بیڈت دیئے گئے ان سے حکومت کے رویہ کا پتہ چلتا ہے۔ ہم یہ سمجھ رہے تھے کہ حکومت اس معاملہ میں غیر جانبدار طریقہ سے کام لے گی۔ اس رپورٹ کے ساتھ جو میمورنڈم پیش کیا گیا ہے اس کے دیکھنے سے پتہ چلتا ہے کہ رینا ریڈی وغیرہ کو معطل نہیں کیا گیا۔ اگر ان لوگوں کو معطل کیا جاتا تو یہ ایک بڑا صاف ستہرہ معاملہ ہوتا۔ لیکن صرف ان لوگوں کا تبادلہ کیا گیا ہے اور سی۔ آئی۔ ڈی سے انکوائری کروانے کا ذکر کیا گیا ہے۔ سوال یہ پیدا ہوتا ہے کہ ہائی کورٹ کے جج کے ریما رکس کے بعد سی۔ آئی۔ ڈی کے ایک شخص سے تحقیقات کروانا کہاں تک درست ہے۔ جو لوگ اس میں ملوث تھے صرف انکا تبادلہ کرنا کہاں تک جائز ہو سکتا ہے۔ آپ کو معلوم ہے کہ اس ایجیڈیشن میں کتنی جائیں ضائع ہوئیں ہیں۔ عوام اس تعلق سے کیا محسوس کرینگے کہ ان لوگوں کے تبادلے کے بجائے ان کو معطل کر کے تحقیقات کروائی جاتی تو ٹھیک تھا۔

ریزیو بی کے تعلق سے پرسوں ایک واقعہ اخبارات میں فوٹوز کے ساتھ شائع ہوا اور ایک کالم کی خبر شائع ہوئی جس میں بتایا گیا کہ انہوں نے لڑکیوں کو کا اغوا کیا ہے۔ میں اس سلسلہ میں پولیس کمشنر سے ملا اور انکی اجازت سے ان لڑکیوں کو دیکھنے کے لئے ہم لوگ گئے۔ میرے ساتھ ڈپٹی کمشنر اور اسٹنٹ کمشنر بھی تھے لیکن ہمیں اور پوری پریس پارٹی سے

کہا گیا کہ ہم کورٹ کی اجازت بغیر نہیں مل سکتے۔ جب ایسے تو پہلے ہمیں اجازت کیوں دی گئی۔ جب ہم لوگ چنچل گورڈ جیل گئے۔ تو وہاں بھی ہمیں مقید رسیزہ بی سے ملنے نہیں دیا گیا۔ انکے وکیل کو بھی مانے نہیں دیا گیا۔ حالانکہ جینک ملزم کی دستخط نہ ہو وکالت نامہ داخل نہیں کیا جا سکتا۔ تین لڑکیوں نے کہا کہ ہمیں ہاتھ پکڑ کر بس میں سوار کروایا گیا۔ حالانکہ مسلم میٹرنٹی ہاسپٹل سے خارج ہونے کے بعد خورشید عالم صاحب کے گھر میں جو ملے پلی میں واقع ہے رہنے لگیں تھیں۔ وہ اپنے رشتہ داروں سے ملنے کے لئے کندی کونکور گئیں۔ خود گولکنڈہ فیکٹری کے مالک، نوید دکن کے ایڈیٹر محبوب عالم صاحب وغیرہ انکو اپنی موٹر میں بٹھا کر بس میں سوار کروایا تھا۔ لیکن یہ کہانی اخبارات میں آئی ہے کہ انہوں نے تین لڑکیوں کا اغوا کیا۔ یہ چیز میری سمجھ سے بالاتر ہے۔ خواہ مخواہ اس معاملہ میں الجھنیں پیدا کرنے کی کوشش کی جا رہی ہے۔ عوام کو غلط باور کرا نے کیلئے ایسا کیا جا رہا ہے۔ یہ معاملہ کسی ایسے دماغ کی پیداوار ہے جو بدنام کرنا چاہتے ہیں۔ اس سے عوام پر کیا تاثرات پیدا ہونگے وہ آپ جانتے ہیں۔ اگر نیک نامی حاصل کرنے کے لئے ایسا واقعہ پیش کیا جاتا۔ مگر لوگوں کو بدنام کرنے کے لئے ایسا کیا جا رہا ہے۔ اس لئے میں کہوں گا کہ خود چیف منسٹر صاحب اس معاملہ کو اپنے ہاتھ میں لیں۔ ورنہ اس سے امن و سکون کا پیدا کیا جا رہا ہے۔ عوام بھی یہ محسوس کریں گے کہ ان لوگوں کو اگر معطل کر کے تحقیقات کی جاتی تو بہتر تھا۔ اس کے علاوہ محبوب عالم صاحب گولکنڈہ فیکٹری کے مالک اور خورشید عالم صاحب (جنہوں نے رسیزہ بی کے شوہر کی تدفین کروائی تھی) یہ سب لوگ ذمہ دار لوگ ہیں جنہوں نے خود رسیزہ بی کو بس ڈپو تک لیجا کر چھوڑا تھا اسکے بعد یہ واقعہ پیش کرنا نہایت افسوس ناک بات ہے۔ ایسے واقعات سے ریاست کا امن و سکون خراب ہو سکتا ہے اور ریاست ترقی نہیں کر سکے گی۔

I r. M. Channa Reddy:— Sir, Are we going into the details of the case of Smt. Rameeza Bee 10-30 a.m.

Mr. Speaker:— The papers have already been placed
 చర్చకు మైమ్ వస్తుంది కనుక ఇప్పుడు మెరిట్స్ లోకి వెళ్ళటం అనవసరం. దీనిపై
 చర్చ జరిగేటప్పుడు అన్ని విషయాలను ఊర్ణంగా చర్చించవచ్చు.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి:— అధ్యక్షా, పాంయిట్ ఆఫ్ ఆర్డర్, ఇక్కడ వున్న కన్వెన్షన్ ఇక్కడ ఏ రిపోర్టు పెట్టినా దానిపై చర్చ జరగడం లేదు, చర్చించటానికి నోటీసు ఇవ్వవచ్చు, బిజినెస్ ఎడ్యుజరి కమిటీ ఒక నిర్ణయం తీసుకోవచ్చు. కాని రిపోర్టు అందచేసిన వెంటనే డిబేట్ గా కన్వర్ట్ చేయవచ్చునా? దీనిపై తమరు రూలింగు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: — దీనిపై రెండు గంటలో, మూడు గంటలో, నాలుగు గంటలో చర్చ జరగాలని ఠీడర్స్ అన్నారు దీనిని రేపు గాని, ఎల్లండి గాని చర్చించటానికి నాకు అభ్యంతరం లేదు. ముగ్గురు ఠీడర్లు కూర్చుని ఎప్పుడు, ఎన్ని గంటలు చర్చించాలని నిర్ణయించండి. ఎంత త్వరగా చర్చించినా నాకు అభ్యంతరం లేదు.

2. Annual Report of M/S, Hyderabad Allwyn Metal Works Ltd., for 1975-76.

Dr. M. Chenna Reddy:—Sir, I beg to lay on the Table of the House, a copy of the Annual Report of M/S. Hyderabad Allwyn Metal Works Limited for the year 1975-76 together with the Audit Report and the comments of the Comptroller and Auditor General of India, in compliance with section 619 (A) (3) of the Indian Companies Act, 1956. (Copies circulated on 9-8-1978).

3. Annual Report of the Singraeni Collieries Company Ltd., for 1976-77.

Dr. M. Channa Reddy:—Sir, I beg to lay on the Table of the House a copy of the Annual Report of the Singareni Collieries Company Limited for the year 1976-77 together with the Audit Report and the comments of the Comptroller and Audit General of India in compliance with section 619 A (3) of the Indian Companies Act, 1956. (copies circulated on 9-8-1978),

4. Audit Report on the A.P. State Financial Corporation for 1976-77;

Dr. M. Channa Reddy:—Sir, I beg to lay on the Table of the House, a copy of the Audit Report on the Andhra Pradesh State Financial Corporation for the year 1976-77 in compliance with section 37 (7) of the State Financial Corporations Act, 1951.

5. Rules governing recruitment and conditions to the post of Assistant Town Planner:

Shri V. Nageswara Rao:—Sir, I beg to lay on the Table of the House, a copy of the Rules governing the method of recruitment and conditions of Service to the post of Assistant Town Planner. issued in G.G.Ms.No. 483, M.A., Dated: 17-6-1978 and published at pages 235-241 in Part I to Rules supplement of Andhra Pradesh Gazette dated the 6th July, 1971 as required under Sub-section (3) of section 535 of the Hyderabad Municipal Corporations Act 1955 (copies circulated on 9-8-1978),

6. Errata to G.M.No : 4282/For. III/77-2 F&RD Dept.,—

Sri N.M. Nizam Vali (Minister for Forests):—Sir, I beg to lay on the Table of the House, a copy of the Errata issued in G.M.No :

4282/For. III/77-2 F&RD Department, dt; 7-2-1978 to the amendment to the Andhra Pradesh Forest Product Transit Rules issued in G.O.Ms.No.321, F&RD (For. III) Department, dated. 14-4-1977 and published at pages 267 of the Rules No. 19 dt. 12-5-1977, as required under sub-section (3) of Section 68 of the Andhra Pradesh Forest Act. 1967.

7. Amendment copy issued in G.O.Ms No. 257, F&RD (For. III) dt. 28-3-1978;

Shri M.N. Nizam Vali.—Sir, I beg to lay on the Table of the House a copy of the amendment issued in G.O.Ms.No: 257, Forest and Rural Development (For. III) Department dated. 28-3-1978 to the Andhra Pradesh Forest Produce Transit Rules, 1970, published in the Rules Supplement to Part II, Andhra Pradesh Gazette Dated 1st June 1978 at pages 192-194 as required under sub-section (3) of Section 68 of the Andhra Pradesh Forest Act, 1967.

8. Amendment copy issued in G.O Ms.No: 365, F&RD (For III) dt: 20-5-1978:

Shri N. M. Nizam Vali :— Sir, I beg to lay on the Table of the House, a copy of the amendment issued in G. O. Ms. No: 365, F&RD) For. III department, dated: 20-5-1978 to the Andhra Pradesh Forests Settlement Rules, 1959, published in the Rules supplement to Part—II, Andhra Pradesh Gazette issue No: 24, dated 22nd June, 1978 at page 263 as required under sub-section (3) of section 68 of the Andhra Pradesh Forest Act 1967.

Mr. Speaker:—The papers laid on the Table.

Papers Placed on The Table:

Re: Report on the decisions of Business Advisory Committee meeting on 9.8.1978.

Dr. M. Channa Reddy:—Sir, I beg to place on the Table of the House, a copy of the Report on the decisions of the Business Advisory Committee taken at its meeting held on 9-8-1978.

Mr. Speaker:—Paper placed on the Table.

Report of the Decisions of the Business Advisory Committee taken at its Meeting held on 9th August, 1978.

The following decisions were taken by the Business Advisory Committee at its meeting held on 9th August, 1978 in regard to the business to be transacted in the Assembly.

1	2
10-8-1978 (Thursday)	<ol style="list-style-type: none"> 1. The Indian Electricity (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1978 (L. A. Bill, No. 20 of 1978). 2. The Andhra Pradesh (Agricultural Produce and Livestock) Markets (Amendment) Bill, 1978 (L.A. Bill, No. 21 of 1978). 3. The Andhra Pradesh Co-operative Societies (Amendment) Bill, 1978 (L.A. Bill No. 6 of 1978). 4. The Andhra Pradesh (Telangana Area) Irrigation (Amendment) Bill, 1978 (L. A. Bill No. 19 of 1978).
11-8-1978 (Friday)	<ol style="list-style-type: none"> 1. The Andhra Pradesh Gram Panchayats (Amendment) Bill, 1978 (L.A. Bill No. 7 of 1978) 2. The Andhra Pradesh Municipalities (Second Amendment) Bill, 1978 (L.A. Bill No. 11 of 1978). 3. Private Members Business
12-8-1978 (Saturday)	Holiday
13-8-1978 (Sunday)	Holiday
14-8-1978 (Monday)	The Andhra Pradesh (Andhra Area) Estates (Abolition and Conversion into Ryotwari) Amendment Bill, 1978 (L.A. Bill No. 12 of 1978)
15-8-1978 (Tuesday)	Holiday
16-8-1978 2-30 p.m. (Wednesday)	Government Bills.

Sri E. Ayyapu Reddy :—Sir, a point for information please. The Business Advisory Committee's report has been given to us just now. It is not clear when the Budget has to be presented to the House and there is no mention of the presentation of the Budget at all on 14th.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—14వ తేదీ ఉదయం ఎనిమిదిన్నరకు సమావేశం ప్రారంభమవుతుంది. మధ్యాహ్నం ఒంటిగంటకు బడ్జెట్ ప్రెజెంట్ చేస్తారు. అది ఎటెండాలో వుంటుంది

శ్రీ ఇ. అయ్యపురెడ్డి:—అలా విజినెస్ ఎడ్రెస్సింగ్ కమిటీవారి విర్ణయాలతో తెలుపలేదు. ఎప్పుడు ప్రెజెంట్ చేస్తారో ఈ సేవర్ లో లేదు.

Sri Ch. Rajeswar Rao:—It is an omission.

Government Bills

The Indian Electricity (Andhra Pradesh Amendment)
Bill, 1978

Sri G. Raja Ram:—Sir, I beg to move that the Indian Electricity (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1978 be taken into consideration.

Mr. Speaker:—Motion moved.

ఇప్పుడు ఓంకార్ గారు అమెండుమెంట్లు మూవ్ చేస్తారు.

శ్రీ పి. సుందరయ్య:— అభ్యంతా, ఇంటర్ డ్యూన్ చేశారు. కన్విడరేషను స్టేజీలో మంత్రిగారు దాని గురించి చెప్పాలి. పార్లమెంటులో మూడు రీడింగులు అన్నప్పుడు ఫస్టు యింటర్ డక్షన్ అయిపోతుంది. అది ఫార్మల్ కావచ్చు. టేకింగు యిన్ టూ కన్విడరేషను అన్నప్పుడు మంత్రిగారు బిల్లు వుదేశాలు చెప్పాలి. దానివల్ల వుండే లాభనష్టాలను చెప్పాలి. చెప్పిన తరువాత దాని మీద సభ్యులు జనరల్ డిస్కషనుగో పార్టిసిపేట్ చేస్తారు. అది అయిన తరువాత క్లాజు బై క్లాజు అమెండుమెంట్లు వస్తాయి.

మిస్టర్ స్పీకరు:— అమెండుమెంట్లు మూవ్ చేసిన తరువాత చెబుతారు.

శ్రీ పి. సుందరయ్య:— పార్లమెంటు ప్రోసీజరు, శాసనసభ ప్రొసీజరు ఏమంటే మూడు రీడింగులు అన్నప్పుడు ఫస్టు రీడింగు యింటర్ డక్షన్ అయిన తరువాత కన్విడరేషను స్టేజీలో మంత్రిగారు వువన్యాసం చెప్పాలి. అ బిల్లు ఎందుకు తెస్తున్నారు. దానివల్ల లాభ నష్టాలు ఏమిటో చెప్పాలి. దాని మీద సభ్యులు జనరల్ డిస్కషను చేస్తారు.

మిస్టరు స్పీకరు:— అమెండుమెంట్లు మూవ్ చేస్తే మొత్తం డిస్కషను రెండింటి మీద జరుగుతుంది.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :— అది సాంప్రదాయం కానే కాదు. జనరల్ డిస్కషను చేసిన తరువాత అమెండుమెంట్లు వుంటే ఓటుకు తీసుకొని ఓడిపోయిన

తరువాత బిల్ యాక్ యిటిక్ టు బి ఎడాప్టెడ్ అని ధర్మ రీడింగు వస్తుంది. మంత్రి గారు ఏమి చెప్పకుండా ఐ యామ్ సింప్లీ యింటర్ డ్యూసింగ్ అని మాత్రం చెప్పారు.

MR. Speaker. —The Bill was already introduced.

శ్రీ పి. సుందరయ్య:— బిల్లు మీద ఎప్పుడు చర్చ జరిగింది ? ఆ రోజు ఓటింగు కొరకు అందరు వెళ్ళారు. లీవ్ ఫర్ యింటర్ డక్షన్ అయింది.

The Minister has to move that the ‘Bill be taken into consideration’.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న:— అందులో వున్న సంగతులు చెబితే అందరికీ అవేళం వచ్చి ఎదిరిస్తారేమోనని నేమ్మదిగా కాలక్షేపం చేయవచ్చని అనుకున్నారేమో. సుందరయ్యగారు చెప్పినట్లు ఫస్ట్ స్టేజీలో జనరల్ డిస్కషన్ అయిన తరువాత సెకండు రీడింగులో అమెండుమెంటు తీసుకోవాలి.

మిస్టరు స్పీకరు:— సెకండు రీడింగే యిప్పుడు మనము చేస్తున్నది.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న:— లీవ్ ఫర్ యింటర్ డక్షన్ అయింది. చర్చ కాలేదు ప్రొసీడింగ్స్ తీసి మేము తప్పు చెబుతున్నామేమో చూడండి.

Mr. Speaker:—The Bill was introduced.

శ్రీ పి. సుందరయ్య:— ఇంటర్ డక్షను అనేది చాలా ఫార్మల్. మేము అపోజ్ చేయవచ్చు. దానికి నోటీసు వుండాలి. అది పోసీయండి. లీవ్ ఫర్ యింటర్ డక్షను అయిన తరువాత మంత్రిగారు దానిని చర్చకు తీసుకోండి అని ప్రతిపాదించి దాని మీద మాట్లాడాలి. ఆయన మాట్లాడవలసిన అవసరం లేదనుకుంటే బలవంతం లేదు. ఆయన మాట్లాడకున్నా మేము మాట్లాడుతాము.

మిస్టరు స్పీకరు :— నేను రూలు చదువుతాను.

“ When a motion, that a Bill be taken into consideration has been moved any member may when called upon by the Speaker move an amendment to the Bill of which he has previously given notice ;

Provided that in order to save time and repetition of arguments, a single discussion may be allowed to cover a series of inter-dependent amendments“.

శ్రీ సిపాచ్. రాజేశ్వరరావు :— సెకండు స్టేజీలో అమెండుమెంట్లు తీసుకుంటాము.

శ్రీ సిపాచ్. కాశయ్య (కొత్త గూడెం) :— అధ్యక్షా, ఏదైనా బిల్లు పెట్టినప్పుడు దాని యొక్క అబ్జెక్టు అండు రీజన్సును సర్క్యూలేట్ చేయాలి.

శ్రీ జి. రాజారాం :— అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చాలా కాలం నుండి యొక్కడ వున్నారు. ఆ బిల్లులో స్టేటుమెంటు ఆఫ్ అబ్జెక్టు అండు రీజన్సు, పైనాని యల్ కమిట్ మెంట్లు అన్ని వున్నాయి. అవి చాలవు, యింకా వివరాలు

కావాలి, చెప్పండి అంటే నాకు అభ్యంతరం లేదు. సుందరయ్యగారు ఎందుకు పట్టుబడుతున్నారో తెలియదు.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :—శాసనసభలో సక్రమంగా చర్చ జరిగేదానికి బిల్లులు పెడుతాం

మిస్టరు స్పీకరు :—అమెండుమెంట్లు మూవ్ చేయవచ్చు.

శ్రీ జి. రాజారాం :—ఇది చాలా చిన్న బిల్లు మౌలికమైనటువంటి మార్పుల కొరకు అడగడం లేదు. స్టేటుమెంట్లు ఆఫ్ అబ్జక్షన్లు అందు రీజన్సులో మనవి చేశాను. రెండు వుద్దేశాలు వున్నవి. సెక్షన్లు 22 కు ఒక అమెండుమెంట్లు, 37-ఎ కు అమెండుమెంట్లు. సెక్షన్లు 39 కు ఒక అమెండుమెంట్లు. అమెండుమెంట్లు వుద్దేశాలు రెండే. ఒకటి, మన రాష్ట్రములో యితరవరకు ట్రాన్స్మిషన్లు, వైర్ మెన్, లైన్ మెన్లు అలాంటి ఎలక్ట్రిటీటీ సబ్జెక్టు కింది పని చేసే వారికి లైసెన్సు యిచ్చే అధికారము వుండేది 1960 లో ఒక రూలు చేసి బోర్డు నిర్మాణం చేశాము. 1970 లో వైకోర్టులో దానిని ఛాలెంజి చేయడంవల్ల రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అధికారం లేదు. పవర్ను డెలిగేట్ చేయడానికి బోర్డు కానిస్టీట్యూట్ చేయడానికి బోర్డు కాన్స్టిట్యూట్ చేయడానికి లైసెన్సింగు బోర్డు అని అన్నందువల్ల దానిని పురస్కరించుకొని మార్చే ప్రయత్నం చేశాము. బోర్డుకు యివ్వకుండా, ఛీఫ్ ఎలక్ట్రికల్ యుస్ సెక్టరును డిస్ట్రాక్ట్ సెక్టర్ కి టు గవర్నమెంట్లుకు యిచ్చి గవర్నమెంట్లుకు యివ్వాలని చేయడం జరిగింది. ఎందుకంటే ప్రిన్సిపల్ యాక్టులో యిది వుంది. దానిని మళ్ళీ కోర్టులో ఛాలెంజి చేయడం జరిగింది. కోర్టువారు ఏమన్నారంటే, మొదటి ఆర్డరు గైడ్ లో వుంది చెల్లనివ్వారు. తర్వాత గవర్నమెంట్లు ఆఫ్ యిండియాతో సంప్రదింపులు జరిపితే అనేక సూచనలు వారు చేశారు సెక్షన్ 37 లో ఒక ఎడిషన్ లో క్లాజు పెడితే యీ జాధలు పోతాయని వారు సూచించారు, ఒక సందర్భములో ఉభయ సభలలో బిల్లు పాసు అయి రాష్ట్రపతి అనుమతి కొరకై పంపించడం జరిగింది. కాని రాష్ట్రపతి అనుమతి పొందడానికి మొదలే మినిస్ట్రీ ఆఫ్ హోం వారు చూచి సెక్షన్లు 45 అమెండుమెంట్లు లైసెన్సు కంజమ్మిషన్ వుంటుంది దానికి ఒకటి సెక్షన్ 37 కు 37-ఎ అని అమెండుమెంట్లు పెడితే యీ వుద్దేశాలు పూర్తి అవుతాయని సలహా ఇచ్చారు. ఇవి అన్ని రాష్ట్రాలలో అమలులో వున్నవి. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో లేదు. కాబట్టి లైసెన్సు అనేది లేకపోతే ఎవరి యిష్టం వచ్చినట్లు వారు చేస్తారు. అనేక యాక్సి డెంట్లకు దారి తీస్తుంది. లైసెన్సు యివ్వడం చాలా అవసరం. wire men, Line men or any person, involving any electrical installation must have this licence. లైసెన్సు యివ్వడానికి 37-ఎ యిందులో అమెండుమెంట్లు పెట్టడం జరుగుతున్నది. సెక్షన్లు 28 లో ఒక అమెండుమెంట్లు, 22, 39 లలోని అమెండుమెంట్లు రాష్ట్రములో విద్యుచ్ఛక్తి అవహరణ కాకుండా చర్యలు తీసుకోడానికి మాత్రమే సూచించడం జరిగింది. నాకు సంపూర్ణ విశ్వాసం వుంది. గౌరవసభ్యులందరు విద్యుచ్ఛక్తి అవహరణను అరికట్టాలనే తొలితే బల బరుస్తారని. ఈ విధంగా కొన్ని ప్రతిపాదనలు చేయడం జరిగింది. ఇందులో

ఎవరిపైనా ఆక్రమాలు జరుపాలని లేకపోతే ఎవరికైనా అన్యాయం చేయాలనే వుద్దేశం లేదు. విద్యుచ్ఛక్తి అవసరణకు సంబంధించి కొన్ని చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది. కాబట్టి యిది మౌళిక మైనటువంటి సూత్రాలతో కూడుకున్నట్టిది కాదు. ఇవి అన్నీ చిన్న అమెండుమెంట్లు. కాబట్టి గౌరవ సభ్యులందరు ఏక గ్రీ వంగా అమోదించాలని కోరుతున్నాను.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

11-10 a m. శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :—అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైన మంత్రిగారు ప్రవేశ పెట్టిన ఎలక్ట్రిసిటీ సవరణ బిల్లు సభముందు ఉంది, నిజంగా ఈ సవరణలు చాలా ప్రమాదభరితమైనది ఈ ఎలక్ట్రిసిటీ అనేది ప్రజలకు చాలా సౌకర్యాలు కలుగజేసి, వారి కష్టాలు తీర్చడంలో చాలా తోడ్పడుతుంది. పెట్రోలం వల్ల వ్యర్థ పాలక సక్షంపారు ప్రజలమీద మరింత భారం మోపే సరళిలో ఉంటున్నది. ప్రైవేట్ గలకు, ఉద్యోగస్థులకు అనుకూలమైన ఆలోచనలు, సవరణలు, చట్టాలు—ఇవన్నీ ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్టుమెంట్లో జరుగుతున్నాయి. ఇప్పుడు మంత్రిగారు ప్రతిపాదించిన సవరణలలో మొదటిది తీసుకుందాము. ఎవరైతే ఎలక్ట్రిసిటీని దొంగిలిస్తారో వారికి 37వ సెక్షను క్రింద విధిస్తున్న శిక్షలు చూచుని, జానకి బదులుగా తిరిగి వారు ఎన్నడూ కరెంటును కొనసాగించమని, డిస్కనెక్టు చేసిన తిరిగి కనెక్టు చేయడం జరుగదని చేస్తున్నారు. ఈ విధంగా 37వ సెక్షనుకు సవరణ చేస్తున్నారు. వైగా రెండు నెలలు కైలు శిక్ష కూడా అనుభవించాలి అంటున్నారు. ఈ సభలోనే అనేకసార్లు ఫిల్చరేజీ గురించి చర్యలు జరిగాయి. ఈ ఫిల్చరేజీ ఆనేది పెద్ద పెద్ద పరిశ్రమలలో జరుగుతున్నది. అది అంతా అధికారులు కుమ్మక్కయి కమిషనులు వంచుకొంటూ చేస్తున్నారు కాని అధికారులకు తెలియకుండా ఎవరో చేస్తున్నారని నిర్దిష్టంగా వచ్చింది. అధికారులు వాటిలో ఉండడంవల్ల ఆ దొంగ వాడకందార్ల మీద ఏ విధమైన చర్యలూ తీసుకోకుండా సవరణల తరబడి కాలయాపన చేస్తున్నారని సభ దృష్టికి వచ్చింది. పెద్ద పెద్ద పరిశ్రమలవారు, పెద్ద పెద్ద ధనికులు అక్కడున్నటువంటి ఉద్యోగస్థులతో కుమ్మక్కయి ప్రత్యేక సహకారంతో ఫిల్చరేజీ చేస్తున్నారు. టెక్నిక్ గా దానిలో సంబంధం ఉంటే కాని అది జరుగదు. ఇందులో అటువంటి ఉద్యోగస్థులను వలివేసి ఉద్యోగస్థుల ప్రోత్సాహంతో చేయబడుతున్న కంప్యూసుర్సుకు శిక్ష వేస్తున్నారు. ఇంతవరకూ ఒక్క పోలీసు డిపార్టుమెంటు మాత్రమే తమ పాత కక్షలను సాధించుకొనడానికి దొంగ కేసులు పెట్టి ప్రజలను నానారకాల ఇబ్బంది పెడుతున్నదని పేరు మోసినది. ఇప్పుడు ఈ సవరణవల్ల పోలీసు డిపార్టుమెంటులాగ వ్యవహరించి రైతులను నానా అవస్థలు పెట్టడానికి అవకాశం ఉంటుంది. రమేజాబీమీద పెట్టిన కేసు గురించి మనకందరికీ తెలుసు. రమేజాబీ కూడా ముగ్గురు అమ్మాయిలను తీసుకొని వచ్చినదని కేసు పెట్టారు నా దగ్గర తగిన సమాచారం ఉంది. పోలీసులు ముఖ్యులు కూడా ఇందులో ఉన్నారు. “తీర్పు, మార్పు” సినిమాల ప్రాధ్యాయులను అయిన శ్రీ విశ్వేశ్వరరావు గారు, భానూ ఫిలిముస్

డిప్టీ బ్యూటర్సు శ్రీ కృష్ణారావు, కేశవరావుగార్లు కుమ్మక్కయి ఓర్పు అనే సీనియర్ అని తీసుకొనివచ్చి ఈ ని అంశా చేశారు.

శ్రీ జి. రాజారాం :—దీనికి దానికి సంబంధం ఏమిటి ?

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—దొంగ కేసులు ఎట్లాగ పెడతారో రిఫరెన్సు ఇచ్చాను. రాజకీయ నాయకులు ప్రజలను కైలుకు పంపించే దుకు దీనిని ఉపయోగిస్తారు కనుక దీనిని పూర్తిగా వ్యతిరేకిస్తున్నాము. దీనికి బాధ్యులుగా ఉన్న ఉద్యోగస్తులను శిక్షించాలి. ఆ సవరణ నేను చదివి వినిపిస్తాను. క్లాజు 2 లో ఇప్పుడు ఉన్నది తీసివేసి నా సవరణను ఉంచాలని కోరుతున్నాను

“Provided further that wherever pilferage of energy takes place, the concerned officer or officers who are made responsible under Rule of the Act shall be exclusively held responsible for it and liable for punishment including fines, penalties and prosecution“.

కాబట్టి వాళ్ళను శిక్షించవలసి వుంటుంది అదేవిధంగా క్లాజు 3 కు చేసిన సవరణ ఉంది. లోపల ఒక మీటరు వుండగా బయట ఇంకొక మీటరు వెట్టుకొంటున్నారు. దానికి మాకు అభ్యంతరం లేదు. కాని దానిమీద కిరాయి చెల్లింపువలసిన అవసరం లేదు అంటున్నారు.

శ్రీ జి. రాజారాం :—ఆ మీటరు మేమే పెడుతున్నాము కనుక దాని ఖరీదు వుండదు

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—ఇప్పుడున్న అధికారాలు చాలవని ఇంకా పెంచి నెక్స్టును ఫిరి ని సవరిస్తూ వారు పెట్టారు. అది పూర్తిగా తీసివేయాలి. అది చాల అక్రమం, అన్యాయం. దానికి బదులుగా రైతులకు అనుకూలమయిన విధంగా ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు చట్టాన్ని మార్చవలసి వుంటుంది. ఇప్పుడు వ్యవసాయదార్లమీద విధిస్తున్న రేట్లు చాలా దారుణంగా ఉన్నాయి. ప్రతి రేటు 12 పైసలకు చెల్లించవలసి వుంటుందని సవరణ పెట్టాను. దీనిని సభవారు ఆమోదించాలని ప్రార్థిస్తున్నాను. మినిస్టరుగారుకూడా వీటిని స్వీకరించాలని కోరుతున్నాను. ఈ రోజున ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు ప్రజలకు అందుబాటులో లేదు. చాలా దూరంగా వుంది. 3 వేల రూపాయలనుంచి 10 వేల రూపాయలవరకు లంచాలు యిస్తే తప్ప గ్రామాలకు ఎలక్ట్రిసిటీ మంజూరు కావడంలేదు. గ్రామాలలో ఎలక్ట్రిసిటీ వుండి కొత్త కనెక్షన్లు తీసుకోవాలి అంటే ఒక్కొక్క బావికి 300 రూపాయలనుంచి 800 రూపాయల వరకు లంచాలు యివ్వవలసి ఉంటున్నది. ఎక్కడయినా ఎలక్ట్రిసిటీకి సంబంధించి స్థంభాలు, కండక్టర్లు తీసుకొనిపోవడానికి బండి కిరాయిలు, కూలి డిపార్టుమెంట్ ఫరీస్తుందని చెబుతారు. కాని ఎక్కడా బండి కిరాయిలుగాని కూలికట్టికాపి ఇవ్వడం లేదు వినిమయదారులనుంచి తీసుకొంటున్నారు కనెక్షన్లు సీనియారిటీని బట్టి ఇవ్వాలని వుంటే అలాగ యివ్వకుండా అప్పటికప్పుడు ఎవరయితే లంచాలు ఇస్తారో, ఎవరయితే రాజకీయ ప్రభావం కలుగజేస్తారో వారికే యివ్వడం జరుగుతున్నది జనగాం తాలూకాలో వెలిదండి అనే గ్రామంలో వీరాంజనేయ పవర్ మెన్

కోఆపరేటివ్ సొసైటీ ఆరు సంవత్సరాల ఫ్రీండ్ల పెట్టారు. దానికి అప్పులు మంజూరు అయినాయి. నేను రెండు సంవత్సరాలనుంచి వ్యయంగా వెళ్ళాను, రిప్రజంటు చేశాను, డి.ఓ. లెటర్లు వ్రాసాను—కాని వారికి ఎట్టి స్పెషిటీ యివ్వలేదు. ఈరకంగా చాలా ఉన్నాయి. ఫిల్టరేజీ గురించి రైతాంగంమీదే బాధ్యత పెట్టవలసిన అవసరం లేదు. అధికారులను శిక్షించాలి. ఇప్పుడు ఇరుగుతున్న అన్యాయాలు అరికట్టాలి. వ్యవసాయదార్లకు ఇప్పుడున్నటువంటి రేటు కాకుండా 12 వైసలకు తగ్గించాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

11-20 a. m.

శ్రీ భాట్లం శ్రీ గ్రామమూర్తి:— అధ్యక్షా, ఎలటిగ్రీసీటీ డిపార్టుమెంటు ప్రజలకు ఏదైనా కొంత సహాయము చేయాలి. కొంత సదుపాయం చేయాలి. చేశాను పేరు తెచ్చుకోవాలి. కాని దానికి బదులు పడే పడే ఏదో రూపములో వారు చెల్లించవలసిన డబ్బు వెంచుతూ వారిమీద అదనపు భారం వేస్తూ ఉంటే వారికి చాలా కష్టము అవుతుంది. అది బాగుండదు. దయచేసి మంత్రిగారు కొన్ని అయినా ఆలోచన చేయాలి. రైతులకు ఏదైనా సౌకర్యము చేసే దానికి బదులు కఠినమైన శిక్ష వేగ దానికి కూడా ఇప్పుడు తయారయినారు. ఈ ఇబ్బంది పడేది రైతులు. అనుభవించేది వారు. ఇది సామాన్యంగా ఉండే పరిస్థితి. రెండు సంవత్సరాలు జైలు శిక్ష అనేది దారుణం. ఇప్పుడు ఇస్తున్న శిక్షలు చాలవా? ఎంతో పెనాల్టీ వేస్తున్నారు. దానికి ఎవరూ ఆటంక పరచడానికి వీలు లేదు. మీరు దర్యాప్తు చేయండి. కావాలంటే పీనల్ టాక్స్ వేయండి. వేస్తూనే ఉన్నా రిప్పుడు. 10 రెల్లు 15 రెల్లు ఎంతో అంత. అది కాకుండా ఇప్పుడు జైలుకి కూడా పంపించే ఆలోచన పెడితే బాగుండదు. ఇండియన్ పీనల్ కోడ్ ప్రకారం ఏ శిక్ష అయితే వేయవచ్చో ఆ శిక్ష వేయడానికి వీలుంది అని ఇవరకు వచ్చారు. ఇప్పటికే రైతాంగంమీద వేస్తున్న పన్నులు చాలు దయచేసి వారిని జైలుకి పంపించేది మాత్రం చేసే వద్దని నేను రాజారామ్ గారిని కోరుతున్నాను. ఈ వేళ మనం ఈ రకంగా ఇటువంటి అధికారాన్ని చేతుల్లో పెట్టుకొని దీనితో బెదిరించి చేయాలి అంటే మంచిది కాదు. కేవలం రైతు మాత్రమే కాదు. దానిలో అనేకమంది ఉన్నారు. ఉద్యోగస్తులుంటారు. అనేకమంది పెద్దలుంటారు. కాబట్టి జైలుకి పంపించే పద్ధతి తక్షణం విరమించాలని ఆ ఆలోచనకు స్వస్తి చెప్పాలని నేను మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

ఇప్పుడు కెపాసిటర్స్ పెడుతున్నారు. నేను ఒక గ్రామం సంగతి చెబుతాను. అరిపాలెం అనే ఊరిలో నూరు కెపాసిటర్స్ అక్కడ పెట్టవలసి ఉంది అవి కొనడానికి 5,000 రూపాయలు కావాలి. దానిని వారు ఎక్కడనుంచి తీసుకున్నారు. ఇంతవరకు అది లేకుండానే పని జరిగింది. అనేక సంవత్సరాలు పని జరిగింది. కాని ఇప్పుడు మీరు కావాలని చెప్పారు. పెట్టలేదు కాబట్టి మీరు పీనల్ టాక్సు వేస్తున్నారు. ఇటువంటి వాటికి ట్రైమె ఇస్తూ ఉండాలి. అది ఏమీ లేకుండా వారిని నిర్బంధం చేసి ఈ రకంగా వారిని బలవంతం పెడితే మంచిదికాదు. ఎక్కడికైనా సరే వెళ్ళి అన్నీ ఆందిస్పాట్ డెవలప్ తీసుకొని అనులు చేస్తామని ప్రభుత్వం అంటున్నారు. గ్రీ వెస్పెస్ ఏమైనా ఉంటే తొలగిస్తామని నిర్ణయం

చేశారు బాగుంది. ఎలక్ట్రిసిటీకి సంబంధించిన ఇబ్బందులు ఏమైనా ఉంటే తెలియ పర్చమని మీరు ఏ గ్రామానికైనా సరే మీ ఇష్టము వచ్చిన గ్రామానికి వెళ్ళి అడగండి. ఎన్ని వస్తామో మీరు చూడండి. వేలకువేలు. కుప్పలు కుప్పలుగా వస్తాయి. మినిమమ్ చార్జెస్ వసూలు చేస్తున్నారు. నా దగ్గరకు ఒకటి వచ్చింది. అక్కడ కరెంటు వేయనే లేదు. స్టంబాలు లేదు. పది వేల రూపాయలు చెల్లించమన్నారు. అందుచేత అట్లా కాకుండా పని తాలూకు పర్చమసానాన్ని కొంత ఆలోచన చేస్తే బాగుంటుందని ప్రభుత్వానికి నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఇంతవరకు జరిగింది చాలు. ఇక మీదట అయినా సరే ఇటువంటి కఠినమైన చర్యలకు పూనుకోవద్దని మనవిచేస్తున్నాను.

మగర్ కేస్ కి సంబంధించి ఇది ఇండస్ట్రియల్ కన్సంప్షన్ క్రింద భావించి ఆ రేటు వేస్తున్నారు. కేవలం వ్యవసాయానికి కెనా పెట్టుకొని పనిచేస్తూ ఉంటే. అందులోనూ మా ప్రాంతంలో ఒక్క రెండు గంటలు మాత్రమే ఆడుతూ ఉంటుంది. దాదాపు 8 గంటలు 10 గంటలు కేవలము నూతిలో ఉన్న నీరుమ బయటికి తీసుకు రావడానికి అవుతుంది. ఈ రెండూ కలిపి మొత్తం 12 గంటలకు కూడా ఇండస్ట్రియల్ కన్సంప్షన్ రేటు వేసి వారిని చెల్లించ మంటున్నారు. వారు చెల్లించకపోతున్నారు. భాధ పడుతున్నారు. కొన్ని వేలమంది కొన్ని లక్షల మంది గ్రామాలలో రైతాంగం నికల్యం పడుతున్న భాధ ఇది. అది వారు భరించడం కష్టం. దీనిని తిరిగి ఆలోచన చేయమని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ చేకూరి కాశయ్య:— అధ్యక్షా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈ సవరణలు తీసుకురావడానికి ఎందుకు ఇంత ఆదుర్దా పడిందో అర్థము కాకండా ఉంది. కాని ఈ సవరణలు చూసిన తరువాత ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వము యొక్క వైఖరి ఈ అంశం ద్వారా మనం గ్రహించడానికి అవకాశం కలిగిందని నేను ఆఖిప్రాయ ఫధు తున్నాను. ఎమర్జన్సీ ఉన్నంతకాలం ఎమర్జన్సీవి అడ్డము పెట్టుకొని వారికి అధికారాలతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వములో ఉన్నటువంటి అన్ని శాఖలు జన్ని అంగాలు. ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డువారుగాని ఇతర శాఖలవారుగాని వ్యవహరించడానికి అవకాశం దొరికింది. కాని దేశంలో వచ్చినటువంటి పరిణామాల ఫలితంగా ఈ ఎమర్జన్సీ ఆనేది పోయింది. ప్రజలలో చైతన్యం వచ్చింది ప్రజలకొంత ఉన్న విషయాన్ని గట్టిగా మాట్లాడేటటువంటి కాలం వచ్చింది. గట్టిగా మాట్లాడే ప్రజలను వారి నోరు నొక్కడానికి ఇప్పుడు ఎమర్జన్సీ ఆనేది ప్రస్తుత రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అధికార ఫరధిలో ఉన్న విషయం కాదు కాబట్టి ఇంకొక రూపేణా పరోక్షమైనటువంటిది ప్రజల నోరు నొక్కడం కోసం ప్రయత్నం చేస్తు ఉన్నట్టు మనకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈ వైఖరి ఈ విషయంలో స్పష్టంగా కనిపిస్తుఉంది. ముఖ్యంగా పోలీసులో అధికారాలు ఉన్నాయి. అధికారాలు దుర్వినియోగం చేస్తున్నారు అంటే మనం అర్థం చేసుకోగలం. ఎందుకంటే అనేక సంవత్సరాలనుంచి అధికారాలను దుర్వినియోగం చేసేటటువంటి సాంప్రదాయాలు సంఘటనలు ఈ శాఖలో అనేకముగా చూస్తూ వచ్చాము. క్రిమినల్ ఏక్షన్స్ తీసుకోడంకూడా మనం చూస్తూ వచ్చాము. కాబట్టి దీనిని అర్థం చేసుకోగలం. కాని ఎలక్ట్రిసిటీ శాఖలో

11-30 a.m., క్రిమినల్ వర్క్స్ కోసం తాపత్రయపడే లక్షణాన్ని మాత్రం మొట్టమొదటిసారిగా మనం ఇప్పుడు చూస్తున్నాము. బహుశ: ఇది ప్రారంభం కావచ్చు. ఎందుకంటే ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వంలో ప్రధానమైనటువంటి శాస్త్రీయ గణాంకాలుంటే సై నాన్సు శాఖ మంత్రిగారు నిర్వహిస్తున్నటువంటి పోర్టుఫోలియో ద్వారా మొదటిసారిగా ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వము యొక్క వైఖరిని మనకు సూచనప్రాయంగా అర్థము చేసుకోవడానికి అవకాశం కలిగించేమోనని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. బహుశ: ముందు ముందు ఈ 45 రోజులు జరిగే సభలోగాని ఇకముందు రాబోయేటటువంటి ప్రభుత్వ చర్యలలోగాని ప్రతి శాఖకూడా ఏదో ఒక క్రిమినల్ వర్క్స్ కోసం ఉపయోగపడేటటువంటి విలువలనుగాని అధికారాలనుగాని స్వీకరించడానికి వ్యయ త్నము చేయడంకోసం ఇది నాందిగా ఉంటుందేమో అని నేను అభిప్రాయపడుతూ వున్నాను. కాని నేను సవినయంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నది ఏమిటంటే ఈ రకమైనటువంటి ఆలోచన ఈ పెత్తందారీ ఆలోచన. ఈ క్రిమినల్ స్వభావం కలిగినటువంటి ఆలోచన, ప్రజలమీద జులము చేయాలి అనేటటువంటి ఆలోచన, క్రిమినల్ వర్క్స్ ని తీసుకుంటాము ప్రజలను జైలుకి పంపుతాము పంపే అధికారం మాకు ఉంది అనేటటువంటి ఆలోచనా ధోరణి నుంచిది కాదని నేను సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. బహుశ: ఇక ముందుకూడా ఇతర మంత్రిత్వ శాఖలనుంచి ఇటువంటి ప్రపోజిల్స్ వచ్చే ప్రమాదం ఉందని నేను అభిప్రాయపడుతూ ఉన్నాను. కాబట్టి ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి నేను సలహా చెబుతున్నాను. ఆనాడు కేంద్రంలో ఉన్నటువంటి ప్రభుత్వం ఎమర్జెన్సీ రావడం, తీసుకురావడం ఆ పరిస్థితులు ఏమైనప్పటికీకూడా కేంద్రంలో ప్రభుత్వం లేదు కాబట్టి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆ ఎమర్జెన్సీ లక్షణాలను ఇందులో ప్రవేశపెట్టి ప్రభుత్వాన్ని సాగించాలని ప్రభుత్వాన్ని నడపాలనే ఆలోచన చేస్తేమాత్రం అది మాకు నుంచి ప్రతిష్టనుగాని పేరునుగాని మంచి అవకాశాన్నిగాని ఈ రాష్ట్రంలో ఇవ్వదు అనేమాట నేను మీతో మనవిచేస్తున్నాను. అందువలన మీరు పరిశీలన చేయండి, అటు ఈ క్రిమినల్ క్లాజు వెట్టవలసిన అవసరం ఎందుకు వచ్చింది. మీరు పరిశీలన చేయండి. వందల సంవత్సరాలగా ఈ దేశంలో ఆనేక రాష్ట్రాలలో ఈ రాష్ట్రంలోకూడా ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డులు ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్టు మెంటులు పని చేస్తున్నాయి. పని చేస్తున్నప్పుడు ఇన్ని సంవత్సరాలనుంచి పని చేయగలిగినటువంటి ఈ శాఖలు యీ అధికారులు యీ నాడు ప్రత్యేకముగా యీ క్రిమినల్ సబ్జెక్టుకోసం ఎందుకు తాపత్రయ పడుతూ వున్నారు? ఎందుకు వారు పడుతూ వున్నటువంటి తాపత్రయానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వంలో ఉన్నటువంటి అధికేతలు, నాయకులు ప్రజా ప్రతినిధులుగా చెప్పకుండున్నటువంటి ఒక పార్టీ ప్రతినిధులుగా వున్నటువంటి యీ నాయకులు ఎందుకు యీ సలహాలకు లొంగిపోతూ వున్నారు అనేటటువంటిది మీరు తిరిగి మరొకసారి సమీక్ష చేసుకోండి. ఈ విలును మీరు నాయకా వేయండి. మీరు రాష్ట్ర ప్రభుత్వంలో సమగ్రంగా ఆలోచించండి. మీరు మంత్రివర్గం కూర్చుని ఆలోచించండి. కేవలం మంత్రివర్గం మాత్రమేగాదు. మీ పార్టీలో కూర్చున్న తమ తోటి శాసనసభ్యులతో సహచరుల తోటి కూడా మీరు సంప్రదించండి. మీ పార్టీలో కూడా వెలాదిమంది రై తాంగా కి ప్రాతిపదిక పాటించేటటువంటి అనేకమంది స్నేహితులు వచ్చారు. వెలాది

మంది వాడకం దార్లకు సంబంధించినటువంటి చిన్న చిన్న వాడకందార్లకు ప్రతి నిధులుగా వచ్చినవారు ఉన్నారు. వారిలో కూడ ఆవేదన ఉన్నది. అందోళన ఉన్నది. ప్రజలకు ఏదో సహకారం చేయాలి. మంచి పనులు చేయాలి అనే ఉద్దేశంతో వచ్చిన మితులు ఈ వేళ అనేకమంది ఈ సభలో మీ పార్టీ పక్షాన ఉన్నారు మీరు దయచేసి వారిని సంప్రదించండి. వారు అంగీకరించినప్పుడు మాత్రమే మీరు ఈ సభ ముందుకు తిరిగి ఈ బిల్లును తీసుకురండి కాని వారెవరినీ సంప్రదించకుండా కనీసం ప్రతిపక్షాలను కాక పోయినా పార్టీలో ఉన్నటువంటి మీ వజ్ర మిత్రులను కూడా సంప్రదించకుండా ఇటువంటి ప్రజాదరణ పోగొట్టుకున్నటువంటి ప్రజలమీద పెత్తనం సాగించాలి అనేటటువంటి పెత్తందారి భూరువా స్వభావం కలిగినటువంటి ఇటువంటి లక్షణాలు కలిగినటువంటి వాటిని చట్టాల ద్వారా బిల్లుల ద్వారా, మీరు తెచ్చినట్లయితే, — ఇది మంత్రులుగా కూర్చున్న వారికి కనిపించకపోవచ్చు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నటువంటి వారికి కనిపించకపోవచ్చు కాని మీ పార్టీలో ప్రతినిధులుగా ప్రజలమధ్య ఉన్నటువంటి వారికి ఎంత అవమానకరం అయినటువంటి పరిస్థితి, ఎంత ఆదోళనకరమైన పరిస్థితి ఎంత దీనాతి దీనమైన పరిస్థితి ఆ మితులకు మీకు కల్పిస్తున్నారో కూడా మీరు అలోచించవలసిందిగా కోరుతూ ఈ క్రిమనల్ నేచర్ కలిగినటువంటి ఈ సెక్షన్. రెండు నెలలు మూడు నెలలు జైలులో వేస్తాము, జైలులో వేసే అధికారాలు మాకూ ఉన్నాయి. మేమూ పోలీసులమే, ఎలటిగిటి డపార్టుమెంటు వట్టి ఇంజనీర్లు అనుకుంటున్నారా. మాకూ మీసాలు ఉన్నాయి మాచేతుల్లో కట్టులున్నాయి. మాకు అన్నీ ఉన్నాయి పోలీసు అధికారాలు ఉన్నాయి, ఒక వేషమే లేదు కాని ఆన్ని ఉన్నాయి అనేటటువంటి స్వభావాన్ని దయచేసి విరమించుకోవడం చాల అవసరం అని నేను సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. దీనితో బాటు ఓంకారు గారు చెప్పిన మాట చాలా ముఖ్యమైనది. దయచేసి మంత్రిగారు దానిని గమనించాలి. గత రి సవనర్పాలుగా ఈ సభలో ఉంటూ ప్రభుత్వాలు చేస్తున్న వ్యవహారాలు చేసే అవకాశం నాకు లభించింది, అసలు ఈ కరెంటు దొంగతనం ఎవరు చేస్తున్నారు అనేది పరిశీలించవలసిన అవసరం ఉంది. ఇది సాధారణ వాడకందారు చేస్తున్నాడా? హరిజనవాడలో ఒక లైటు పెట్టుకొని హరిజనుడో, గిరిజనుడో, నన్నకారు రైతో చేస్తున్నాడా? అని నేను అడుగుతున్నాను. ఈ దొంగతనానికి సంబంధించిన కేసులు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ముందు ఎన్ని అయితే ఉన్నాయో అవన్నీకూడ ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్న పారిశ్రామిక వేత్తలు, బాగా డబ్బువ్వువారు, ఈ రాష్ట్రపుఖత్వాన్ని లొంగదీసే వారు దొంగతనాలన్నీ చేస్తున్నారే తప్ప సామాన్య రైతాంగం కాదు. సామాన్య వాడకందార్లు కాదు. ఈ వాస్తవాన్ని మీరు సభముందు తీసుకురాకుండా ఏవరో దొంగతనం చేస్తున్నారు అనడం న్యాయం అయింది కాదు. దొంగతనం జరుగుతుంటే ఎవరూ సమర్థించరు. కరెంటు వాడుకునే సామాన్య పౌరుడు కూడా తనకు కరెంటు పెట్టుకునే అవకాశం లేకపోయినా సమర్థింతుడు. హైదరాబాదులో ఒక పెట్టుబడిదారు అయిన వనస్పతి ఫ్యాక్టరీ యజమాని దొంగతనం వ్యవహారం ప్రభుత్వ దృష్టికి, బోర్డు దృష్టికి వస్తే అధికారులు ఏజెన్ తీసుకుంటే

అధికారుల సలహామీద మీసా అరెస్టు జారీ చేస్తే ఎవరు ఆఉత్తర్వులను రద్దుచేశారు ఎవరు వారితో చేతులు కలిపారు ? ఏ శాసనసభ్యుడు గానీ. ఏ కార్మికుడు గాని అడ్డుపడలేదు. ఆనాడు ఉన్న రాష్ట్రప్రభుత్వ నాయకులు అడ్డుపడి లాలూచి చేసిన సంఘటన సభ దృష్టికి తీసుకువస్తే ముందు 40 లక్షలు కట్టమని చెప్పి తర్వాత వారికి లొంగిపోయి రిన్నర లక్షలు కట్టమని చెప్పింది రాష్ట్రప్రభుత్వం. అలాంటి దొంగలు ఈనాడు పట్టణంలో విహారం చేస్తున్నారు. దానికోసం ఒక చటాన్ని తీసుకు వచ్చి ఈ అధికారాన్ని క్రింది స్థాయిలో ఉన్న ప్రతిఒక్కరికి అంద చేసి ఆ ఆయుధాన్ని సామాన్య ప్రజలమీద ఉపయోగించడానికి రాజకీయ ప్రత్యర్థు ఉపయోగించడానికి, స్వతంత్ర్య వ్యక్తిత్వం గల వారివై ఉపయోగించి వారి నోర్లు నొక్కడం కోసం చేసే ప్రయత్నం మంచిది. ముఖ్యంగా ఈ క్రిమినల్ పోలిజన్ ఉపసంహరించాలి. అది వీలుకాకపోతే మంత్రిగారు ప్రతిపక్ష సభ్యులతో బాటు వారి పారీ సభ్యులతో ఈ విషయం చర్చించమని కోరుతున్నాను. వారి పాగీయొక్క ఆమోదం దానికి రాదు. వారి పాగీలో ఉన్నవారు కూడా దీనిని ఆలోచించగల శక్తి ఉన్న వారే. ఈ ఎమర్జన్సీ దోరనిలో లాంటి బిల్లు తీసుకువచ్చి శాసనసభను అగౌరవరచి చర్యలు విరమించాలని కోరుతున్నాను. లేకపోతే బుద్ధిచెప్పవలసి వస్తుంది,

శ్రీ ఇ. అయ్యప్పరెడ్డి :— అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు ప్రధాన ఉద్దేశ్యంతో నేను పక్షి విస్తున్నాను కానీ ఆ ఉద్దేశ్యం నెరవేర్చే క్లాజులు ఇందులో లేవనేది నా బాధ కొన్ని అపోహలకు, అనర్థాలకు దారితీసేవిగా ఉంది. సెక్షన్ 22 కు ఒక ప్రోవిజన్ ఏజ్ చేశారు. "Provided further that any person who is guilty of dishonest abstraction, consumption or use of any energy, shall not be so entitled to demand or to continue to receive supply of energy; and it shall be lawful for the licensee to discontinue, without notice, the supply of energy in respect of such person.."
అని అన్నారు. దీంట్లో వచ్చే చిక్కు "Provided that any person who is guilty of dishonest abstraction." Who is going to determine his guilt? డిపార్టుమెంటువారే గిల్టు డిటర్మిన్ చేస్తారా? If the department itself is going to come to a conclusion that he is guilty of dishonest consumption and without notice it is going to disconnect, then it will be bad in law. It will not be upheld. వాడు నాకు నోటీసు లేకుండా డిస్కనెక్టు చేశారు, నాకు అవకాశం ఇవ్వలేదు. నేను డిబ్ ఆన్మెంట్ కాదు అని కోర్టుకు వెళుతాడు. కోర్టు తీర్మానం అయి He is held to be guilty by the court అలాంటప్పుడు డిస్కనెక్టు చేస్తామంటే నబబుగా ఉంటుంది. కోర్టులో కాన్విక్టు చేసిన తరువాత You can disconnect if he is found to be guilty of dishonestly using it. Provided that any person who is guilty or.. అనే బదులు Who is found to be guilty or convicted having dishonestly abstracted. అనేటువంటి క్లాజుల మధ్య 'Found to be guilty by the court or having been convicted by court for dishonesty. అనేటువంటి మాట పెట్టుకుంటే

సబబుగా ఉంటుంది. ఇలా యథావధంగా ఉంటే Unilaterally without giving notice to him, come to a conclusion that he has dishonestly used and then disconnect it. అది చాలా అపార్ధాలకు, అసర్ధాలకు దారి తీస్తుంది. కనుక దీనిని తిరిగి పునఃపరిశీలన చేయాలి. ఒక వేళ డిసార్డుమెంట్లు నిర్ణయానికి వచ్చాము అంటే కన్స్ట్రక్టర్ కు ఒక ఆవకాశం ఇవ్వాలి - ఇలా దొంగతనం చేసినట్లు మాకు తెలుసున్నది, డిస్కనెక్టు చేస్తాము అని వాడికి నోటీసు జారీ చేసిన తరువాత డిస్కనెక్టు చేస్తే బాగుంటుంది. 11-40 a. m.

He is guilty, Who has to determine ? Is the E. E or A. E. అది మాత్రము ఒక రకంగా నష్టము చేయాలని నేను ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. తరువాత లాస్టు క్లాజు ఒకటి ఉన్నది (నెకను కెళి). గౌరవనీయ మిత్రులు క్రిమినల్ పవర్స్ తీసుకొన్నారు అన్నారు. వాస్తవానికి వారు కొంత అపోహ పడ్డారు. ఇందులో క్రిమినల్ పవర్స్ ఏమిలేవు. ఎందుకంటే ఏదైనా తెచ్చు కమిట్ చేసినప్పుడు అటోమెమిటెక్ గా క్రిమినల్ పవర్స్ వస్తాయి. ఏదో బస్ లో వెడుతూంటే ఒక రూపాయి కాజేసినా రెండు నెలల నుంచి రి నెలల వరకు జైలు శిక్ష ఇస్తున్నారు. కొన్ని వేల రూపాయలు ఖరీదు చేసే ఎనర్జీని చాలా పా ఫిస్టికేటెడ్ మిషనరీని యూజ్ చేసి తెచ్చు కమిట్ చేసిన వారికి జైలు శిక్ష ఇవ్వడం అన్నది చాలా సబబునంది. మిత్రులు చెప్పారు. తెచ్చు అనే సర్వసాధారణముగా చిన్న కన్సూమరు గాని, చిన్న కుటుంబీకుడు గాని చేయడు, రైతు చేయడు. ఎందుకంటే వారికి ఆ లెక్ట్రిక్ తెలియదు. మీటర్లు మోము చేసి, దొంగ మీటర్లు తయారు చేసి తెచ్చు ఎలా కమిట్ చేయాలన్నది వారికి తెలియదు. ఇది చాలా ఘరానా వెర్షు మనుష్యులు మాత్రమే చేస్తారు. మిత్రులు కాళయ్యగారు చెప్పినట్లు అటువంటి వారికి జైలు శిక్ష ఉండాలి అనే దానితో నాకు వారితో అభిప్రాయ భేదము ఏమీలేదు. కాని ఈ క్లాజు వల్ల వారికి జైలు శిక్ష ఇప్పించే దానికి బదులుగా జైలు శిక్ష ఇప్పించకుండా ఉండేదానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నది. ఏమనంటే 'Provided that in the case of a second or subsequent conviction for such commission of theft, he shall be punished with imprisonment of either description for a term which may not be less than two months may not be shall not be అని పెట్టాలి. మొట్టమొదటిసారి తెచ్చు చేస్తే శిక్ష ఎందుకు ఉండదు ? ఇందాలి. ఒక చిన్న ప్రెజెంట్ దొంగతనం చేస్తేనే జైలు శిక్ష చేస్తున్నారు. లేకపోతే మొట్టమొదటి సారిని ఉదారంగా వదిలితే వదలి వేయవచ్చు. మీరు క్వాంటిటీ స్పెసిఫై చేయండి, ఇన్ని వేలరూపాయలు ఖరీదు చేసే ఎనర్జీ తెచ్చు కమిట్ చేస్తే ఘస్టు లైము కాని నెకండు లైము కాని శిక్ష ఉండేలా చూడాలి. suppose he has committed theft of one lakh rupees of energy అప్పుడు ఘస్టు లైముని వదలివేయడమేనా ? ఊరికే వదలి వేస్తారా ? ఇప్పుడు ఉన్న ఈ క్లాజును మేజిస్ట్రేటు సమక్రంగా చదవకుండా ఈ ఆర్టు ఉద్దేశం ప్రకారం మొట్టమొదటిసారి తెచ్చు కమిట్ చేసి ఉంటే దానికి శిక్ష ఇవ్వరాదా ? రెండవసారి తెచ్చు కమిట్ చేస్తే it may not be less than two months may not

కూడా వస్తుంది. Shall not be అని ఉండాలి. లేకపోతే టిల్ ది కోర్టు రెయిజ్ ఆయ్యెంతవరకు అని కూడా శిక్ష విధించ వచ్చు. కాబట్టి దీనిని డిటరెంట్ గా యూజ్ చేసే దానికి మీ ఉద్దేశం క్లియర్ గా ఉండాలి. ఇంత క్యాంటిటీ ఎనర్జీని తెచ్చు చేస్తే ఇంత శిక్ష ఇవ్వాలని ఏర్పాటు చేయాలి. ఈ క్లాజు 39 లో మే, షల్ ఏది ఉపయోగించాలి. అనేటటువంటిది రయచేసి ముందు తీర్మానము చేసుకోవాలి. మే నాట్ అంటే అర్థము లేదు. ఇప్పుడు సెకండు, అతరువాత తెచ్చులకు శిక్ష ఇస్తున్నారు, అందులో రెండు నెలలకు తక్కువ కాకుండా శిక్ష ఇచ్చారు. This amendment will become useless. It will be redundant. It may not be necessary. ఎందుకంటే మేజిస్ట్రేట్ రెండవసారి తెచ్చు కమిట్ చేసినప్పుడు వెనుక వారు జైలు శిక్ష ఇస్తూ ఉన్నారు. అంటే రెండు నెలలకు అంటే ఆ ఉపయోగించిన పదజాలము మాత్రము సక్రమంగా, స్పష్టంగా లేదని నేను చెబుతున్నాను. తరువాత తెచ్చు అనేటటువంటిది పెద్ద పెద్ద పట్టణాలలోనూ, పెద్ద పెద్ద ఫ్యాక్టరీలలోనూ జరుగుతోందని మనకందరికీ తెలుసు. జరిగిన ఇన్ వెస్టిగేషనులు చూస్తే మామూళ్లు ఉన్నాయని తెలుస్తోంది. డిపార్టుమెంటు పీపుల్ తో కూడా కలుపుకొని తెచ్చులు జరుగుతూ ఉన్నాయి. కొన్ని లక్షల రూపాయలు ఖరీదు చేసే ఎనర్జీ వైదరాబాదులో తెచ్చు జరుగుతూ ఉంది. కావాలంటే మనము ఎవరైనా పోయి పట్టుకోవచ్చు. దీనిని అరికట్టే దానికి ఏవిధమైన చర్యలు తీసుకుంటున్నారు? కాళయ్యగారు చెప్పారు. క్రిమినల్ వ వర్స్ తీసుకుంటున్నారన్నారు. అవసరమైన క్రిమినల్ వ వర్స్ తీసుకొని దీనిని అరికట్టవలసిన అవసరం ఉందని నేను అంటున్నాను. ఒక విజిలెన్సు సెక్షను కావాలి. విజిలెన్సు సెక్షనుకి స్ట్రోయిటుగా సబిన్ సెక్టరుగాని, సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టరు గాని రిపోర్టు ఇవ్వడం జరగాలి. He must be in a position to go and file a charge sheet in a Court. దానిని బుజువు చేయాలి. అలాంటి నవరణకు ఓకార్ గారు ఇచ్చిన అభిప్రాయం తీసుకోవాలి. Officers who are responsible for the pilferage must be surcharged. Unless you are going to impose some obligation on their part these thefts will not be detected. Responstbility on the officers who are looking after this distribution, vigilance and detection ఉండాలి. ఇది కూడా ఈ బిల్లులో తేవలసి ఉంటుంది. ఈ బిల్లును సమక్రంగా పరిశీలించాలి. లేకపోతే ఉద్దేశము ఒకటి ఉండవచ్చును కాని పదజాలాన్ని వేరేరకంగా ఉపయోగించి అసలు ఉద్దేశాన్ని నెరవేర్చలేని దుస్థితిలో ఉండరాదని విన్నవిస్తూ తెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య (మార్కాపురం) :—అధ్యక్షా, అయ్యవు రెడ్డిగారు కేసును వకేలుగా అసెంబ్లీలో వాదించారు. కాని అసలు విషయం ఏమిటి? ఈ చట్టం ఎప్పుడు తయారయింది? ఈ చట్టం వల్ల కన్ స్ట్రూమర్ కి జరుగుతున్నటువంటి నష్టం ఏమిటి? ఈ ఎమెండు మెంటు వల్ల అదనముగా జరుగుతున్నటువంటి అవకారం ఏమిటనేటటువంటిది ఆలోచన చేయాలి. ఆ పద్ధతిలో ఆలోచన చేసి

నప్పుడు ఈ ఎమెండు మెంటు అవసరం అవునా కాదా అన్నది నిర్ధారణ చేయవచ్చు. ఈ చట్టం ఎవరు తయారు చేశారండి? దానిని బ్రిటిష్ వారు తయారు చేశారు. ఎందుకు చేశారు? వారి ప్రయోజనాలను కాపాడుకోనేదాని అంతా వారికి అనుకూలముగా అధికారులకు అధికారాన్ని దఖలు చేసి కన్స్ట్రూమర్లైన డెబ్బికొట్టి దానికి తయారుచేసేటవంటి ఈ చట్టాన్ని సములంగా సవరించితే తప్ప అలా కారిగా మీరు తీసుకొని వస్తే అది ఏమాత్రము పనికిరాని ఎమెండు మెంటుగా ఉంటుంది. అందువల్ల ఈ ఎమెండు మెంటును ఉపసంహరించుకోవలసినదిగా నేను కోరుతున్నాను. దీనిలో ఉన్నది ఏమిటి? డిసానెస్ట్ అజ్జస్టికను, ఎవరండి వీటిని తేల్చవలసినది? ఎవరైతే ఇప్పుడు లంచాలు తీసుకొని వ్యవహారము జరుపుతున్నారో వారి చేతిలో మరల మీరు ఇది పెడతున్నారు. అంటే ఇంకా లంచాలు ఎక్కువ తీసుకోండి అంటున్నారు. ఎవరండి చెప్పవలసినది. ఆ అధికారి కదా. అక్కడి లైను చూసే వారు కదా. వారు ఇప్పుడు చేస్తున్నది ఏమిటి? లైను లాసెన్, పిల్ ఫరేజి కలిసి 28 శాతము ఉన్నదని చెప్పి అధికారులే చెబుతున్నారు. అట్లాంటి అధికారులకు మరల మనము అధికారాన్ని దఖలు చేయడమే. ఇదివరకు చట్టములోనే ఎక్కువ అధికారాలు ఉన్నాయి. ఆ అధికారానికి ఇంకొక అధికారాన్ని తోడుచేసి కన్స్ట్రూమర్లను దివాళా తీయించడము, రైతాంగాన్ని దొపిడీ చేయడమే తప్ప వేరు కాదు. అందువల్ల ఈ ఎమెండు మెంటును తప్పకుండా ఉపసంహరించుకోవాల్సి కోరుతున్నాను, రెండవది, మెషినరి. గిల్బి ఆఫ్ డిస్ అనెస్ట్ ఎజ్జస్టికన్. ఏది మెషినరి? ఏది ఏజెన్సీ?

దొంగతానే అయి దొంగతనాన్ని వట్టుకోవాలంటే ఎట్లా? ఇది ఏ మాత్రం సరిపోదు. అలా కోరగా లాస్ట్లో పీనల్ సెక్షన్ పెట్టారు. ఎవరైతే దొంగలు అవి తేల్చాలో అది తేల్చే విషయం గాక ఎవరైతే దొంగతనంగా తీసుకొన్నారో వాటిని పనిష్ చేస్తామని చెప్పి పీనల్ సెక్షన్ పెట్టడం అన్యాయం చేసినట్లు అవుతుంది. అమాయిక రైతాంగం, ఎవరికైతే ఈ పరిస్థితులు తెలియవో వారిని బలి చేయడం అవుతుంది. ఇది ప్రభుత్వం గమనించాలి. దీనిని తప్పనిసరిగా ఉపసంహరించాలి. మీటర్ వున్నది. ఈ మీటర్స్ కు రైతులనే బాధ్యులుగా చేశారు. సీల్ దగ్గర నుంచి ఏ మాత్రం డెబ్బి తగిలినా దానికి కారకులు రైతు అని రైతు మీదే నేరం మోపుతున్నారు. ఈ అమెండ్ మెంట్ ద్వారా వచ్చేది ఏమంటే సీల్ పోయిందంటే వెనాల్లి వేస్తున్నారు. ఈ డిపార్ట్ మెంట్ ఎదుకు ఉన్నదో అరం కావడం లేదు. దొంగ దొర అనేది ఎక్కడ తీసుకురావలసిన అవసరం లేదు. డిపార్ట్ మెంట్ వున్నది. రిడింగ్ వున్నది. కన్సంప్షన్ ఆఫ్ యూనిట్స్ వున్నాయి. దానిని ఒట్టి దీనిని తొలగించవలసింది పోగా దొంగ దొర అని చూడడం చాల అన్యాయం. మీటర్ వున్నది మీటర్ ప్రకారం వాడు కున్నారు. యూనిట్స్ చూపిస్తున్నాయి. దానిని బట్టి చేయవచ్చుగదా? అధికారులు అందుకే గదా వున్నది? మీటర్ కు బాధ్యుడిగా చేసిన రైతును. ప్రభుత్వం మీద బాధ్యత లేకుండా అతనిని దొంగగా చిత్రించడం దానిమీద

Government Bills:
The Indian Electricity A. P.
(Amendment) Bill, 1978.

పెనాల్టీ వేయడం అనేది అన్యాయం. ఇంకొకటి కూడ యిదివరకు వారి దృష్టికి తీసుకువచ్చాము. నోషనల్ డిస్కనెక్ట్స్ నె.లో 21వ తేదీ లోపల కట్టకుండా ఉంటాడు. బిల్ లేకుండా చార్జెస్ చేస్తూ ఉంటారు. ఆ నెలకు కట్టలేదు, కాబట్టి డిస్ కనెక్ట్ చేస్తున్నామని వ్రాసి సంవత్సరం తరువాత మొట్టమొదటనే డిస్ కనెక్ట్ చేసినామని నాలుగువేల అయిదు వేల రూపాయలు పెనాల్టీ పడిందని నోటీసు యిస్తున్న ఆధికారి ఎవరు ? ఎవరైతే నోషనల్ డిస్ కనెక్ట్ చేసిన మని రైతాంగానికి తెలియ చేయకుండా ఉంటారో వారే. వెంటనే రైతుకు తెలియచేసినట్లు యితే పెనాల్టీ పడదు గదా ? రైతుకు తెలియజేయకుండా నోషనల్ డిస్ కనెక్ట్ చేసి వేల రూపాయలు పెనాల్టీ వేశారు. రాయల సీమలో నోషనల్ డిస్ కనెక్ట్స్ ఉంటే తొలగించమని చెప్పినా కూడా. అక్కడ ఉన్న అధికారులు అవిలువల వలన, దానిని దృష్టికి తీసుకువచ్చినా కూడ యింతవరకు పట్టించుకోదలచుకోలేదు. నోషనల్ డిస్ కనెక్ట్ పేరిట ఈ విధంగా పెరిగిపోతున్నది. వెంటనే ఆ పెనాల్టీలు రద్దుచేయాలి. లైన్ లాసెస్ దాదాపు 20 పర్సెంట్ వున్నదని తెలుస్తున్నది. ఇంత పెద్ద లైన్ లాసెస్ ప్రపంచంలో ఎక్కడా లేదని చెబుతున్నారు. లైన్ లాసెస్ ఎందుకు ఆరికట్టలేదు. దానిని ఆరికట్టలేకపోగా రైతాంగం మీద రేట్స్ పెంచటం. పెద్ద పెద్ద వారు పీల్ ఫరేజ్ చేసినా ఆపిల్ ఫరేజ్ చార్జెస్ అ లైన్ అంతా కలిసి 25 పర్సెంట్ వారి మీద పడుతోంది. జనరేషన్ చార్జెస్ చేస్తున్నటువంటిది 34 పైలు, పీల్ ఫరేజ్ పెద్ద పెద్ద వారు చేస్తున్నటువంటివి, అల్విస్ వారు రెండుకోట్ల రూపాయలు కట్టకుంటే ఏమి చేశారు. పెద్ద పెద్దవారు లక్షల రూపాయలు ఎగ గొడుతూ ఉంటే అది ఏమి చేశారు. దానినంతా జమ పెట్టి చార్జెస్ తగ్గించవలసింది పోగా అదనంగా అధికారాలు తీసుకొని దొంగతనం కూడ చేస్తున్నారని నేరం మోపి శిక్షలు వేయడం ఏ మాత్రం సబబు అయిందికాదు. కన్స్ట్రక్షన్స్, చిన్న రైతులకు, చిన్న వ్యాపారస్థులు, చిన్న చిన్న పరిశ్రమలు పెట్టుకోన్నవారికి న్యాయం జరగాలంటే దీనిని ఉదహరించుకొని ప్రతిపక్షాలందరితో చర్చించి కాంప్రొమిస్ చట్టం తీసుకురావాలి. అట్లా కాకుండా యిప్పుడు తీసుకువచ్చేసిన ఈ సవరణ అన్యాయమైన సవరణ దీనిని ఆమోదించేదానికి వీలుకాదు. మంత్రులు సోషలిస్టిక్ పార్ట్రీ వగైరా చెబుతున్నారు. ఎవరిని పట్టుకోవాలో వారిని పట్టుకోకపోగా ఎవరి మీద వేయాలో వారిమీద వేయడం లేదు. పేద రైతాంగం మీద గ్రామాలలో ఉన్నవాడి మీద వేయడం అలాంటి సోషలిజం ఒప్పుకోము. మంత్రులు తీసుకువచ్చిన అమెండ్ మెంట్ ఉపసంహరించుకోవాలి. అటువైపు వారికి కూడ విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. గ్రామాలలో చిన్న రైతాంగం పశువున్న అవస్థలు దృష్టిలో పెట్టుకొని మొత్తంపైన అందరం మంత్రుల మీద ఒత్తిడి తీసుకువచ్చే న్యాయం జరుగుతుంది.

శ్రీ చీకటి వరశురావునాయుడు :— అధ్యక్షా, ఇంత లోపకూయిష్టంగా కాసనం మంత్రులు రాజారామ్ గారు ప్రతిపాదించడం చాల ఆశ్చర్యకరమైన విషయం. వారు చక్కగా చదివి ఉంటే ఈ పొరపాటు చేయరు అని నా అనుమానం “Provided further that any person who is guilty of dishonest abstraction, consumption or use of any engery

అనేది ఈ ఎమెండింగ్ కాసనం ద్వారా ప్రతిపాదించారో అది ఒకసారి చదవమని కోరుతున్నాను. "...dishonest abstraction, consumption or use of any energy ." మా మిత్రులు అయ్యపురెడ్డిగారు గిల్లి ఆఫ్ డిస్ హానెస్టు ఎజ్ స్ట్రాక్ట్ అనేది ఎవరు నిర్ణయించాలి అని మంత్రిగారిని క్లారిఫై చేయమని అన్నారు. ఎవరూ చేయనక్కరలేదు. ఈ ప్రొవిజన్ లోనే క్లియర్ గా వున్నది. "Provided further that any person who is guilty of dishonest abstraction, consumption or use of any energy, shall not be so entitled to demand or to continue to receive supply of energy and it shall be lawful for the licensee to discontinue, without notice, the supply of energy..." దీనిని మెయిన్ క్లాజ్ లో కలుపుకొని చదవాలి. తరువాత "...it shall be lawful for the licensee to discontinue, without notice, the supply of energy, in respect of such person either permanently or for such period as the licensee may deem fit, without prejudice to any penal charges that the licensee may make in that behalf from such person and also to the question that may be launched against such person .." ప్రాసిక్యూషన్ చేయడమూ లేదా అనేది ఆ ఆపీసర్ గారు నిర్ణయించాలి, ప్రాసిక్యూషన్ అనేది ఉండవచ్చు. లేకపోవచ్చు కోర్టు ద్వారా డిస్ విజన్ అనేది డిస్ అనెస్టు ఎజ్ స్ట్రాక్ట్ కంపల్లరి అనేది లేదు. ఆపీసర్ గారి యిష్టం. గిల్లి ఆఫ్ డిస్ హానెస్టు ఎజ్ స్ట్రాక్ట్ అంటే తెచ్చు ఆఫ్ ఎన్జీ. తెచ్చు అనేది ఐ.పి సి. క్రింద కోర్టులో ఋజువు అవుతుంది. తెచ్చు అనేది కోర్టు ఆపీసర్స్ నిర్ణయం చేసే అధికారం వారిని కోర్టుక్రింద కాన్స్టిట్యూట్ చేసే అధికారం ఈ చట్టం ద్వారా యివ్వడం జరుగుతున్నది. ఇంతకంటే ఘోరమైనది యినావరేటిపు ప్రొవిజన్ మ కరోటి లేదు ఈ విధంగా ఆపీసర్స్ ను ఆర్ ఖైటరంగా కోర్టు క్రింద కాన్స్టిట్యూట్ చేసే సేదం నిర్ణయం చేసే అధికారం మనకు లేదని మనవి చేస్తున్నాను. ఇది కాన్స్టిట్యూషన్ ప్రొవిజన్ కే వ్యతిరేకంగా వుంది. అలాగే పెనాల్టీ విషయం కూడా వుంది. నేను రాజారాంగారిని తిరిగి ఆలోచించమని కోరుకు 12-00 noon న్నాను పరకురామనాయుడు ఆపోజిషన్ నుంచి ఈ విధముగా మాట్లాడుతున్నాడు అనుకోవద్దు. వారు సఫిషియెంట్ గా పూహించి, యిటువంటి పొరపాట్లు అయినవి. మా అడ్వయిజర్స్ పోరజాటు సలహా యిచ్చారు, కాట్టి నేను దిద్దుబాటు చేసుకుంటాను అనే నిర్ణయానికి రావాలని కోరుతున్నాను. "... any person who is guilty of dishonest abstraction, consumption or use of any energy, shall not be entitled to demand or to continue to receive supply of energy and it shall be lawful for the licensee to discontinue, without notice the supply of energy....." అంటే ఏమిటి? నిర్ణయానికి వచ్చిన వెంటనే నోటీసు లేకుండా డిస్ కనెక్టు చేసేస్తా మనడం సరియైన ప్రొసీజర్ కాదు. ఇందులో న్యాయం లేదు. విశాల్ టీవ్ క తెంట్ డిస్ కనెక్ట్ చేసే అధికారం ఇచ్చారు. మీరు మెయిన్ ప్రొవిజన్ చూడండి. ప్రతి పొరుడికీ క రెంటు అడిగే హక్కువుంది. ఆ హక్కును తీసివేస్తామనడం—

గిల్టీ ఆఫ్ డిజానెస్టి యజ్ స్టాక్స్ - ఆనడం, ఆ విధంగా నిర్ణయం చేసేయడము. వెనాల్టి-వి.తాట్ స్టాటిస్ డిస్ కన్స్ చేసేసే అధికారిం ఇవ్వడం సరి కాదు. ఇప్పటికే బోర్డు ఒక నియంతగా వ్యవహరిస్తున్నది. మినిమమ్ చార్జెస్ విషయం వున్నది. వారు ఎరియర్స్ కట్టకపోతే కరెంటు ఆపేసి, మినిమమ్ చార్జెస్ వసూలు చేసే అధికారం మాకు ఉన్నదని రెగ్యులేషన్ చేస్తున్నారు. అధికారిం ఒకపోయినప్పటికీ, సెక్షన్-79 క్రింద మాకు అధికారం వుంది, మా యిష్టం వచ్చిన రెగ్యులేషన్స్ చేస్తాము, రూల్స్ ఎప్పటికప్పుడు మార్చేస్తాం అని నియంతలా వ్యవహరిస్తున్నారు. ఈవిధంగా కాన్స్ట్రూషన్ కు విరుద్ధంగా, శాసనానికి విరుద్ధంగా జ్యూడిషియల్ పవర్స్ టు డిటర్ మైన్ ది ఎసెన్స్ ఆఫ్ థెట్ యీ ఆఫీసర్స్ - నేను కరెన్ట్ అనను - కాని వారికి యీ అధికారం యివ్వడం మాత్రం న్యాయంకాదని మనవి చేస్తున్నాను. తరువాత - The State Government may, by notification in Andhra Pradesh Gazette, constitute a body or bodies and frame regulations, not inconsistent with the provisions of this Act ...” సెక్షన్-79 లో బోర్డుకు యిటువంటి అధికారం ఇచ్చారు. 79 ఆఫ్ ది ఎలక్ట్రిసిటీ యాక్టు, 1940, సెక్షన్-78 క్రింద రూల్స్ ప్రేమింగ్ అధికారం గవర్నమెంటుకు వున్నది.

ఒక బాడీ కొద్దిగా ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. ఇందులో ఎవరు వుంటారో, యిది ఏ విధంగా ఏర్పాటు చేయబోతున్నారో చెప్పలేదు. మళ్ళీ బోర్డు ఆఫీసర్స్ ఇందులో వుంటారా? ఈ విషయం మంత్రిగారు స్పష్టం చెయ్యాలి. నిజమే, లై సెన్సు యివ్వడానికి, పర్మిషన్ యివ్వడానికి ఒక బాడీ ఏర్పాటు చెయ్యడం ఒక విధంగా బాగానే వుంది. అయితే ఆ బాడీయొక్క కాంపోజిషన్ ఏమిటి? అందులో నానఫిషియల్స్ వుండాలి, నానఫిషియల్స్ మెజారిటీలో వుండాలి. ఆ విషయంలో నేను అంగీకరిస్తున్నాను అని మంత్రిగారు శాసనసభ ముందు చెప్పాలి.

ఇంక, పనిష్ మెంట్ పై ఇంప్రిజన్ మెంట్ వూడి; రెండవసారి పొరబాటు చేస్తే కంపల్సరీగా ఇంప్రిజన్ మెంట్ వెయ్యాలని, ఎలక్ట్రిసిటీ కొలతలు ఒక మోకానిజం ద్వారా చేస్తున్నారు. నా అనుభవాన్ని జట్టి యీ మెకానిజంలో ఎన్నో పొరబాట్లు జరుగుతున్నవి. ఎన్నో తప్పుడు లెక్కలు వున్నవి, మీటర్ ఫెయిల్ అవుతుంది. మెకానికల్ డిఫెక్ట్ వివరీతంగా వుండే యిటువంటి సందర్భంలో ఇంప్రిజన్ మెంట్ అని యిందులో ఏర్పాటు చెయ్యడం తప్పి రువుతుందని మనవి చేస్తూ నేను సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ వి.జనార్దన రెడ్డి :—ఆన్ ఎ పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్, సర్. దీనిలో—
“Every Bill involving expenditure shall be accompanied by the Financial Memorandum which shall give the expenditure and shall also give an estimate of the recurring and non-recurring expenditure” అని వూడి. అధ్యక్షా. యీ బిల్లు చదివితే మీకు ఆర్డం అవుతుంది—మీటర్స్ యీ విధంగా వుండడంవలన యిట్లా జరుగుతున్నది కాబట్టి కన్స్ట్రూషన్ ఇంట్లో గాకుండా బయటకూడా వెడతామని దీనిలో ప్రాకాశం. దీనికాను స్టాఫ్ అవకర మవుతుంది. ప్రతి మీటర్ కు కనీసం చంద రూపాయలయినా ఖర్చు అవుతుంది.

అలాగే యిందులో ఎస్టిమేట్లు యివ్వ లేదు; ఫైనాన్సియల్ మెమోరాండం యివ్వలేదు. దీనికి ఆయ్యో ఖర్చు కూడా ఏమీ చూపలేదు. దీనిని మంత్రిగారు మూవ్ చెయ్యడానికి ఎట్లా ఆర్డులో మీరే చెప్పాలి.

Sri G. Rajaram :—I have already mentioned it.

Sri P. Janardana Reddy :—It is mentioned only like this—“A token amount of Rs. 500 per annum will be provided in the Budget.” So he cannot move the Bill now. The rule is very clear. The Bill must accompany a financial statement giving details about recurring and non-recurring. Otherwise, we will not allow.

మంత్రిగారు యీ బిల్లు ప్రీవేర్ చెయ్యడానికి ఎన్నివేలు అయినవో. అది గాక, ఒక్కొక్క పోల్ కు కనీసం రు. 500 లు అవుతుంది. Every meter involves, I think, atleast Rs. 100. ఇక్కడ మమ్మల్ని మభ్యపెట్టి, దీనివల్ల ఖర్చు ఏమీలేదని చెప్పడం సరికాదు. ఇందులో తప్పకుండా ఖర్చు ఇన్ వాల్వ్ అవుతుంది.

అందువలన, మీరు దయచేసి మంత్రిగారు దీనిని సరిజేసుకుని తిరిగి ప్రవేశ పెట్టే అవకాశం వారికి యివ్వాలి. ఇప్పుడు యీ బిల్లును మూవ్ చెయ్యడానికి మేము ఆంగీకరించమని మనవి జేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. సుందరయ్య:— ఈ పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ ను మీరు సీరియస్ గా తీసుకోవాలి. టోకెన్ గారు రు. 500 లు అని చెప్పడం శాసనసభను, రూల్ పొడి పన్ ను సీరియస్ గా తీసుకోకపోవడమేనని మనవి జేస్తున్నాను. ఇప్పుడు ఎంతో మంది యీ విధంగా దొంగతనం చేస్తుండడం వలన యీ బిల్లు తీసుకొచ్చారు. దీనిని అమలు జరపడానికి స్టాఫ్ కావాలి, ఎక్స్ ప్లా మీటర్సు బయట పెట్టవలసి వుంటుంది, దీనికి చాలా ఖర్చు అవుతుంది. సుమారుగా నయినా యంత ఖర్చు అవుతుందనే ఎస్టిమేషన్ కూడా లేకుండా, రూబ్బు ప్రకారం ఫైనాన్సియల్ మెమోరాండం కూడా అందజేయకుండా ఏవో రిలైన్సు రాసేసి, పెద్ద అక్షరా లతో హెడ్డింగ్ పెట్టి నామమాత్రంగా ఖర్చు చూపించడం శాసనసభను అగౌరవరచడం, రూబ్బును ధిక్కరించడం అవుతుంది. గవర్నమెంటుకు మెజారిటీ వున్నదని వాప్ చేసుకుని వెళ్ళిపోవడం కాకుండా రూబ్బును పాటించాలి. ఇది ఫైనాన్సియల్ మెమోరాండం కాదు, తెక్నికల్ గా కాగితంపై రిలైన్సు రాసినంత మాత్రంచేత అది ఫైనాన్సియల్ మెమోరాండం అనిపింట్దు. అందువలన, తమరు యీ పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ ను సీరియస్ గా తీసుకుని ఇప్పటికి యీ బిల్లును వాయిదావేసి, వారు తిరిగి సరియైన పద్ధతిలో సోమవారం నాడు దీనిని ప్రవేశ పెడితే అప్పుడు డిస్కంపన్ కంటిన్యూ చేయవచ్చు.

Sri G. Rajaram:—This is an enabling provision, The actual cost is not envisaged i. e., the value and the number of cases is not given. This is only an enabling provision for the Govt. to take up certain

measures to prevent pilferage, As a token of that, we have to provide Rs. 500. There is no violation of rule.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :—దొంగతనాలు ఎవరూ చేయరు అనుకుంటే భవిష్యత్తులో జరుగుతుందనే దానికి ఈ బిల్లు తేవడంలో అర్థం లేదు.

శ్రీ జి. రాజారాం :—ఎనేబ్లింగ్ చట్టం చేసేటప్పుడు అంచనాలు ఖచ్చితంగా చెప్పడం కష్టం

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి :—ప్రతి వాడకం దారుకు అవునరం అవుతుంది. ప్రతి వాడకం దారు ఇంటిముందు బైట ఒక మీటరు వెడతూ అని వ్రాసారు. దానికి ఖర్చు అవుతుందా, కాదా?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—నార్మల్ కన్సూమర్ కాననుకుంటాను.

12-10 p. m.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి :—ప్రతిదానికి మెట్రీగారిని అడగవలసిన పని లేదు. బైట మీటరు పెట్టినప్పుడు దాని అద్దె వాడకం దారు చెల్లించడు. ఎవర్న మెంట్లు చెల్లిస్తుంది. దానికి ఎస్టేమెంటు ఎక్కడ ఉంది? సుందరయ్యగారు చెప్పినట్లు దీనిని వాయిదా వేసి వరైన ఫైనాన్సియల్ మెమొరాండంలో తీసుకువచ్చినప్పుడు ఈ సభ వర్చిస్తే జాగుంటుంది. లేకపోతే మన రూల్సును వయలేట్ చేసినట్లు అవుతుంది.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :—గతంలో ఇటువంటి సందర్భం వచ్చినప్పుడు స్పీకర్ బిల్లను వాయిదా వేయించారు. ఇందుకు ప్రవీణుడెంటు ఉంది.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—ఫైనాన్సియల్ మెమొరాండం లేకపోతే పరే.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :—రికరింగ్, నాన్-రికరింగ్ చెప్పలేదు కదా. అది లేకపోయినప్పటికీ వాయిదా వేయవచ్చును.

Sri Poola Subbaiah :—It is very clear that every Bill involving expenditure shall be accompanied by a Financial Memo. What does it indicate? It indicates that we must give particulars of expenditure and also give estimate to recurring and non-recurring expenditure. This is a token grant which does not envisage the estimate much less recurring and non-recurring. This should be there. Please read the following. Provided also that where the licensee Places the meter indicator or apparatus outside the premises of a consumer shall not be liable to pay for the hire of such meter.

ఈ పరిస్థితులలో ఫైనాన్సియల్ మెమొరాండంలో రికరింగ్, నాన్-రికరింగ్ ఎక్స్పెండీచర్ స్పష్టంగా ఇందులో ఉండాలి. ఇందులో అటువంటిదేమీ లేదు.

Moreover it is like this. For this purpose the financial implications will be negligible as the Government have to pay T. A. and D. A. only at the time of framing rules to a representative of Mines

interest, who usually comes from West Bengal and the other Members will be local persons. A token amount of Rs. 500/- per annum will be provided in the Budget.' టోకెన్ గ్రాంట్ అని నామకార్థం పెట్టారు తప్ప ఫైనాన్సియల్ మెమోరాండం అని ఏదైతో మన రూల్సులో చెప్పబడి ఉండో అటువంటిది సభ వారి ముందు పెట్టలేదు, వైగా ఖర్చు నెగ్లెజిబుల్ అన్నారు. కనుక ఇటువంటి నామకార్థంగా ఉంటున్న ఫైనాన్సియల్ మెమోరాండంను ఉపసంహరించుకుని రికరింగ్, నాన్-రికరింగ్ ఎక్స్-పెండిచర్ తో కూడిన డిటైల్డ్ ఎస్టిమేటుతో సభ ముందుకు వస్తే ఉభయత్రా ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది. అందువల్ల పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ ను ఆమోదించడం మినహా వేరే గత్యంతరంలేదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. రాజారాం :— ప్రభుత్వంపై ఉన్న కమిట్ మెంట్ మనవిచేస్తాను. ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు వేరే వాటిపై ఖర్చు చెడుతుంది. ఇప్పుడు చట్టం మాత్రం చేస్తున్నాం.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :— పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ —

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి :— మంత్రిగారు హౌస్ ను ఇంకా ముఖ్యపరుస్తున్నారు. బోర్డు ఐన్స్టిటికి డబ్బు ఇచ్చేది మనమే కదా.

Sri G. Rajaram :— Government will not give anything to the Board.

శ్రీ ఎమ్. వెంకయ్య నాయుడు :— ఇందులో నామమాత్రంగా టోకెన్ గ్రాంటు పెట్టారు. ఎంత కొద్ది మొత్తం ఐన్స్టిటికి రికరింగ్, నాన్-రికరింగ్ స్వరంగా ఉండాలి. వైగా నెగ్లెజిబుల్ అన్నారు. దీనిని రూల్సు బట్టి ఫైనాన్సియల్ మెమోరాండంగా అంగీకరించడానికి లేదు, అందువల్ల దీనిని హోస్టియిటీస్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :— ప్రభుత్వం డబ్బు ఖర్చు పెట్టవలసిన అవసరం లేదంటున్నారు మంత్రిగారు. బోర్డు ఇచ్చుకుంటుంది అంటున్నారు. వారు ఎన్ని లక్షలు ఖర్చు చేసినా మాకు సంబంధం లేదన్న మాట. ఇది చాలా విచిత్రమైన వాదన మేము డబ్బు ఇవ్వడం లేదు కనుక ఏమీ ఖర్చు చేసినప్పటికీ బోర్డు ఖర్చు చేస్తుంది కనుక ఫైనాన్సియల్ మెమోరాండంలో రు. 500 లు పెట్టాం అనడం న్యాయమైనది కాదు.

బోర్డుకు 5 లక్షలు అవుతుందనుకోండి' కోటి రూపాయలు అవుతుందను 12-20 p. m. కోండి, దొంగతనాలు పట్టుకొనడానికి. కోటి రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి ఈ దొంగతనాలు పట్టుకునే బదులు వారికి ఆ కోటి రూపాయలు యిచ్చినా పరవా లేదని చెప్పడం తేలిక అవుతుంది. వారే పట్టుకుంటారని చెప్పడం సరియైనది కాదు. మేం డేటరీ ప్రోవిజన్ వున్నప్పుడు ఎస్టిమేట్ ఎంత అవుతుంది? రికరింగ్, నాన్ రికరింగ్ ఎంత అనేది స్పష్టముగా చెప్పాలి.

శ్రీ జి. రాజారాం :— రూ. 500 లు అవుతుంది అంటారు. రికరింగ్ వాస్ రికరింగ్ రెండూ కలిపి.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :— సరియైన సమాధానము చెప్పేవరకు దీనిని వాయిచా వేయాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ సి. జంగా రెడ్డి :— బెంగాలు నుంచి వస్తే రూ. 500 లే అవుతుందా ? వారు చెప్పేది ఎంత నిర్లక్ష్యముగా ఉందో చూడండి. ఏదో బిల్లును పాస్ చేసుకుని పోదాములే అన్నట్లుగా వుంది. ప్రభుత్వము సీరియస్ గా ఆలోచించడానికి టైము యివ్వాలని మనవిచేస్తున్నాను.

Mr. Deputy Speaker : — There is no harm if the Minister wants for postponement.

శ్రీ పి. జనార్దన రెడ్డి :— ఇది మంత్రిగారికి సంబంధించినది కాదు. రూల్స్ కి సంబంధించినది. కనుక వారిని మరల మరల అడిగే అవసరము లేదు.

Mr. Deputy Speaker : — An amount of Rs. 500- is only provided but it is not clearly shown whether it is recurring or non-recurring. You cannot compel that it should be more than Rs. 500/- or less than Rs. 500-

శ్రీ పి. జనార్దన రెడ్డి :— 500 రూపాయలు అంటే ఎవరైనా నమ్ముతారా ?

Mr. Deputy Speaker : — They say that it is enough for them.

Sri G. Rajaram :-The bill authorises the Government for taking measures to check the activities of anti-social elements indulging in large scale of pilferage of energy. విద్యుచ్ఛక్తి అపహరణము నివారించడానికి ఎలెక్ట్రిక్ క్లాబ్ పెట్రోల సందర్భములో ఫైనాన్సియల్ కమిటీ మెంట్ వుండనుకొంటున్నారు. ఇదివరకే ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డులో డిబిజి హోదాతో విజిలెన్స్ సెల్, అనేకమంది ఉద్యోగులు వున్నారు. దానికి అదనపు ఖర్చు అవసరములేదు. ఈ రూల్స్ ప్రేమ్ చేయడానికి రెండు ఉద్దేశాలు ఉన్నాయి, మనదగ్గర ఈనాడు లై సెన్సు యిచ్చే అధికారము లేకపోవుటవల్ల నశిచి మనుష్యులు ఇన్ స్టలేషన్ చేస్తున్నారు. దీనిని ఇదివరకే అన్ని రాష్ట్రాలవారు ప్రవేశపెట్టారు. ఈ బిల్లును ఇదివరకు కాసనసభ ముందుకు తీసుకురావాలని ప్రయత్నము చేస్తే రెండుసార్లు టైము లేదనే కారణముతో వాయిచా వడదము జరిగింది. In Sec. 39 it is very clear. Whoever guilty of dishonest abstraction, consumption or use of any energy shall be deemed to have committed theft within the meaning of I. P. C. లై సెన్సు లేనివారు హెండిల్ చేయుటవల్ల అనేక ప్రమాదాలు జరుగుతున్నాయి. బోర్డు ఇన్ స్టలేషన్స్ కి చెబ్బి తగులుతున్నది. అందువల్ల లై సెన్సు యివ్వడం ఒకటి ఇందులో ఉంది.

శ్రీ పి. జనార్దన రెడ్డి :-వైనాన్సియల్ కమిటీ మెంట్ గురించి ఆడుగుతున్నాము.

శ్రీ జి. రాజారాం :-ఈ చట్టమును అనులుచేయడానికి అయ్యే ఖర్చు చాలా నెగ్లిజిబుల్ అమౌంట్. దానికి టోకెన్ గా రు.500లు ప్రొవైడ్ చేశాము.

Mr. Deputy Speaker:—Will it not exceed Rs 500—per annum?

Sri G. Rajaram :—It is a token amount. It does not mean that it should not be less than that and more than that.

శ్రీ పి. జనార్దన రెడ్డి :-టోకెన్ అంటే మీరు ఏమి ఆర్థము చేసుకొంటారు. దీనిలో మంత్రిగారు చెప్పే అవసరము లేదు.

శ్రీ జి. రాజారాం :-నాకు చెప్పే అధికారం లేకపోతే వారికి చెప్పే అధికారము లేదు, వారికి ఎంత అవసరం ఉందో నాకు అంత అవసరం వుంది.

శ్రీ పి. జనార్దన రెడ్డి :-రికరింగ్ నాన్ రికరింగ్ ఎక్స్ పెండిచర్ వివరాలు యివ్వాలి.

శ్రీ జి. రాజారాం :-అవసరం లేదు. వైనాన్సియల్ కమిటీ మెంట్ న్ని మీట్ చేయడానికి ఇదివరకు కూడా టోకెన్ అమౌంటు యివ్వడం జరుగున్నది. అందువల్ల వైనాన్సియల్ ఇన్ వాల్వ్ మెంట్ మెన్జన్ చేశాము. చాల నెగ్లిజిబుల్ అమౌంట్ వుంది. ఇక్వల్ మెంట్ పెద్దగా లేదు. బెంగాల్ నుంచి వచ్చేవారికి టి. ఏ. డి. ఏ.లు యివ్వడం తప్ప వేరే ఏమీ లేదు. వైనాన్సియల్ కమిటీ మెంట్ పెద్దగా లేనప్పుడు వివరాలు ఎందుకు అవసరము వుంటాయి.

Sri B. Ayyapu Reddy :—The question is whether Sec. 93 is complied with or not. When there is a doubt that Sec. 93 is not complied with, it is better to postpone it. Sec. 92 is very clear “Every Bill involving financial commitment shall be accompanied by a statement of expenditure and also an estimate of the recurring and non-recurring expenditure involved in the Case ఇప్పుడు వైనాన్సియల్ కమిటీ మెంట్ లేరని స్పష్టముగా చెప్పివుంటే—There is a clear admission that there is a financial commitment. He says that it is very negligible. Rs.5000-may be negligible and Rs. 5 lakhs also may be very negligible. It is such a vague term, therefore, Rule 92 is not complied with. ఈ బిల్లు చర్చకు రాకముందు మిత్రులు జనార్దన రెడ్డిగారు నన్ను అడిగారు ఇది మనీ బిల్లు అవుతా కాదా అని, కొన్ని క్లాజులు చూసి మనీ బిల్లు కాదని చెప్పాను. మనీ బిల్లు కాదని అనుకున్నాను. మొమోరాండం చేసిన తరువాత దీనిలో వైనాన్సియల్ ఇన్ వాల్వ్ మెంట్ నెగ్లిజిబుల్ అంటున్నారు. It is very clear that there financial commitment. నెగ్లిజిబుల్ అన్నారు. వారి గ్రూప్ లో 5000 నెగ్లిజిబుల్ 5 లక్షలు నెగ్లిజిబుల్ దానికి ఆర్థములేదు. అది వేగ్ బరమ్. అందువల్ల దీనిని పాస్ చేయవలసిన

అవసరము ఏమి వుంది? క్లారిఫికేషన్ యిచ్చి ఫై నాన్ రిక్యూరింగ్ మెమోరాండం కంప్లై చేసిన తరువాత ఈ బిల్లును తీసుకొనడము సబబుగా వుంటుంది.
And if the House has to decide it, let us decide it in favour of clarity not in favour of vagueness and have a doubt whether the Bills has been passed in accordance with the rules or not.
అన్న ఆనుమానంతో మనం ముందుకు బాధ్యుడాలి క్లారిఫికేషన్ యిచ్చిన తరువాత దీనిని తీసుకొనడం సమంజసముగా వుంటుంది,

Sri G. Rajaram:—As far as non-recurring expenditure is concerned, there is nothing like non recurring there is recurring.

Sri M. Venkaiiah Naidu (Udayagiri):—Every Bills shall be accompanied by the financial memorandum giving Particulars regarding recurring and non-recurring estimates. 'A token amount of Rs. 500 per annum will be provided in the Budget'. అన్నారు. మంత్రీగారు చెప్పినట్లుగా నామమాత్రముగా రూ 500లు ఒప్పకొంటున్నాను. తరువాత

You should also give estimate for recurring and non-recurring ఎస్టిమేటు 10 లక్షలు అని చెప్పి బడ్జెటు అలాట్ మెంట్ నామమాత్రముగా రూ. 500లు చెట్టాము. ప్రొవైజ్ మెంట్ టైమ్ చెవుతాము అంటే ఎట్లా?

Estimate was not at all provided in the memorandum. That is the point of order.

Mr. Deputy Speaker:—Estimate was given for the recurring and non recurring. The estimate itself including recurring and non-recurring.

12-30 p. m. శ్రీ ఎమ్. వింకయ్యనాయుడు :—Just Read Sir. బిల్లులో ఇందు నిమిత్తము ద్రవ్యపరముగా కొద్దిమొత్తము మాత్రమే వ్యయము కాగలదు, బడ్జెటులో సాలుకు 500 రూపాయలు నామమాత్రము మొత్తము కేటాయించబడును అని అన్నారు. కేటాయించిన మొత్తము 500 రూపాయలు అయిన ఆసలు స్పెన్సివెస్ చర్ అంత అనేది చెప్పాలి కదా. The Second Clause is not complied with. Sir, you just read Second clause. 'Shall' also give an estimate of Recurring or non recurring expenditure involved in the case, '93' i.e., every Bill involving expenditure shall be accompanied by financial memorandum which shall indicate particular division to the clause involving the expenditure i.e., Rs. 500—is a grant and shall also give the estimate of Recuring and Nonrecurring expenditure involving in case the bill was passed into a Law. ఈ బిల్లు పాస్ అయితే ఎంత ఖర్చు అవుతుందనేది దీనిలో పోందువరచాలని దీనిలో స్పష్టంగా వుంది.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి:—బెంగాలు నుండి అపీనరు వస్తే అతని టి.ఎ.డి.ఎ లకే 500 రూపాయలు అవుతుంది. వస్ట్ క్లాసులో ప్రయాణం చేస్తారు కాటట్టి అది ఖర్చులకే అవుతుంది. సంతకానికే ఒక్కసారి వచ్చినా ఆయన టి.ఎ.డి.ఎ లకు 500 రూపాయలు ఖర్చు అవుతుంది. ఇది తప్పుడు ఎస్టిమేషన్. ఇటువంటి తప్పుడు ఎస్టిమేషన్ ఇచ్చి హానుసు మిషన్ లిడ్ చేస్తున్నారు. Is it a real estimation.

శ్రీ జి. రాజారాం :—ఇటువంటి విషయాలలో నో బడి కెన్ మేక్ కరెక్టు ఎన్స్విమెంట్. దీనిలో సైనాన్వియల్ ఇంప్లికేషన్స్ లేవు. వాన్ రికరింగ్ అనేదిలేదు. I answerd Sir, as we have provided Rs. 500/- and that fulfils the obligation of the rule 93 Sir.

శ్రీ వెంకయ్యనాయుడు :—ఆ మాట యాక్టులోలేదు,

Sri P. Janardhan Reddy:—Any common man in the street can understand.

Sri G. Rajaram :—It is enabling the provision Sir.

శ్రీ పి. జనార్దన రెడ్డి :—ఖిల్లా సామాన్యుడికి కూడా అర్థం అవుతుంది. ఒక ఇంటి అవతల ఇన్ స్ట్రుమెంట్ పెడతాము అంటే ఎట్లా పెడతారు?.....

శ్రీ జి. రాజారాం :—పెట్టవచ్చు, పెట్టకపోవచ్చు. ఈ యాక్టు అమలు చేయడంలో ప్రభుత్వంపై పడే భారం అంచనా వేస్తారు. ప్రభుత్వ భారము అంతకన్నా ఎక్కువ వుండదు. అంతకన్నా ఎక్కువ వుంటే కాసినసభ త్రోసి వేయవచ్చుకదా.

శ్రీ ఎమ్. వెంకయ్యనాయుడు :—ఖిల్లాలో వున్నది చదవండి. కంట్రాక్టర్లకు లై సెన్సులను, సర్టిఫికేట్లను ఇచ్చుటకు, మరియు సూపర్ వై జర్లకు ఎలక్ట్రికలు పనివారికి వైర్ మెన్ మొదలగువారికి పరీక్షలు నిర్వహించుటకు సంబంధించిన విషయములో కార్య విధానమును నిర్ణయించు నిమిత్తము నికాయము లేక నికాయములను ఏర్పాటు చేయుటకు ఈ ఖిల్లా రాష్ట్ర ప్రభుత్వ మునకు అధికారము నిచ్చుచున్నది.

శ్రీ జి. రాజారాం :—అప్పుడు వారు ఫీజ్ చెల్లిస్తారు. అప్పుడు మనకు ఆదాయం వస్తుంది.

శ్రీ యం. ఓంకార్ :—ఆదాయం అయినా చెప్పాలి కదా.

శ్రీ జి. రాజారాం :—వాన్ రికరింగ్ లో ఆదాయం ఎట్లా వుంటుంది?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :—500 రూపాయలకంటే ఎక్కువ అయినప్పుడు అది ప్రీవిలేజ్ అవుతుంది. It will be a breach of privilege, broach of Clause, then you can really bring it to the notice of the House.

Sri M. Venkaiah Naidu:—You just give your Ruling on the Second Clause Sir, our submission is that the Second Clause is not complied with:—(1) the expenditure is not shown and moreover he says now that there is no non-recurring expenditure at all. It must be in writing or it must be in printing, accompanied by the financial memorandum. He cannot give an oral reply now. So, I request you to kindly go through the Rule again and give a Ruling.

Mr. Deputy Speaker:—No, no, please kindly let me say, that as far as this Rule is concerned (93), it provides that Government should know the financial memorandum. As far as that is concerned, we have the financial memorandum also it should give the estimation of the Recurring and non-recurring expenditure both together. That he (the Minister) says that it will not be more than Rs. 500/—

Sri E. Ayyapu Reddy:—Let it not be more than Rs. 500/- but the financial memorandum must be there. Then we will accept it. Let it be even five paise but the financial memorandum should accompany to that effect.

Mr. Deputy Speaker:—This is the financial Memorandum accompanied.

Sri E. Ayyapu Reddy:—Where is it?

Mr. Deputy Speaker:—The same, that you have asked for....

Sri E. Ayyapu Reddy:—It clearly indicates the vagueness about the Bill. The Financial memorandum must be specific. There is no question of vague, big or small or anythingelse.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య:—ఇక్కడ రెండు పాయింట్స్ వున్నాయి. దీనిని ఇప్పుడు విత్ డ్రా చేసుకుంటే వచ్చే నష్టం ఏమిటి? మీటర్ పెట్టవచ్చు. పెట్టకపోవచ్చు అన్నారు. పెట్టకపోతే ఫిల్పరేజ్ తెలియదు అన్న సందర్భంలో పెట్టకపోవడం అనే ప్రశ్న లేదు. ఫిల్పరేజ్ ను డిలెక్ట్ చేయడానికి ఈ బిల్లును తీసుకు వస్తున్నారు. అందుకు మీటర్ పెడతామని అంటున్నారు. దానికి ఎస్పీమేషన్ ఎంత అనేది ఆజెక్టులో లేకుండాపోతున్నది. రికరింగ్, నాన్ రికరింగ్ ప్రత్యేకంగా వుంటే తప్ప లాభం లేదు. ప్రొవిజో ఈజ్ మ్యాండేటరీ, శాసనసభ ఆమోదం పొందటానికి వివరాలు అన్నీ వుండాలి కదా.

శ్రీ జి. రాజారాం:—శాసనసభ చేతిలో ఆయుధం వుంది. ఎక్కువ ఆయిక్ష్ అడగవచ్చు కదా.

శ్రీ పి. అనార్యనరెడ్డి:—ఇదివరలో ఇటువంటి సమస్యే వచ్చినప్పుడు సి.వి.కె. రావుగారు అడిగినప్పుడు స్పీకరుగారి రూలింగ్ వుంది. అది చూడండి.....
Not as contemplated by the Minister but should be contemplated by a Rule.

Sri G. Raja Ram:—Sir, if the financial memorandum is not there. I can accept that it was not complied with Rule.

Mr. Deputy Speaker:—Only the Second Clause of the Bill i. e., together with the estimate of recurring and non-recurring expenditure should be there.

Sri G. Raja Ram:—No, Sir, regarding the Second part of the expenditure, I have given the expenditure. It is not negligible that Rs. 500/- have been provided as a token.....

Sri E. Ayyapu Reddy:—As contemplated by the rule, the statement is not there.

Sri P. Sundarajah:—It must be contemplated by the rules but not as contemplated by the Minister. రికరింగు ఎక్స్పెండిచరు వుంది నాన్ రికరింగు ఎక్స్పెండిచరు లేదని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. ఆ రికరింగు ఎక్స్పెండిచరు సంవత్సరానికి అయిదు వందల రూపాయలు అవుతున్నది. ఎందుకు అవుతున్నదంటే ఏచేటా రూల్సును ప్రేం చేసేదానికి ఆఫీసరును జెంగాలు నుండి తెచ్చుకోడానికి. ఏచేటా ఆఫీసరును తీసుకురావడానికి రికరింగు ఎక్స్పెండిచరు అవుతున్నది. ఏచేటా ఎందుకు తీసుకురావాలి? రోజు రోజుకు రూల్సు మారుస్తారా? రూల్సును ఒకసారి మారుస్తారు, ఒకసారి ప్రేం చేస్తారు. కాని సంవత్సర సంవత్సరం ప్రేం చేస్తారడం అత్యుత్పతంగా వుంది. నాన్ రికరింగ్ లేదంటున్నారు. ఏచేటా రికరింగు అంటున్నారు. రికరింగు నాన్ రికరింగు అని ఇంత కన్ఫ్యూజన్ లో వున్న మంత్రిగారు మమ్ములను కన్ఫ్యూజ్ చేయకుండా అఫిషియల్ మెమొరాండంలో వున్న రీతిగా టెక్నికల్ గా రికరింగు ఎక్స్పెండిచరు నాన్ రికరింగు చెబితే బాగుంటుంది. 12-40 p.m.

Mr. Deputy Speaker:—Why don't you get those particulars.

Sri G. Raja Ram:—What are the particulars in this matter Sir.

Mr. Deputy Speaker:—Because Rule 93 says, it is very clear that you have to show the expenditure of non-recurring separately also and it is the practice.

శ్రీ పి. సుందరయ్య:—నాన్ రికరింగు లేదు. రికరింగు ఎక్స్పెండిచరు సంవత్సరానికి వుంటుంది అంటున్నారు. అది కూడ సరైనది కాదు. రూల్సును మార్పు చేయడమనేది ఒకసారి చేస్తారు. సంవత్సర సంవత్సరం చేయవలసిన అవసరము వుంటుందా? 500 రూపాయలు రికరింగు ఎక్స్పెండిచరు అంటున్నారు. అఫిషియల్ మెమొరాండములో వున్నట్లు రికరింగు నాన్ రికరింగు చెబితే బాగుంటుంది.

శ్రీ జి. రాజారాం:—గౌరవ నీయమండలరయ్యగారికి చాలావినయపూర్వకంగా మనస్ చేస్తున్నాను. వారు కన్ఫ్యూజన్ లో ఉండి నన్ను కన్ఫ్యూజన్ లో ఉన్నారని చెబుతున్నారు. రికరింగు, నాన్ రికరింగు నాకు తెలుసు. ప్రతి సభ్యుడికి తెలుసు. Sir There is no non-recurring expenditure Sir. There is no machinery to implement. But only to call an officer. A gentleman from Bengal has to come to check the mines, otherwise there is no expenditure at all.

పదే నా ఉంటే టి.ఎ., డి.ఎ ఇవ్వడానికి వస్తుంది. అది కూడ మెన్స్ యింటరెస్టు కాపాడడానికి ఎవరైనా అక్కడినుండి వస్తే ఇస్తాం. వారు రాకపోతే ఇచ్చేది ఉండదు.

(Interruption)

Sir, I am not yielding. Sir, in the Bill itself, in financial statement, it is mentioned Sir, that as far this purpose, the financial implications will be negligible and the Government had to pay T.A. and D.A. only at the time of framing the rules to a representative of Mines interest who usually comes from West Bengal. Therefore there is no question of non-recurring. If at all there would be a question, it would be a recurring expenditure and that too, to pay T.A., and D.A. to a person, if he comes from West Bengal. So there is no financial Commitment involved and therefore we have provided a token sum.

శ్రీ వడ్డే శోభనాదీశ్వర రావు :—అధ్యక్షా, యధార్థంగా పుంత్రిగారికి కంప్యూమర్స్ కు, న్యాయం చేకూర్చాలనే అభిప్రాయం వుంటే కంప్యూమర్స్ ను దెబ్బ తీసే విషయాల గురించి గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు. అటువంటి వాటిని దృష్టిలో పెట్టుకొని తగిన విధంగా మార్పులు చేసి కొన్ని రోజుల తరువాత పెట్టుమనండి, ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు ప్రజలకు వుపయోగపడే విధంగా వుండాలి.

Mr. Dy. Speaker:—You please sit down. In view of the explanation by the mover of the Bill, that the Minister for Power, I feel personally that the financial memorandum is there as required by rule 93.

శ్రీ ఇ. ఆయ్యపురెడ్డి :—నాను ఏదో డిలే చేయాలని వుంటే అని అంటున్నారు. మెమోరాండం తో పాటు రేపు తీసుకురాండి. పాసు చేద్దాము. ఇక్కడ బిల్లు పాస్ చేసినంత మాత్రాన కాదు కద, కాన్సిలుకు పోవాలి. అక్కడ యీ ఆమెండు మెంటు గురించి రేజ్ చేయవచ్చు. కాన్సిల్ మీట్ అయ్యేదానికి తైము వుంది. ఈ సెషనులోనే ఒక వారములో పలనే కంప్లిట్ చేయండి. ఫైనాన్సియల్ యింప్లిమెంటు లేవంటే....

శ్రీ జి. రాజారాం :—ఫైనాన్సియల్ యింప్లికేషన్లు వుంటే పేటు మెంటు చేసేవాడిని.

Mr. Dy. Speaker:—You have to accept, because it is more than that. definitely we are there, you got a quorum and to follow wherein otherwise you go definitely ask the Minister or the Government that 'How is that they are violating their own statement that is given here',

శ్రీ ఇ. ఆయ్యపురెడ్డి :—రూలు 93 ప్రకారము రికరింగు నాన్ రికరింగు ఎక్స్ పెండిచరు రెండు చూపించాలి. వాటిని మీ యిష్టం వచ్చినట్లు చూపించండి. ఆ మెమోరాండం సర్క్యూలేట్ చేయండి. చేసిన తరువాత చర్చకొనసాగించాలి. The Rule says that it shall accompany the estimate.

Sri G. Raja Ram:—That the estimate sir, That is the estimates Who are you to question me. Sir, the statement, referring to recurring and non-recurring expenditure both are there. Suppose if the financial memorandum had said the estimate in recurring expenditure, or non-recurring expenditure.

Mr Deputy Speaker:—That could have been better, but at the same time, he is violating the Rule 93.

Sri E. Ayyappa Reddy:—Sir, let me make my submission. What that particular portion of the Rule requires is 'clarity'.

First and foremost thing is "Clarity". There must be an estimate 12-50 p.m.
It must be divided into two parts; (i) recurring and (ii) non-recurring. So, the rule requires both things. Now, the present financial memorandum does not say non-recurring is this.....or recurring expenditure is this ——— How can that be a compliance? Some person had to come and some person had to see—— is it a compliance with what is the estimate? Financial memorandum must say the estimate, for example) it involved a recurring expenditure of Rs. 100/- per annum—So, that must be there. Unless that is, it is not in compliance with Rule 93. Let them clarify the financial memorandum by circulating it and let it be taken up and what is the difficulty? What is the harm. Let us comply. Let us go in with compliance with the rules, rather than violating the rules.

Sri G. Raja Ram:—Sir, there is no violation of Rules. Sir, I have to humbly submit that here is no violation of rules, except if the Hon' ble Members want that this bill should be delayed, that is a different matter but as far as the compliance of the Rule 93 is concerned, it is completely there Sir. It is very clear; for this purpose, I have mentioned that the implications will be negligible. As the Government had to pay T.A. and D.A., only at the time of the framing rules to a representative of Mines interest, who usually comes from West Bengal, and other members will be local people. It is very clear Sir, That means there is no non-recurring expenditure. Only T.A. and D.A. means it is recurring expenditure.

Sri P. Sundarajah:—The Minister himself is contradictory in his statement.

Mr. Deputy Speaker:—Too technically it is there that the financial memorandum that required money is not enough or not, it is reasonable or not, is sufficient or not that is a different matter.

Sri G. Raja Ram:—There is no non-recurring expenditure. T.A. and D.A., will be paid in the interest of Mines. And that is a token provision. There is no financial involvement or expenditure, more than this, it is envisaged. Therefore, Sir my humble submission is that this Bill already delayed for months and because of this, a lot of unlicensed electricians, contractors and wiremen and others are during the

genuine customers, genuine domestic people, therefore this must be urgently taken up and this is in vogue in all the States except in Andhra Pradesh, for which, we feel very sorry Sir.

Mr. Deputy Speaker:—Now, I think, the mover of the Bill, the Minister explains that there is no non-recurring expenditure.

Sri P. Janardhana Reddy:—Then, he must circulate it. That is the rule position.

Sri M. Venkaiah Naidu:—At the same time the House cannot bypass the rules.

Hereafter the recurring and non-recurring must be combined together.

Mr. Deputy Speaker:—For any Financial Bill, Financial Memorandum should be there and there is no doubt about it and it is there. The only thing is he has not shown separately about the recurring and the non-recurring expenditure. But the Minister himself says that no non-recurring expenditure is there. But the provision clearly says....

Sri G. Raja Ram:—Why the expenditure is also shown?

Mr. Deputy Speaker:—The Bill is supposed to be appended with the estimation of recurring and non-recurring expenditure. Generally we do so.

Sri G. Raja Ram:—There is no non-recurring expenditure involved in it.

Mr. Deputy Speaker:—You are saying it because you are aware of that. But at the same time the section says that the estimate of the recurring and non-recurring expenditure involved in the Bill should be shown. Personally I request the Mover and the Minister that by tomorrow if you can bring it, we can take up this Bill early. Tomorrow we take this as early as possible. There is no doubt that the Financial Memorandum is there except that recurring and non-recurring expenditure is not shown separately. I think, (the Minister has no objection.

Sri G. Raja Ram:—If you are postponing, I have no objection. Even tomorrow I cannot show any non-recurring expenditure.

Mr. Deputy Speaker:—Then you show it as 'nil'.

Sri G. Raja Ram:—Why should I show when there is no expenditure. If there is expenditure I should show. Here also I have made it clear that what type of expenditure is there "for this purpose the financial implications will be negligible as the Government have to

pay T.A. and D.A.". There is no non-recurring expenditure. There is no machinery involved.

Mr. Deputy Speaker:—Kindly read that rule 93.

Sri G. Raja Ram:—I have seen it. If there is any non-recurring expenditure I am bound to show it. If there is no non-recurring expenditure I am not bound to show it. How can I show it? I am reading the statement also. I have said in the statement also—I have described it very clearly, that there is no non-recurring expenditure.

Mr. Deputy Speaker:—Specific mention is there, about 'estimates of the recurring and non-recurring expenditure. If you say that there is no non-recurring expenditure, you say 'nil'.

Sri G. Raja Ram:—I am stating that there is non-recurring expenditure.

Mr. Deputy Speaker:—It can be given.

Sri G. Raja Ram:—What type of expenditure this Bill envisages, I have said it—T.A. and D.A. If I have said that a post has to be created so many chairs have to be provided and other things, that would have been a non-recurring expenditure. But there is no non-recurring expenditure envisaged or involved in it.

శ్రీ ఇ. అయ్యప్ప రెడ్డి :—గౌరవనీయులైన మంత్రిగారు చెప్పినటువంటి స్టేటుమెంటు గురించి వివాదం జరుపడం లేదు. నిల్ ఎక్స్పెండిచరు అని చెప్పినా సంహిత మే. వై నాన్సియల్ మెమోరండం లో రికరింగ్, నాన్ రికరింగ్ అనే రెండు కాటగిరిల గురించి వారు అడిగారు. దేనిలో ఎంత వస్తుంది? అది రేపు చెప్పవచ్చుకదా?

Mr. Deputy Speaker:—He says when there is no such non-recurring expenditure, he has not shown it. Tomorrow at the earliest we will take up.

GOVERNMENT BILLS

Andhra Pradesh (Agricultural Produce and livestock) Markets
(Amendment) Bill, 1978.

Minister for Marketing (Sri M. S. V. Prasada Rao):—Sir, I beg to move :

"That the Andhra Pradesh (Agricultural Produce and Livestock) Markets, (amendment) Bill, 1978 be taken into consideration".

Mr. Deputy Speaker:—Motion moved.

*శ్రీ ఎమ్. ఎస్. వి. ప్రసాదరావు :—అధ్యక్షా, ఈచట్టము 1978 ఆంధ్ర ప్రదేశ్/వ్యవసాయ ఫలసాయము/మరియు పశుగణము/మార్కెట్ల/సవరణ/చట్టము ఇందులో ఆంధ్ర ప్రదేశ్ గెజిటులో దాని ప్రచురణ తేదీన అను మాటలకు బదులు

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ గెజెటులో ఇంగ్లీషులో దాని ప్రచురణ తేదీన 'అనే సవరణ చేయాలని ఈ బిల్లు ఉద్దేశించబడింది. మార్కెట్ కమిటీలు ఏవైతే నిబంధనా వళిని తయారుచేసుకుంటున్నాయో అవి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ గెజెటులో ఇంగ్లీషులో తెలుగులో ప్రచురించబడాలని చట్టంలో 34 వ విభాగం లోని 2 వ ఉప విభాగం ఆదేశిస్తున్నది. కోర్టువారి ఆదేశం ఉంది. ఈ ఆదేశానుసారం గెజెట్ లో తెలుగు అనువాదం రావడం చాలా ఆలస్యం అవుతుంది. అయీ నిబంధనావళిని తెలుగులో తరుమా చేసి ఇవ్వడానికి ఆలస్యం అవుతుంది. కాబట్టి ఆయా మార్కెట్ల ఫీజు కనూలు చెయ్యటంలో ఇబ్బంది లేకుండా ఉండుటకు ఈ సవరణను తీసుకొని రావడం జరిగింది. ఇంగ్లీషులో మనం తెచ్చుకుంటే వెంటనే గెజెట్ అవుతుంది. ఆ నిబంధనల ప్రకారం చేసుకొనుటకు పీలుంటుందని ఈ సవరణ తీసుకొని వచ్చాము. కాబట్టి ఈ సభవారు దీనిని ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను.

Sri M. Omkar:—Sir, I beg to move "in clause 2 substitute the word "Telugu" for the word "English" occurring in the fifth line."

Mr. Deputy Speaker:—Amendment moved.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :—అధ్యక్షా, ఈ సవరణ చూడడానికి చాలా చిన్నదిగా ఉంది. అసలు ఈ బిల్లుకు సంబంధించిన రూల్సును ఇంగ్లీషులోను, తెలుగులోను రెండు భాషాలోను చేయాలని ఒక ఆదేశిక సూత్రం. అయితే మన ఉద్యోగస్థులు సామాన్యంగా ఇంగ్లీషులో మాత్రమే తయారుచేసి ప్రకటిస్తున్నారు. తెలుగులో చేయడం లేదు. ఇప్పుడు ఏ తేదీనుంచి రూల్సు చేయబడితే ఆ తేదీనుంచి అమలులోకి వచ్చినట్లు పరిగణించాలి. అట్టి విషయాలలో ఆంధ్ర ప్రదేశ్ గెజెటులో ఇంగ్లీషులోను, తెలుగులోను, రెండింటిలో వచ్చిన నాటినుంచే అది అమలులోకి వచ్చినట్లు పరిగణించాలి. తప్ప ఒక్క ఇంగ్లీషులో వస్తే అమలులోకి వచ్చినట్లు పరిగణించడం జరుగదు అని ఇదివరకు కోర్టువారు చెప్పారు. ఇప్పుడు దానికి చట్టంలో ఇంగ్లీషులో ప్రకటించిన తేదీనుంచీ ఈ రూల్సు అమలులోకి వచ్చినట్లు తీసుకొని వస్తున్నారు. ఇప్పుడు తెలుగు భాషను పాలక భాషగా చేయాలని అంటున్నాము. క్రిందినుంచి అన్ని స్థాయిలలోను తెలుగును ఉపయోగంలోకి తేవాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. అధికార భాషా కమిషనును వేసాము అక్షల రూపాయలు ఖర్చు పెడుతున్నాము. అన్ని డిపార్టుమెంట్సులోను ట్రాన్స్ లెషన్ సెక్షనులు వస్తున్నాయి. మన అసెంబ్లీలో 24 గంటలలో ఏ విషయానయినా తర్జుమా చేసి ఇచ్చే అవకాశాలు కల్పిస్తున్నప్పుడు ఈ సందర్భంలో కూడా చేయవచ్చు. ఇది ఏమత పెన్షన్ విషయం కాదు. ఇంగ్లీషును ప్రచురించి తెలుగులో ప్రచురించడానికి ఆలస్యం అవుతుంది అని చెప్పడం తెలుగును అధికార భాషగా చేయాలని తెలుగు ప్రజలు చేస్తున్నటువంటి ఆందోళనకు పూర్తిగా విరుద్ధం. ప్రభుత్వం పరిపాలనా వ్యవహారం అంతా తెలుగులో నిర్వహిస్తాము అని ఇస్తున్న హామీలు మనస్ఫూర్తిగా ఇస్తున్న హామీలు కావు. సానుకూతి వాక్యంగా ఉంటుందని ఇప్పుడు ఈ సవరణ తెలియజేస్తున్నది.

ఇప్పుడు దీనికి కనుక అవకాశం ఇచ్చాము అంటే రేపు మిగతా డిపార్టుమెంటుల వారు అంతా కూడా ఈ రకమైన సవరణలతో మన ముందుకు రావచ్చు. కేవలం ఇంగ్లీషులోనే జరపాలి అనే ప్రయత్నం చేయడానికి అధికారులకు ఇది ఉపయోగం అవుతుంది. అందుచేత దీనిని అంగీకరించకూడదు. తెలుగులోకూడా ప్రకటించిన వాటినుంచే ఇది అమలులోనికి రావాలి అనేది నేను ప్రతిపాదిస్తున్నాను. 1-00 p.m.

పన్నులు ఎగవేస్తున్నారు అంటున్నారు. దానికి ఏదైనా సవరణ మార్పు తీసుకురండి. అంతేకాని తెలుగును రాజభాషగా చేయాలి అని మన తీసుకున్న నిర్ణయానికే తూట్లు వడే ఈ ప్రయత్నాలు చేయవద్దని మనవి చేస్తున్నాను. అన్ని డిపార్టుమెంటులలోను తెలుగు ఏక కాలము లో అమలులోనికి వచ్చేట్లు కఠినమైన చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంటుంది. ఈ విషయంలో ఏ విధమైన నిర్లక్ష్యం ఉండకూడదు. ఈ సవరణను అంగీకరించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. రంగారావు :—అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు చాల విచిత్రంగా ఉంది. ప్రతి రోజు మన ఎసెంబ్లీలో తెలుగు కావాలి అని ఎవరైనా ఇంగ్లీషులో మాట్లాడితే తెలుగులో మాట్లాడాలని ఆనడం జరుగుతూనే ఉంది. ఈ మధ్యలో మరల ఇంగ్లీషు కావాలి అనే అభిప్రాయం గవర్నమెంటుకి కలగడం మంచిది కాదు. అసలు ఇంగ్లీషు రానటువంటివారే ఈ మార్కెటింగులో వ్యాపారం చేసేవారు. అటువంటివారే ఎక్కువమంది ఉన్నారు. అటువంటి వారినీ కొల్లగొట్టడానికి వారికి అన్యాయం చేయడానికే ఈ సవరణ పనికివస్తుంది, ఇక్కడం వ్యాపారం చేసే వారంతా పేదవారు. ధనికులు కాదు. ప్రతివారు వారినీ కొల్లగొట్టడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. పేదవారికి రక్షణలు కల్పించాలని అనుకుంటూనే వారినీ సర్వనాశనం చేస్తున్నారు. వారిని సర్వనాశనం చేయడానికే ఈ సవరణ ఉపయోగపడుతుంది తప్ప ఇంకొకండుకు ఉపయోగపడదు. ఇట్లా తెలుగు మరచిపోవడానికి ప్రయత్నం చేయవద్దు. ఇంగ్లీషు మరచిపోవడానికి ప్రయత్నం చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. లేకపోతే చిన్న చిన్న వ్యాపారస్తులు శాధపడిపోతారు. ఈ మార్కెట్ ఎరియాస్ లో ఒక్కటి ఫంక్షన్ చేయడం లేదు ఇప్పటికి 6 సంవత్సరాలనుంచే వర్తకుల దగ్గర పన్నులు వసూలు చేస్తూనే ఉన్నాము. వారికి ఇంతవరకు ఏ విధమైన సౌకర్యమూ లేదు. దీనిని మంచి సహృద్ధావంతో ఆలోచన జరపాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. ఎన్. ఎన్. రెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఇక్కడ శాసనసభ జరుగుతూ ఉండగా ఈ శాసనసభా సభ్యులను చేకొకనోటికి రావలసినదిగా ఆహ్వానించే సంప్రదాయము మంచిది కాదు. ఇప్పుడు శంచాయతీరాజ్ మంత్రిగారు అట్లా ఆహ్వానించారు. మేము ఇక్కడ ఉండాలా, అక్కడకు వెళ్లాలా, ఇట్లా మంత్రులు చేరుగా సమావేశం జరపడానికి బిల్లు, అవకాశం ఉందా ?

Mr. Deputy Speaker :—It is not proper, I think. I have no authority to say. But it is not proper to have any meeting during the meeting of the Session. They can have any meeting after the session is over.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :—అధ్యక్షా, ఎమెండు మెంటు మసకలు చాల స్వల్పము గానే కనపడుతుంది. కాని దీని ప్రభావము చాల దుష్ట ప్రభావము. అసలు మాతృభాష ఆధారంగా భాషాయుక్త రాష్ట్రాలు ఏర్పాటు అయ్యాయి. అటు వంటిప్పుడు ఇప్పుడు ఇటువంటి సవరణ తేవడం అది సమర్థతను పెంచదు. ప్రజలను కూడా పరిపాలనా వ్యవహారాలలో భాగస్వాములుగా చేస్తాము అనే లక్ష్యంతో మనం భాషా రాష్ట్రాలను కోరాము. అందుకే తెలుగును అధికారిక భాషగా మనం నిర్ణయించుకున్నాము. గుర్తించాము. అలాంటి పరిస్థితులలో ఇప్పుడు మరల దీని అంతటికీ తిలోదకాలు ఇచ్చి మరల ఇంగ్లీషులోకి రావడానికి ప్రయత్నించడంలో దీనిలో ఏదో అంతరార్థం ఉంది. దీనికి ఏదో అదృశ్య హస్తం కనిపిస్తోంది. ఇప్పటికీ కూడా గ్రామ సీమలలో నూటికి 20 మందికి చదువువస్తే అందులో ఇంగ్లీషు ఎంతమందికి అర్థమవుతుంది. ఇంగ్లీషు చదువుకున్న వారి శాతం చాల తక్కువ. అటువంటిప్పుడు ఇంగ్లీషులో ప్రకటించడం వల్ల న్యాయం ఎట్లా జరుగు మనో అర్థం కావడం లేదు. పరిపాలన సమర్థత పెరగాలి అనే ఉద్దేశముతో చట్టము తీసుకువస్తున్నాము. కాబట్టి ఇంగ్లీషులోనూ, తెలుగులోనూ ఉండాలి. ఒక్క ఇంగ్లీషులోనే ఉండడం అనేది సబబుకాదు. మంత్రివర్గులు ఆలోచనచేసి దానిని తప్పకుండా తెలుగుతో కూడా ఉండాలని గుర్తిస్తారని అది తెలుగులో కూడా ఉండాలని నేను వారి దృష్టికి తెస్తున్నాను.

శ్రీ సి హెచ్. జంగారెడ్డి :—అధ్యక్షా, అసలు ఇంగ్లీషుమంచి తెలుగులోకి పోవాలా తెలుగుమంచి ఇంగ్లీషులోకి పోవాలా? ముందు తెలుగులో ఆలోచించు కొని తరువాత ఇంగ్లీషులోకి పోవాలి. ఇంగ్లీషు ఎప్పుడయినా పెట్టుకోవచ్చు, ముందు ఇంగ్లీషు పెడతాము తరువాత తెలుగు పెడతాము ప్రాజెక్టు జడ్జి మెంటు ఉంది అంటే అది సరయింది కాదు. ఈ మార్కెటు కమిటీలకు సంబంధించినంత వరకు చైర్మనులు మోనాపల్లి నడుపుతున్నారు. రైతులు మిర్చి తీసుకువచ్చి అమ్మితే వైసలు యివ్వరు. కిలో బరువు తగ్గిస్తారు. ప్రాజెక్టు అంది కాబట్టి ఈ బిల్లు తెచ్చారు. ఇది సరికాదు. ముందు తెలుగు తెచ్చి తరువాత ఇంగ్లీషు పెట్టాలి. మార్కెటు రూల్స్ అనేకం అమలులోకి రాలేదు. వాటిని అమలులోకి తేవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. గోవింద రావు (అనకాపల్లి) :—అధ్యక్షా, మంత్రిగారు తెచ్చిన ఈ బిల్లు ఉద్దేశం యింతకు ముందు కోర్టులలో కొంత అడ్డంకి వచ్చింది కాబట్టి ఆ మార్కెటు సెస్సు వసూలు చేయాలనే ఉద్దేశంతో పెట్టినట్లు కనిపిస్తున్నది నిజానికి రైతాంగంలో కలుగుతున్న, మామూలు ప్రజలలో కలుగుతున్న అసమానము ఏమంటే మార్కెటు సెస్సు వసూలు చేయడం మంచిదే, ఆ వసూలు చేసిన మొత్తం ఏ మేరకు ప్రజలకు ఉపయోగించారు, ఏ వసతులు కలుగజేయడానికి అయినా యింతవరకూ వుపయోగించారా అనేదే అసమానాస్పదమైన విషయం. మార్కెటు సెస్సు వసూలు చేయడం తప్పు కాదు. కాని ఆ వసూలు చేసిన మొత్తం అంతా ఊరికే పెట్టుకుని కూర్చున్నారా, కావలసిన వసతులు ఎందుకు కలుగజేయడంలేదు అనే అందరూ అడుగుతున్నారు. మార్కెటు యార్డు విషయంలో

The A. P. (Agricultural Produce and Livestock) Markets (Amendment) Bill, 1978.

మనకు వచ్చిన అవకాశాలు వియోగించుకొని వసతులు కలుగజేయడానికి ప్రభుత్వం పూనుకోవడంలేదు అనకాపల్లిలో ఒక మార్కెటుయార్డు వుంది. జెల్లం మార్కెటు అది. అది మార్పు ప్రక్కన వున్న మరో నైటు నెలకట్ట చేశారు, అక్కడకు పిప్ప చేయాలని ప్రయత్నం చేశారు. దాని ఎక్స్‌జిజిపన్ కు ఒకరు అడ్డంకి తెచ్చి కోర్టుకు వెళ్ళారు. ఆ ఎక్స్‌జిజిపన్ ఆగిపోయింది. దానిమీద మార్కెటు కమిటీ కోర్టుకు వెళ్ళింది. గెలిచింది. గెలిచిన తరువాత ప్రభుత్వం ఎవరిని సంప్రదించ కుండా ఎలక్షన్ ముందు హతాత్తుగా దానిని డిసోటిఫై చేయమని అంది. ఇది చాలా దారుణమైన విషయం. మార్కెటు కమిటీ ఇంజనైట్లు చూడకుండా, పబ్లిక్ ఇంజనైట్లు చూడకుండా ప్రభుత్వం డిసోటిఫై చేయడం చాలా విచారించదగ్గ విషయం. ఆ ప్రభుత్వం ఏదో చేసింది. పోనీ ఈ ప్రభుత్వం అయినా దానిని రెక్టిఫై చేసిందా? ఇంతవరకు ఈ ప్రభుత్వం తాత్సారం చేయడం న్యాయం కాదు. ఇంతకు ముందు చేసిన అర్డరులో గెలిచిన నైటుకు బదులు కాలేజీ ప్రక్కన వున్న మరో నైటు తీసుకోవాలని అన్నారు. కమిటీ అభిప్రాయం తీసుకోలేదని నా అనుమానం. అక్కడ మార్కెటు పెట్టడానికి ప్రభుత్వం అర్డరు ఇచ్చిందంటే ఎంతో హాస్యాస్పదంగా ఉంది. అక్కడ రైల్వే ఓవర్ బ్రిడ్జి కట్టాలి. కాలేజీకి, దేవస్థానానికి అక్కడ న్యూసెన్సుగా ఉంటుంది. లిటిగెంటుస్ ఎలెజెల్ లో వత్తిడి తెస్తున్నారోగాని కోర్టునుంచి గెలుచుకున్న స్థలాన్ని ప్రభుత్వం ఇప్పుడు వస్తుకొనడం లేదు. ఇంగ్లీషు తెలుగు సమస్య వచ్చింది. రెండింటిలోకూడా ఉంగాలి ఇంగ్లీషులోనే నోటిఫికేషన్ పెట్టాలనడం సమంజసంగా లేదు. తెలుగులోకూడా పెట్టాలి.

శ్రీ వి. వి. తిరుమలయ్య (వికారాబాద్) :—అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రం తెలుగు రాష్ట్రం కాబట్టి ఈ బిల్లు తీసుకురావడం చాలా సంతోషకరమైన విషయం. ఇప్పుడు ఎసంబ్లీలోకూడా తెలుగులో మాట్లాడాలి అన్న తరువాత అన్నీ ఇంగ్లీషులో పెట్టడం న్యాయమైన వర్తతి కాదు. తెలుగులో మాట్లాడాలి అన్నప్పుడు మన రాష్ట్రంలో అన్ని ఆఫీసులలో తెలుగు నడిచేట్లు చూస్తే మంచిది. మార్కెటు మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన బిల్లు మంచిదేగాని దానిని ఎంతవరకు అమలు చేస్తారు అనేది చూడాలి. పల్లెనుంచి తెచ్చుకుని అమ్ముకొనేవారికి తెలుగులో ఉంటేనే బాగుంటుంది. తెలుగులో తీసుకువస్తే చాలా సంతోషం; రాష్ట్రంలో తెలుగు రానివారు ఎవరూ లేరు. కొంతమంది ఇంగ్లీషులో మాట్లాడుతారు. అది అర్థం కాదు. ఇంగ్లీషులో మాట్లాడితే గొప్పవారం అనుకుంటారేమో. మన రాష్ట్రం తెలుగు రాష్ట్రం కాబట్టి మంత్రులు, ఎం.ఎల్.ఎలు తెలుగులోనే మాట్లాడి ఆఫీసు లలో కూడా తెలుగు తీసుకురావాలని మనవిచేస్తున్నాను. మార్కెటు మంత్రిగారు యిది ఎన్ని దినాలలో అమలు చేస్తారో తెలుపాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వడ్డే శోభనాద్రీకర్ణాధ్యక్షుడు :—అధ్యక్షా, మన ముందు ఉన్న సవరణ బిల్లును వేరు వ్యతిరేకిస్తున్నాము. ఇది చాలా అభివృద్ధి నిరోధక చర్యగా. ప్రభుత్వం చెబు తున్న దానికి పూర్తి విరుద్ధంగా వున్న చర్య. ప్రధానంగా ఇంగ్లీషు భాష మూలంగా సామాన్య ప్రజలు వ్యాపారస్తులుగాని రైతులుగాని మామూలు ప్రజలు ప్రభుత్వానికి అధికారులకు మధ్య ఎంతో అంతరం ఏర్పడిన విషయం గమనిస్తున్నాము.

1-20 p. m.

దీనిని సాకుగా తీసుకుని ఇంగ్లీషు చదువుకున్నవారు పెద్ద పెద్దవారు అమాయకులను దోపిడీ చేసి డబ్బు కాజేస్తున్న విషయం గమనిస్తున్నాము. వీటి అనుభవాల తరువాత ప్రతి వ్యవహారంకూడా మాతృభాషలో జరగాలి అని ఒక నిర్ణయం తీసుకొని ఇంగ్లీషు, తెలుగులలోకూడా గెజిట్ నోటిఫికేషన్స్ చేయాలని, ఇప్పుడు ఇంగ్లీషులో చాలంటే మనం ముందుకు వెళుతున్నామా లేక వెనక్కు వెళుతున్నామా అర్థం కావడంలేదు. కనుక ఈ సవరణను ఉపసంహరించుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఇంకా మనము ముందుకు వెళ్ళి ఇంగ్లీషులో ప్రచురించకపోయినా ఫరవాలేదు. ముందు తెలుగులో ప్రచురించవలసిన దానిని రివర్సు గేరులో తీసుకు వెళ్ళడం సమంజసం కాదని దయచేసి ఈ విషయం చూడాలని మనవి చేస్తున్నాను. వ్యవసాయదారులు కాని లేక భూమిలేకపోయినా కాలో, గివులో తీసుకొని తాను పండించే వస్తువులను మార్కెటు యార్డులకు తీసుకు వెళ్ళేవారు కాని లేక చిన్న చిన్న ప్రైవేటు ఉంటారు కాబట్టి తెలుగులోనే ఉండాలి. లేకపోతే ఇదే పద్ధతిలో మిగిలిన వాటికీ కూడా ఇదే లాజికలుగా ఇంగ్లీషులో ప్రచురించే దుస్థితికి చాలా అవకాశాలు ఉంటాయని మనవి చేస్తూ దీనిని దయచేసి ఉపసంహరించు కోవలసినదిగా నేను సవినయముగా మనవి చేస్తున్నాను.

*శ్రీ యం. యస్. వి. ప్రసాదరావు :—అధ్యక్షా, ఈ మార్కెటు కమిటీ నిబంధనలు తయారు చేసేటప్పుడు తెలుగులోనే తయారు చేస్తారు. ఆ తరువాత ఇంగ్లీషులోకి తర్జుమా చేసి ప్రచురణకు పంపుతారు. అయితే తెలుగులో గెజిట్ లో రావడానికి అలవ్యం అవుతుందని, ఈ అలవ్యం కారణం వల్ల కొన్ని లక్షల రూపాయలు వర్తకుల నుంచి మార్కెట్ కమిటీలకు రావలసి ఉందని తెలిసింది. అందుచేత దీనిని ఎలాగైనా వసూలు చేసుకొనే నిమిత్తం ఈ ఆలస్యాన్ని మనము ఎదుర్కోవాలనే ఉద్దేశముతో ఈ బిల్లు పెట్టారే తప్ప తెలుగులో చేయకూడదని ఎక్కడా లేదు. ఇది తెలుగులో కూడా ఉంటుంది. అయితే ముందుగా ఇంగ్లీషులో ప్రచురణ అయింది. కాబట్టి ఆ తారీఖునుంచి అమలులోకి వస్తుంది. ఆ తరువాత తర్జుమా చేసిన తరువాత వెనకాల తెలుగులో వస్తుంది. అందుచేత తెలుగులో చేయడానికి నిరీక్షం కాని, అకర్షణ చేయడం కాదు. తప్పనిసరిగా తెలుగులోను, ఇంగ్లీషులోనూ ఇకముందు ఉంటుంది. దయచేసి అందరూ దీనిని అంగీకరించవలసిందిగా మీ ద్వారా కోరు తున్నాను.

శ్రీ సిపావ్. జంగారెడ్డి :—మీరు ఇంగ్లీషు లోంచి తెలుగులోకి ఎందుకు తర్జుమా చేస్తారు. ముందుగా తెలుగులోనే వ్రాసి తరువాత అవసరమైతే ఇంగ్లీషులోకి తర్జుమా చేసుకోవచ్చు గదా ?

(Mr. Speaker in the Chair)

శ్రీ యం. ఓంకార్ : మాకు ఇప్పటివరకైన బిల్లు ఉద్దేశములు ఇలా చెప్పబడుతున్నవి "ఆ నిబంధనావళిని ఆంధ్ర ప్రదేశ్ గెజెటులో ఇంగ్లీషులో ప్రచురించిన కొంత కాలము తరువాత ఆంధ్ర ప్రదేశ్ గెజెటులో తెలుగులో ప్రచురించ బడుతున్నది" ఒక భాగమిది. ఇంకొకటి "అట్టి విషయములో"

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ గౌరవతెలుగులో తెలుగులో ప్రచురించబడిననే కాని ఆ నిబంధనావళి అమలులోనికి వచ్చుటకు వీలులేదని న్యాయస్థానములు అభిప్రాయపడినవి” అందుకు ఇప్పుడు ఈ సవరణ తీసుకొస్తున్నారు. దీనికి ఇంతకన్నా ఏమీ చెప్పాలి. నెల్స్ ఎక్స్ ప్రెస్ సేటరీగా ఉంది. తెలుగును నిర్లక్ష్యము చేసేటటువంటి ప్రయత్నముతప్ప లేరే కాదు. తెలుగులో ప్రచురించబడిన నాటి నుంచి మాత్రమే అమలులోకి వచ్చేటట్లుగా చేయవలసిన సవరణ ఉంటుందని, మంత్రిగారు అంగీకరించాలని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

Mr. Speaker:— The question is :

That the Andhra Pradesh (Agricultural Produce and Livestock) Markets (Amendment) Bill, 1978 be taken into consideration.

The motion was adopted and the Bill was considered.

Clause 2

Mr. Speaker:—For Clause 2 there is one amendment.

The question is :

In Clause 2 substitute the word “Telugu” for the word “English” occurring in the fifth line.

Sri M. Omkar pressed for division. The House divided thus :

Ayes—25, Noes—51, Neutrals—Nil.

The amendment was lost.

Mr. Speaker :—The question is :

Clause 2 do stand part of the Bill.

The motion was adopted and Clause 2 was added to the Bill.

Mr. Speaker:—The question is :

Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill.

The motion was adopted and Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

Sri M.V.S. Prasada Rao:—Sir, I beg to move :

That the Andhra Pradesh (Agricultural Produce and Livestock) Markets (Amendment) Bill 1978 be passed.

Mr. Speaker :—Motion moved.

(Pause)

10th August, 1978.

Government stocks]

The A. P. (Agricultural Produce and Livestock ..
Markets (Amendment) Bill, 1978.

The question is :

That the Andhra Pradesh (Agricultural Produce and Livestock)
Markets (Amendment) Bill 1978 be passed.

The motion was adopted and the Bill was passed.

Mr. Speaker :—The House now stands adjourned till 8-30
1-30 p.m. A.M. to-morrow.

(The House then adjourned to meet again at 8-30 a. m. on
Friday, the 11th August, 1978).